

I. Disposicions generals

CAP DE L'ESTAT

21489 *LLEI ORGÀNICA 16/2007, de 13 de desembre, complementària de la Llei per al desenvolupament sostenible del medi rural. («BOE» 299, de 14-12-2007.)*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei orgànica.

Sapigueu: que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono.

PREÀMBUL

Aquesta Llei orgànica procedeix del desglossament de la disposició addicional segona del projecte de Llei per al desenvolupament sostenible del medi rural, el contingut del qual, de conformitat amb els articles 81 i 104 de la Constitució, tenia caràcter orgànic.

En conseqüència, i atenent les directrius de tècnica normativa que aconsellen incloure en un text diferent els preceptes de naturalesa ordinària i els preceptes de naturalesa orgànica, tal com es desprèn de la jurisprudència constitucional, la Mesa del Congrés dels Diputats, escoltada la Junta de Portaveus, va acordar l'esmentat desglossament:

Article únic. *Modificació de la Llei orgànica 2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat.*

S'afegeix una nova disposició addicional cinquena a la dita Llei orgànica, amb la redacció següent:

«Disposició addicional cinquena. *Col·laboració per a la prestació de serveis de policia local.*

En els casos en què dos o més municipis limítrofs, pertanyents a una mateixa comunitat autònoma, no disposin separadament de recursos suficients per a la prestació dels serveis de policia local, es poden associar per a l'execució de les funcions assignades a les esmentades policies en aquesta Llei.

En tot cas, l'acord de col·laboració per a la prestació de serveis pels cossos de policia local que depenen dels respectius municipis ha de respectar les condicions que determini el Ministeri de l'Interior i ha de comptar amb l'autorització d'aquest o, si s'escau, de la comunitat autònoma corresponent d'acord amb el que disposi el seu respectiu estatut d'autonomia.»

Disposició final. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei orgànica entra en vigor al cap de vint dies de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei orgànica i que la facin complir.

Madrid, 13 de desembre de 2007.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,

JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

21490 *LLEI 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat. («BOE» 299, de 14-12-2007.)*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapigueu: que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

PREÀMBUL

A la societat actual s'ha incrementat sensiblement la preocupació pels problemes relatius a la conservació del nostre patrimoni natural i de la nostra biodiversitat. La globalització dels problemes ambientals i la percepció cada vegada més gran dels efectes del canvi climàtic, l'esgotament progressiu d'alguns recursos naturals, la desaparició, de vegades irreversible, de moltes espècies de la flora i la fauna silvestres i la degradació d'espais naturals d'interès s'han convertit en motiu de gran preocupació per als ciutadans, que reivindiquen el seu dret a un medi ambient de qualitat que assegurí la seva salut i el seu benestar. Aquesta reivindicació coincideix amb el que estableix la nostra Constitució que, a l'article 45, reconeix que tothom té dret a gaudir d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona, així com el deure de conservar-lo, i exigeix als poders públics que vetllin per la utilització racional de tots els recursos naturals amb la finalitat de protegir i millorar la qualitat de vida i defensar i restaurar el medi ambient, recolzant-se en la solidaritat col·lectiva indispensable.

En aquest marc, aquesta Llei estableix el règim jurídic bàsic de la conservació, l'ús sostenible, la millora i la restauració del patrimoni natural i de la biodiversitat espanyola, com a part del deure de conservar i de l'objectiu de

garantir els drets de les persones a un medi ambient adequat per al seu benestar, la seva salut i el seu desenvolupament. Igualment es recullen les normes i recomanacions internacionals que organismes i règims ambientals internacionals, com el Consell d'Europa o el Conveni sobre la diversitat biològica, han anat establint al llarg dels últims anys, especialment pel que fa al Programa de treball mundial per a les àrees protegides, que és la primera iniciativa específica d'àmbit internacional dirigida a tots els espais naturals protegits del món. En la mateixa línia, el Pla d'acció de la Cimera Mundial de Desenvolupament Sostenible de Johannesburg, de 2002, avalat per l'Assemblea General de les Nacions Unides i plasmat posteriorment al Pla estratègic del Conveni sobre la diversitat biològica, decisió VI/26, punt 11, de la Conferència de les Parts Contractants, va fixar com a missió «aconseguir per a l'any 2010 una reducció significativa del ritme actual de pèrdua de la diversitat biològica, en l'àmbit mundial, regional i nacional, com a contribució a la mitigació de la pobresa i en benefici de totes les formes de vida a la Terra», i posteriorment la decisió VII/30 va aprovar el marc operatiu per assolir aquest objectiu. En l'àmbit europeu, la comunicació de la Comissió de les Comunitats Europees, COM (2006) 216, aprovada el maig de 2006, va abordar els instruments corresponents per «aturar la pèrdua de biodiversitat per a l'any 2010 i, més endavant, recolorzar els serveis dels ecosistemes per al benestar humà», objectius que es pretenen incorporar a la Llei que, en síntesi, defineix uns processos de planificació, protecció, conservació i restauració, dirigits a aconseguir un desenvolupament creixentment sostenible de la nostra societat que sigui compatible amb el manteniment i acreixement del patrimoni natural i de la biodiversitat espanyola.

Amb aquesta finalitat, la Llei estableix que les administracions competents han de garantir que la gestió dels recursos naturals es produeixi amb els majors beneficis per a les generacions actuals, sense minva de la seva potencialitat per satisfer les necessitats i aspiracions de les generacions futures, vetllar pel manteniment i la conservació del patrimoni, la biodiversitat i els recursos naturals existents a tot el territori nacional, amb independència de la seva titularitat o règim jurídic, i tenir en compte l'aprofitament ordenat i la restauració dels seus recursos renovables.

Els principis que inspiren aquesta Llei se centren, des de la perspectiva de la consideració del mateix patrimoni natural, en el manteniment dels processos ecològics essencials i dels sistemes vitals bàsics, en la preservació de la diversitat biològica, genètica, de poblacions i d'espècies i en la preservació de la varietat, singularitat i bellesa dels ecosistemes naturals, de la diversitat geològica i del paisatge.

Si bé la protecció del paisatge s'afirma com un dels principis de la Llei i en aquesta es regulen aspectes puntuals de la política de paisatge, com ara la possibilitat de protegir-ne alguns mitjançant figures més generals o específiques d'espais naturals protegits, la necessitat que l'anàlisi dels paisatges formi part del contingut mínim dels plans d'ordenació dels recursos naturals, la seva utilització potencial com a instrument per dotar de coherència i connectivitat la Xarxa Natura 2000 i el foment de les activitats que contribueixen a la seva protecció com a externalitat positiva quan formi part d'un espai protegit, aquesta no pretén ser l'instrument a través del qual s'implantin a Espanya, de manera generalitzada, les polítiques de protecció del paisatge com a legislació bàsica de l'article 149.1.23a, polítiques el contingut tècnic i l'enfocament general de les quals, no exempt de valor paradigmàtic, exigeix la posada en marxa d'instruments de gestió com els establerts, amb caràcter de mínims, al Conveni europeu del paisatge, fet a Florència el 20 d'octubre de l'any 2000, en el si del Consell d'Europa i que han de ser introduïts en la política ambiental espanyola posteriorment.

Des de la perspectiva de la utilització del patrimoni natural, els principis inspiradors se centren: en la prevalença de la protecció ambiental sobre l'ordenació territorial i urbanística; en la incorporació del principi de precaució en les intervencions que puguin afectar espais naturals i/o espècies silvestres; a contribuir a impulsar processos de millora en la sostenibilitat del desenvolupament associats a espais naturals protegits; en la promoció de la utilització ordenada dels recursos per garantir l'aprofitament sostenible del patrimoni natural, i en la integració dels requeriments de la conservació, l'ús sostenible, la millora i la restauració del patrimoni natural i la biodiversitat en les polítiques sectorials. Finalment, també és principi bàsic la garantia de la informació i participació dels ciutadans en el disseny i l'execució de les polítiques públiques, inclosa l'elaboració de disposicions de caràcter general dirigides a la consecució dels objectius d'aquesta Llei.

La Llei deroga i substitueix la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres que, alhora, procedia en part de la Llei de 2 de maig de 1975 d'espais naturals protegits, i les modificacions successives d'aquesta. La Llei 4/1989 va introduir a Espanya des d'una perspectiva integral el dret de conservació de la natura homologable internacionalment i va consolidar el procés iniciat a principis dels anys vuitanta del segle passat mitjançant la ratificació de convenis multilaterals sobre, entre d'altres matèries, zones humides, tràfic internacional d'espècies amenaçades o espècies migratòries, i regionals, sobre el patrimoni natural europeu a instàncies del Consell d'Europa i gràcies a la recepció del patrimoni comunitari amb motiu de l'entrada d'Espanya a les comunitats europees l'1 de gener de 1986. En els més de trenta anys de vigència d'aquestes normes, s'ha cobert una etapa important de la política de conservació de la natura, que ha estat complementada per la directiva Hàbitats europea i les seves transposicions necessàries al dret espanyol. Aquest marc nacional s'ha articulat a través de normes autonòmiques que, dins del repartiment actual de competències entre l'Estat i les comunitats autònomes, han permès assolir un nivell relativament adequat en la conservació necessària del patrimoni natural i de la biodiversitat espanyola, en generalitzar-se el dret de conservació de la natura, mitjançant la promulgació de legislació autonòmica dins del marc bàsic que va suposar la Llei 4/1989. Aquesta Llei pretén avançar en aquest procés, encara perfeccionable, amb una transposició millor de la normativa europea i amb una articulació millor que ha de ser garantia —per a les generacions futures— de disposició d'un patrimoni natural i una biodiversitat millors.

El patrimoni natural i la biodiversitat tenen una funció social rellevant per la seva vinculació estreta amb la salut i el benestar de les persones i per la seva aportació al desenvolupament social i econòmic, per la qual cosa aquesta Llei estableix que les activitats encaminades a la consecució dels seus fins poden ser declarades d'utilitat pública o interès social, a tots els efectes i, en particular, als efectes expropiatoris respecte dels béns o drets que puguin resultar afectats. També es disposa la preferència dels acords voluntaris amb propietaris i usuaris, en matèria de planificació i gestió d'espais naturals protegits i espècies amenaçades. Igualment s'estableix l'obligació que tots els poders públics, en els seus àmbits competencials respectius, vetllin per la conservació i la utilització racional del patrimoni natural a tot el territori nacional i a les aigües marítimes sota sobirania o jurisdicció espanyola, incloent la zona econòmica exclusiva i la plataforma continental, amb independència de la seva titularitat o règim jurídic, i tenint en compte especialment els hàbitats amenaçats i les espècies silvestres en règim de protecció especial. A més, la Llei recull les competències de l'Administració General de l'Estat sobre biodiversitat marina.

La Llei estableix que les administracions públiques s'han de dotar d'eines que permetin conèixer l'estat de conservació del patrimoni natural i de la biodiversitat espanyola i les causes que en determinen els canvis; sobre la base d'aquest coneixement es poden dissenyar les mesures que s'han d'adoptar per assegurar-ne la conservació, integrant a les polítiques sectorials els objectius i les previsions necessaris per a la conservació i valoració del patrimoni natural, la protecció de la biodiversitat, la conservació i l'ús sostenible dels recursos naturals i el manteniment, i si s'escau, la restauració de la integritat dels ecosistemes. Igualment, és obligació de les administracions públiques promoure la participació i les activitats que contribueixin a assolir els objectius de la Llei; identificar i eliminar o modificar els incentius contraris a la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat; promoure la utilització de mesures fiscals per incentivar les iniciatives privades de conservació de la natura, i fomentar l'educació i la informació general sobre la necessitat de protegir les espècies de flora i fauna silvestres i de conservar-ne els hàbitats, així com potenciar la participació pública, per a la qual cosa es crea el Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.

Adicionalment, la conservació del patrimoni natural i de la biodiversitat exigeix disposar de mecanismes de coordinació i cooperació entre l'Administració General de l'Estat i les comunitats autònomes, per a la qual cosa s'estableix l'obligació de subministrar-se mútuament la informació necessària per garantir el compliment dels objectius d'aquesta Llei, i per exercir les funcions que desenvolupava la Comissió Nacional de Protecció de la Natura i les noves que estableix aquesta Llei es crea la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat com a òrgan consultiu i de cooperació en matèria de protecció del patrimoni natural i la biodiversitat entre l'Estat i les comunitats autònomes, els informes o les propostes de les quals han de ser sotmesos a la Conferència Sectorial de Medi Ambient perquè els aprovi o en tingui coneixement.

El conjunt d'objectius i instruments esmentats s'articulen a través de sis títols i les disposicions addicionals, finals i derogatòries corresponents.

El títol I recull la regulació dels instruments necessaris per al coneixement i la planificació del patrimoni natural i la biodiversitat. S'hi considera, en primer lloc, l'Inventari del patrimoni natural i de la biodiversitat com a instrument per recollir la distribució, l'abundància, l'estat de conservació i la utilització del patrimoni natural esmentat, amb una atenció especial als elements que requereixin mesures específiques de conservació o hagin estat declarats d'interès comunitari; en particular, a l'Inventari s'hi han de recollir els diversos catàlegs i inventaris definits en aquesta Llei i un sistema d'indicadors per conèixer de forma sintètica l'estat i l'evolució del nostre patrimoni natural. L'ha d'elaborar i mantenir actualitzat el Ministeri de Medi Ambient, amb la col·laboració de les comunitats autònomes i de les institucions i organitzacions de caràcter científic. Sobre la base d'aquest Inventari s'ha d'elaborar anualment un informe que ha de ser presentat al Consell i a la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat i a la Conferència Sectorial de Medi Ambient, abans de fer-se públic.

El segon component del títol I fa referència al Pla estratègic estatal del patrimoni natural i de la biodiversitat, la finalitat del qual és l'establiment i la definició d'objectius, criteris i accions que promoguin la conservació, l'ús sostenible i, si s'escau, la restauració del patrimoni i els recursos naturals terrestres i marins i de la biodiversitat. Ha d'incorporar un diagnòstic de la situació i de l'evolució del patrimoni natural i de la biodiversitat espanyola, els objectius que s'han d'assolir durant el període de vigència i les accions que l'Administració General de l'Estat ha de portar a terme, al costat de les estimacions pressu-

postàries necessàries per a la seva execució. Elaborat pel Ministeri de Medi Ambient, en col·laboració amb la resta de ministeris i, molt particularment, amb els d'Agricultura, Pesca i Alimentació i Foment, ha de comptar amb la participació de les comunitats autònomes, i ha de ser aprovat pel Consell de Ministres. En el seu desenvolupament hi pot haver plans sectorials de l'Administració General de l'Estat, en l'àmbit de les seves competències, per integrar els objectius i les accions del Pla estratègic estatal a les polítiques sectorials, tant en el medi terrestre com en el marí, sens perjudici que els plans de competència d'altres departaments s'hagin de sotmetre, quan sigui procedent, a l'avaluació estratègica de plans i programes. L'elaboració dels plans sectorials inclou la consulta a les comunitats autònomes i als sectors implicats i l'avaluació ambiental estratègica corresponent. El Consell de Ministres, a proposta conjunta del Ministeri de Medi Ambient i dels ministeris implicats, ha d'aprovar aquests plans sectorials mitjançant real decret.

El tercer component del títol I al·ludeix al planejament dels recursos naturals i manté com a instruments bàsics els plans d'ordenació dels recursos naturals i les directrius per a l'ordenació dels recursos naturals, creats a la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres. Els primers queden perfilats com l'instrument específic de les comunitats autònomes per a la delimitació, tipificació, integració en xarxa i determinació de la seva relació amb la resta del territori i dels sistemes que integren el patrimoni i els recursos naturals d'un àmbit espacial determinat. Les disposicions contingudes en aquests plans constitueixen un límit d'altres instruments d'ordenació territorial o física i prevalen sobre els que ja hi havia, condició indispensable si es pretén aturar el greu deteriorament que l'acció de l'home ha produït sobre la natura. Les directrius per a l'ordenació dels recursos naturals dictades pel Govern estableixen els criteris i les normes bàsiques que han de recollir els plans de les comunitats autònomes per a la gestió i l'ús dels recursos naturals.

Tots els instruments de planificació previstos en aquest títol I han d'incloure, necessàriament, tràmits d'informació pública i de consulta als agents econòmics i socials, a les administracions públiques afectades i a les organitzacions sense fins lucratis que persegueixin la consecució dels objectius d'aquesta Llei, així com, si s'escau, l'avaluació ambiental prevista a la Llei 9/2006, de 28 d'abril, sobre avaluació dels efectes de determinats plans i programes en el medi ambient. Adicionalment, la voluntat d'aquesta Llei de tenir en compte no només la conservació i restauració, sinó també la prevenció del deteriorament dels espais naturals, fa mantenir els règims de protecció preventiva, recollits a la Llei 4/1989, aplicables a espais naturals i al que fa referència a la tramitació d'un pla d'ordenació dels recursos naturals, i prevé la realització d'actes o l'atorgament d'autoritzacions, llicències o concessions que habilitin per a una transformació que impossibiliti la consecució dels objectius buscats, si no hi ha un informe favorable de l'administració actuant.

S'incorporen a la planificació ambiental o als plans d'ordenació dels recursos naturals els corredors ecològics, i s'atorga un paper prioritari a les vies pecuàries i les àrees de muntanya. Aquests corredors ecològics han de participar en l'establiment de la xarxa europea i comunitària de corredors biològics definits per l'Estratègia paneuropea de diversitat ecològica i paisatgística i per la mateixa Estratègia territorial europea. En particular, les comunitats autònomes poden utilitzar aquests corredors ecològics, o la definició d'àrees de muntanya, amb la finalitat de millorar la coherència ecològica, la funcionalitat i la connectivitat de la Xarxa Natura 2000.

El títol II recull la catalogació i conservació d'hàbitats i espais del patrimoni natural i se centra, en primer lloc, en la catalogació d'hàbitats en perill de desaparició, on s'in-

clouen els hàbitats la conservació o restauració dels quals exigeix mesures específiques de protecció i conservació. Els hàbitats previstos al catàleg han de ser inclosos en algun instrument de gestió o figura de protecció d'espais naturals, i han de tenir un pla o instrument de gestió per a la conservació i restauració. La Conferència Sectorial de Medi Ambient, a proposta de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, i amb l'informe previ del Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, ha d'aprovar estratègies de conservació i restauració dels hàbitats en perill de desaparició.

El segon capítol del títol II estableix el règim especial per a la protecció dels espais naturals, partint de la definició de la Llei 4/1989, de 27 de març, amb la incorporació específica de les àrees marines protegides, i la creació de la xarxa d'àrees marines protegides, en línia amb les directrius de la Unió Europea, així com la possibilitat de crear espais naturals protegits transfronterers. La Llei manté la figura, la definició i els règims de protecció dels parcs i de les reserves naturals de la Llei 4/1989, de 27 de març, i adapta la definició dels paisatges protegits al Conveni del paisatge del Consell d'Europa. La declaració i gestió dels espais naturals protegits correspon, en tot cas, a les comunitats autònomes en l'àmbit territorial de les quals es trobin ubicats. Per a aquests espais la Llei manté la possibilitat de crear zones perifèriques de protecció, la declaració d'utilitat pública, als efectes expropiatoris dels béns i drets afectats, així com la facultat de l'Administració competent per a l'exercici dels drets de tempteig i retracte.

El tercer capítol del títol II se centra en la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000, formada pels llocs d'importància comunitària, les zones especials de conservació i les zones de protecció especial per a les aus. Aquests espais han de tenir la consideració d'espais protegits, amb la denominació específica d'espais protegits Xarxa Natura 2000, amb l'abast i les limitacions que les comunitats autònomes estableixin en la seva legislació i en els instruments de planificació corresponents. Les comunitats autònomes han de definir aquests espais i n'han de donar compte al Ministeri de Medi Ambient als efectes de la seva comunicació a la Comissió Europea; així mateix, han de fixar les mesures de conservació necessàries, que impliquen mesures reglamentàries, administratives o contractuals apropiades, i n'han d'assegurar la inclusió en plans o instruments adequats, que responguin a les exigències ecològiques dels tipus d'hàbitats naturals i de les espècies presents a les àrees. Han de vigilar l'estat de conservació i remetre la informació que correspongui al Ministeri de Medi Ambient, que ha de presentar l'informe preceptiu cada sis anys a la Comissió Europea. La definició d'aquests espais s'ha de realitzar d'acord amb els criteris fixats a la directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, que ha estat objecte de transposició per norma de rang reglamentari.

Per assegurar la preservació dels valors que han donat lloc a la definició d'aquestes zones, s'estableixen les cauteles corresponents, de forma que qualsevol pla, programa o projecte que, sense tenir relació directa amb la gestió d'un espai de la Xarxa Natura 2000, o sense ser necessari per a aquesta, pugui afectar de forma apreciable els llocs esmentats, ja sigui individualment o en combinació amb altres plans, programes o projectes, ha de ser sotmès a una avaluació adequada de les seves repercussions en el lloc, de forma que les comunitats autònomes corresponents només manifestin la seva conformitat amb el pla, programa o projecte esmentat una vegada s'hagin assegurat que no causa perjudici a la integritat del lloc en qüestió i, si és procedent, després d'haver-lo sotmès a informació pública. En aquest sentit, s'accepta que el pla, programa o projecte es pugui realitzar malgrat causar perjudici, si hi ha raons imperioses d'interès públic de

primer ordre que, per a cada supòsit concret, hagin estat declarades mitjançant una llei o mitjançant acord, motivat i públic, del Consell de Ministres o de l'òrgan de Govern de la comunitat autònoma. Finalment, s'estableix que només es pot proposar la descatalogació total o parcial d'un espai inclòs a la Xarxa Natura 2000 quan així ho justifiquin els canvis provocats en aquest per l'evolució natural, i amb tràmit d'informació pública previ.

El quart capítol del títol II se centra en les àrees protegides per instruments internacionals de conformitat amb els convenis i acords internacionals corresponents i en compliment del que disposen (zones humides d'importància internacional, llocs naturals de la Llista del patrimoni mundial, àrees marines protegides de l'Atlàntic del nord-est, zones especialment protegides d'importància per al Mediterrani (ZEPIM), geoparcs, reserves biogenètiques del Consell d'Europa, etc.), per a les quals el Ministeri de Medi Ambient, amb la participació de les comunitats autònomes, ha d'elaborar, en el marc del Pla estratègic estatal del patrimoni natural i la biodiversitat, unes directrius de conservació, que han de ser aprovades per acord de la Conferència Sectorial de Medi Ambient, en paral·lel amb les corresponents a les de la Xarxa Natura 2000, com a marc orientatiu per a la planificació i gestió d'aquests espais.

El títol III se centra en la conservació de la biodiversitat silvestre i estableix l'obligació que les comunitats autònomes adoptin les mesures necessàries per garantir la conservació de la biodiversitat que viu en estat silvestre, atenent preferentment la preservació dels seus hàbitats i establint règims específics de protecció per a les espècies silvestres la situació de les quals ho requereixi d'aquesta manera. Es prohibeix la introducció d'espècies al·lòctones quan siguin susceptibles de competir amb les espècies autòctones, alterar-ne la puresa genètica o els equilibris ecològics o matar, danyar, molestar o inquietar intencionadament els animals silvestres; igualment, es prohibeix la possessió, el transport, el tràfic i el comerç d'exemplars vius o morts.

Es crea la Llista d'espècies en règim de protecció especial amb l'efecte que la inclusió d'un tàxon o població comporta l'avaluació periòdica del seu estat de conservació i la prohibició d'afectar negativament la seva situació. En el si de la Llista d'espècies en règim de protecció especial, s'estableix el Catàleg espanyol d'espècies amenaçades que ha d'incloure, quan es disposi d'informació tècnica o científica que així ho aconselli, els tàxons o les poblacions amenaçades, que s'han d'incloure en les categories d'«en perill d'extinció» o «vulnerables», segons el risc que hi hagi per a la seva supervivència. La inclusió d'un tàxon o població a la categoria d'«en perill d'extinció» pot donar lloc a la designació d'àrees crítiques que es poden incloure al Catàleg espanyol d'hàbitats en perill de desaparició, i es manté l'obligació, recollida a la Llei 4/1989, de 27 de març, de redactar un pla de recuperació per assegurar-ne la conservació. Per a aquest pla, com en general per a la resta de plans i instruments de gestió previstos a la Llei, es dona un termini màxim de tres anys i es recull l'obligació que té el Govern de finançar-lo, a través del Fons per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat. Per a les «vulnerables» s'ha d'actuar de forma similar, si bé el termini s'amplia a un màxim de cinc anys.

La Conferència Sectorial de Medi Ambient, a proposta de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, ha d'aprovar les estratègies de conservació d'espècies amenaçades, que constitueixen el marc orientatiu dels plans de recuperació i conservació que han d'elaborar i aprovar les comunitats autònomes en l'àmbit terrestre.

Com a complement a les accions de conservació in situ, per a les espècies incloses al Catàleg espanyol d'espècies amenaçades la Llei estableix, en el capítol segon d'aquest títol III, l'obligació d'impulsar el desenvolupament de programes de cria o propagació fora del seu

hàbitat natural, en especial quan aquests programes hagin estat previstos a les estratègies de conservació o als plans de recuperació o conservació. Igualment, per tal de preservar el patrimoni genètic i biològic de les espècies silvestres i d'integrar en els programes de conservació les operacions ex situ i in situ, la Llei estableix que les administracions públiques promoguin l'existència d'una xarxa de bancs de material biològic i genètic i un inventari espanyol de bancs de material biològic i genètic d'espècies silvestres, en el qual s'han d'incloure totes les dades disponibles a l'efecte.

El capítol tercer del títol III se centra en la problemàtica creixent de les espècies invasores derivada de la globalització d'intercanvis de tot tipus i en la creació del Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores, en el qual s'hi han d'incloure totes les espècies i subespècies exòtiques invasores que constitueixin de fet o puguin arribar a constituir una amenaça greu per a les espècies autòctones, els hàbitats o els ecosistemes, l'agronomia o per als recursos econòmics associats a l'ús del patrimoni natural.

El capítol quart del títol III regula la protecció de les espècies amb relació a la caça i la pesca que, en la seva condició d'aprofitament de recursos naturals, s'han de garantir, però limitant l'aplicació als espais, les dates, els mètodes de captura i les espècies que determinin les comunitats autònomes, que en cap cas han d'incloure les espècies de la Llista d'espècies d'interès especial, o els mètodes o les espècies prohibits per la Unió Europea. L'Inventari espanyol de caça i pesca ha de mantenir la informació de les poblacions, captures i evolució genètica de les espècies la caça o pesca de les quals estigui autoritzada, amb una atenció especial a les espècies migradores.

Pel que fa als catàlegs, les llistes i els inventaris d'àmbit estatal regulats a la Llei, es pot indicar que, en la seva configuració, s'han seguit dos models típics del nostre ordenament jurídic: en primer lloc, els que tenen un caràcter essencialment informatiu i que s'elaboren amb les dades que subministren les comunitats autònomes, com és el cas de l'Inventari espanyol de bancs de material biològic i genètic d'espècies silvestres, o l'Inventari espanyol de caça i pesca; en segon lloc, es troben els que no es limiten a centralitzar la informació procedent de les comunitats autònomes, sinó que, a més, es constitueixen com un instrument necessari per garantir complementàriament la consecució dels fins inherents a la legislació bàsica; aquest model —que és l'utilitzat per la Llei 4/1989, de 27 de març, per configurar el Catàleg espanyol d'espècies amenaçades i que va ser recolzat pel Tribunal Constitucional en la seva Sentència 102/1995— es reserva exclusivament per a les categories d'espais o espècies l'estat de conservació dels quals presenta un major grau d'amenaça o deteriorament i, en conseqüència, per als quals és necessari assegurar unes normes mínimes i homogènies per a tot el territori que n'assegurin la protecció i restauració o recuperació correcta; és el cas del Catàleg d'hàbitats en perill de desaparició o la Llista d'espècies en règim de protecció especial, que inclou el Catàleg d'espècies amenaçades esmentat.

El títol IV se centra en la promoció de l'ús sostenible del patrimoni natural i de la biodiversitat, amb un primer capítol centrat en les reserves de la biosfera espanyoles, que constitueixen un subconjunt de la Xarxa Mundial de Reserves de la Biosfera, del Programa MaB (Persona i Biosfera) de la UNESCO. La regulació, caracterització i potenciació d'aquestes reserves de biosfera es basa en el fet que constitueixen un model de gestió integrada, participativa i sostenible del patrimoni i dels recursos naturals, amb els objectius bàsics de conjugar la preservació de la biodiversitat biològica i dels ecosistemes, amb un desenvolupament ambientalment sostenible que produeixi la millora del benestar de la població i potenciï la participació pública, la recerca, l'educació en la integració entre

desenvolupament i medi ambient i la formació en noves formes de millorar aquesta integració.

El capítol segon del títol IV regula l'accés als recursos genètics procedents de tàxons silvestres i el repartiment de beneficis derivats de la seva utilització, d'acord amb el que disposa el Conveni sobre la diversitat biològica i els seus instruments de desenvolupament i, si s'escau, el Tractat internacional sobre recursos fitogenètics per a l'alimentació i l'agricultura de l'Organització Mundial per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO). El capítol tercer recull el comerç internacional d'espècies silvestres; adequa el seu desenvolupament als principis de la sostenibilitat i, d'acord amb la legislació internacional, en particular la Convenció sobre el Comerç Internacional d'Espècies Amenaçades de Fauna i Flora Silvestres, el Conveni sobre la diversitat biològica, el Tractat internacional sobre recursos fitogenètics per a l'alimentació i l'agricultura de l'Organització Mundial per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO), a la normativa comunitària sobre protecció de les espècies amenaçades, mitjançant el control del comerç. Finalment, el capítol quart d'aquest títol se centra en els aspectes aplicables del mateix Conveni sobre la diversitat biològica i de l'Organització Mundial de Propietat Intel·lectual sobre promoció dels coneixements tradicionals per a la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.

El títol V recull les disposicions específiques dirigides al foment del coneixement, la conservació i restauració del patrimoni natural i de la biodiversitat i incorpora la creació del Fons per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, que ha d'actuar com a instrument de cofinançament dirigit a assegurar la cohesió territorial i la consecució dels objectius d'aquesta Llei, en particular l'elaboració en el termini de tres anys dels plans i instruments de gestió que s'hi preveuen, i posar en pràctica les mesures encaminades a recolzar la gestió forestal sostenible, la prevenció estratègica d'incendis forestals, la custòdia del territori i la protecció d'espais naturals i forestals en el finançament dels quals participi l'Administració General de l'Estat; igualment, es recull la concessió d'ajudes a les associacions sense ànim de lucre d'àmbit estatal per al desenvolupament d'actuacions la finalitat principal de les quals sigui la conservació, restauració i millora del patrimoni natural i de la biodiversitat, i la competència de les comunitats autònomes per a l'establiment d'incentius a les externalitats positives dels terrenys que es trobin ubicats en espais declarats protegits.

Com a element imprescindible d'aplicació dels principis i les directives europees en matèria de patrimoni natural i biodiversitat (prevenir millor que curar; qui contamina, paga; principi de precaució...), el títol VI recull les disposicions generals, la tipificació i la classificació de les infraccions i la classificació i prescripció de les sancions corresponents, així com la prevalença de la responsabilitat penal sobre l'administrativa.

Pel que fa a la remissió a normes reglamentàries que es realitza en diferents articles de la Llei per al seu desplegament, es pot indicar que en determinats casos es tracta de l'aprovació d'instruments planificadors mitjançant reial decret, en la mesura que es complementa la consecució d'objectius d'aquesta Llei que, per la seva pròpia natura, necessiten una certa força vinculant i, alhora, un procediment àgil de modificació que permeti la seva adaptació a una realitat canviant; en altres casos es tracta de qüestions d'organització administrativa o d'instruments financers estatals (p. ex., el funcionament dels catàlegs, la composició dels òrgans de cooperació i coordinació o el Fons per al Patrimoni Natural), la regulació detallada a la Llei dels quals els dotaria d'una rigidesa excessiva.

Finalment, la Llei recull una disposició addicional relativa a l'exercici de les competències de l'Estat sobre espais, hàbitats i espècies marines.

S'exclouen de l'àmbit d'aplicació de la Llei els recursos pesquers, ja que la seva protecció, conservació i regeneració, així com la regulació i gestió de la seva activitat pesquera, és competència exclusiva de l'Estat en matèria de pesca marítima en aigües exteriors, si bé és condicionada a la incorporació de les mesures mediambientals, de conformitat amb el que estableix l'article 130 del Tractat Constitutiu de la Unió Europea, així com l'article 6 del Conveni sobre la diversitat biològica, fet a Rio de Janeiro el 5 de juny de 1992.

Així, es fa referència a l'aplicació de la Llei 3/2001 en tot el que té a veure amb la protecció, conservació i regeneració dels recursos pesquers, ja que les mesures que integra i l'àmbit marí al qual se ceneix s'incardinen en la matèria «pesca marítima», que l'article 149.1.19a de la Constitució (STC 38/2002, FJ 11) atribueix a l'Estat amb caràcter exclusiu.

A més, es fa una salvaguarda de les competències en matèria de marina mercant previstes a la Llei 27/1992, de 24 de novembre, de ports de l'Estat i de la marina mercant, que l'article 149.1.20a de la Constitució atribueix a l'Estat, tal com ha declarat el Tribunal Constitucional en la seva Sentència 40/1998.

Per això, la Llei no afecta les competències relatives a la protecció del medi marí i la prevenció i lluita contra la contaminació, atribuïdes al Ministeri de Foment en tot allò relatiu al que el Tribunal Constitucional denomina abocaments mar-mar.

La disposició addicional segona regula les mesures addicionals de conservació en l'àmbit local, i la tercera exclou de l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei els recursos fitogenètics i els zoogenètics per a agricultura i alimentació i els recursos pesquers, en la mesura que estan regulats per la seva normativa específica.

Una altra disposició addicional regula la substitució del Consell Nacional de Boscos i de la Comissió Nacional de Protecció de la Natura pel Consell i la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, respectivament.

La disposició addicional cinquena reproduïx el contingut de la Llei 4/1989, de 27 de març, respecte de la capacitat del Govern per establir limitacions temporals amb relació a les activitats regulades a la Llei per al compliment dels tractats i convenis internacionals dels quals Espanya n'és part. La disposició l'addicional sisena regula el règim de la UICN-MED.

Pel que fa a les disposicions transitòries, la primera estableix que les espècies incloses al Catàleg espanyol d'espècies amenaçades han de mantenir la seva classificació, amb els efectes que estableixi la normativa vigent en el moment d'entrada en vigor d'aquesta Llei, mentre no es produeixi l'adaptació a aquesta. La segona disposició transitòria estableix terminis i mecanismes de finançament dels plans i instruments de gestió previstos a la Llei.

Adicionalment s'inclouen vuit annexos que incorporen els continguts a la directiva 79/409/CEE del Consell, de 2 d'abril de 1979, relativa a la conservació de les aus silvestres, i a la directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, degudament actualitzats.

TÍTOL PRELIMINAR

Article 1. *Objecte.*

Aquesta Llei estableix el règim jurídic bàsic de la conservació, l'ús sostenible, la millora i la restauració del patrimoni natural i de la biodiversitat, com a part del deure de conservar i del dret a gaudir d'un medi ambient

adequat per al desenvolupament de la persona, establert a l'article 45.2 de la Constitució.

Article 2. *Principis.*

Són principis que inspiren aquesta Llei:

- a) El manteniment dels processos ecològics essencials i dels sistemes vitals bàsics que recolzen els serveis dels ecosistemes per al benestar humà.
- b) La conservació de la biodiversitat i de la geodiversitat.
- c) La utilització ordenada dels recursos per garantir l'aprofitament sostenible del patrimoni natural i, en particular, de les espècies i dels ecosistemes, així com la seva restauració i millora.
- d) La conservació i preservació de la varietat, singularitat i bellesa dels ecosistemes naturals, de la diversitat geològica i del paisatge.
- e) La integració dels requeriments de la conservació, l'ús sostenible, la millora i la restauració del patrimoni natural i la biodiversitat en les polítiques sectorials.
- f) La prevalença de la protecció ambiental sobre l'ordenació territorial i urbanística i els supòsits bàsics d'aquesta prevalença.
- g) La precaució en les intervencions que puguin afectar espais naturals i/o espècies silvestres.
- h) La garantia de la informació i participació dels ciutadans en el disseny i l'execució de les polítiques públiques, inclosa l'elaboració de disposicions de caràcter general, dirigides a la consecució dels objectius d'aquesta Llei.
- i) La contribució dels processos de millora en la sostenibilitat del desenvolupament associats a espais naturals o seminaturals.

Article 3. *Definicions.*

Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per:

- 1) Àrees de muntanya: territoris continus i extensos, amb altimetria elevada i sostinguda respecte dels territoris circumdants, les característiques físiques dels quals causen l'aparició de gradients ecològics que condicionen l'organització dels ecosistemes i afecten els éssers vius i les societats humanes que s'hi desenvolupen.
- 2) Àrea crítica per a una espècie: els sectors inclosos a l'àrea de distribució que continguin hàbitats essencials per a la conservació favorable de l'espècie o que per la seva situació estratègica per a aquesta requereixin un manteniment adequat.
- 3) Biodiversitat o diversitat biològica: variabilitat dels organismes vius de qualsevol font, inclosos, entre d'altres, els ecosistemes terrestres i marins i altres ecosistemes aquàtics i els complexos ecològics dels quals formen part; comprèn la diversitat dins de cada espècie, entre les espècies i dels ecosistemes.
- 4) Coneixement tradicional: el coneixement, les innovacions i pràctiques de les poblacions locals lligats al patrimoni natural i la biodiversitat, desenvolupats des de l'experiència i adaptats a la cultura i el medi ambient local.
- 5) Conservació: manteniment o restabliment en estat favorable del patrimoni natural i la biodiversitat, en particular, dels hàbitats naturals i seminaturals de les poblacions d'espècies de fauna i de flora silvestres, així com el conjunt de mesures necessàries per aconseguir-ho.
- 6) Conservació in situ: conservació dels ecosistemes i els hàbitats naturals i seminaturals, manteniment i recuperació de poblacions viables d'espècies silvestres en els seus entorns naturals i, en el cas de les espècies domesticades i cultivades, en els entorns en què hagin desenvolupat les seves propietats específiques.

7) Conservació ex situ: conservació de components de la diversitat biològica fora dels seus hàbitats naturals.

8) Corredor ecològic: territori, d'extensió i configuració variables, que, a causa de la seva disposició i el seu estat de conservació, connecta funcionalment espais naturals de rellevància singular per a la flora o la fauna silvestres, separats entre si. Permet, entre d'altres processos ecològics, l'intercanvi genètic entre poblacions d'espècies silvestres o la migració d'espècimens d'aquestes espècies.

9) Custòdia del territori: conjunt d'estratègies o tècniques jurídiques a través de les quals s'impliquen els propietaris i usuaris del territori en la conservació i l'ús dels valors i els recursos naturals, culturals i paisatgístics.

10) Ecosistema: complex dinàmic de comunitats vegetals, animals i microorganismes i el seu medi no vivent que interactuen com una unitat funcional.

11) Espècie autòctona: la que hi ha dins de la seva àrea de distribució natural.

12) Espècie autòctona extingida: espècie autòctona desapareguda en el passat de la seva àrea de distribució natural.

13) Espècie exòtica invasora: la que s'introdueix o estableix en un ecosistema o hàbitat natural o seminatural i que és un agent de canvi i amenaça per a la diversitat biològica nativa, ja sigui pel seu comportament invasor o pel risc de contaminació genètica.

14) Estat de conservació d'un hàbitat: situació derivada del conjunt de les influències que actuen sobre l'hàbitat natural o seminatural de què es tracti i sobre les espècies típiques assentades en aquest i que poden afectar a llarg termini la seva distribució natural, la seva estructura i funcions, així com la supervivència de les seves espècies típiques en el territori.

15) Estat de conservació favorable d'un hàbitat natural: quan la seva àrea de distribució natural és estable o s'amplia, hi ha i pot haver-hi en un futur previsible l'estructura i les funcions específiques necessàries per al seu manteniment a llarg termini i l'estat de conservació de les seves espècies és favorable.

16) Estat de conservació favorable d'una espècie: quan la seva dinàmica de població indica que segueix i pot seguir constituint a llarg termini un element vital dels hàbitats a què pertany, l'àrea de distribució natural no s'està reduint ni hi ha amenaces de reducció en un futur previsible i hi ha i probablement hi continuarà havent un hàbitat d'extensió suficient per mantenir les seves poblacions a llarg termini.

17) Externitat: qualsevol efecte produït per una acció, que no era buscat en els seus objectius.

18) Geodiversitat o diversitat geològica: varietat d'elements geològics, inclosos roques, minerals, fòssils, sòls, formes del relleu, formacions i unitats geològiques i paisatges, que són el producte i registre de l'evolució de la Terra.

19) Geoparcs o parcs geològics: territoris delimitats que presenten formes geològiques úniques, d'importància científica, singularitat o bellesa especial i que són representatius de la història evolutiva geològica i dels esdeveniments i processos que les han format. També llocs que destaquen pels seus valors arqueològics, ecològics o culturals relacionats amb la geografia física.

20) Hàbitats naturals: zones terrestres o aquàtiques diferenciades per les seves característiques geogràfiques, abiòtiques i biòtiques, tant si són completament naturals com seminaturals.

21) Hàbitat d'una espècie: medi definit per factors abiòtics i biòtics específics on viu l'espècie en una de les fases del seu cicle biològic.

22) Instruments de gestió: sota aquesta denominació s'inclou qualsevol tècnica de gestió d'un espai natural i dels seus usos, que hagi estat sotmès a un procés d'in-

formació pública, hagi estat objecte d'una aprovació formal i hagi estat publicat.

23) Material genètic: qualsevol material d'origen vegetal, fúngic, animal, microbià o d'un altre tipus que contingui unitats funcionals de l'herència.

24) Mesures compensatòries: són mesures específiques incloses en un pla o projecte, que tenen per objecte compensar, al més exactament possible, el seu impacte negatiu sobre l'espècie o l'hàbitat afectat.

25) Objectiu de conservació d'un lloc: nivells de la població de les diferents espècies, així com superfície i qualitat dels hàbitats que ha de tenir un espai per assolir un estat de conservació favorable.

26) Paisatge: qualsevol part del territori el caràcter del qual sigui el resultat de l'acció i la interacció de factors naturals i/o humans, tal com la percep la població.

27) Patrimoni natural: conjunt de béns i recursos de la natura font de diversitat biològica i geològica, que tenen un valor mediambiental, paisatgístic, científic o cultural rellevant.

28) Recursos biològics: els recursos genètics, els organismes o parts d'organismes, les poblacions o qualsevol altre tipus del component biòtic dels ecosistemes de valor o utilitat real o potencial per a la humanitat.

29) Recursos genètics: material genètic de valor real o potencial.

30) Recursos naturals: qualsevol component de la natura susceptible de ser aprofitat per l'ésser humà per a la satisfacció de les seves necessitats i que tingui un valor actual o potencial, com ara: el paisatge natural, les aigües, superficials i subterrànies; el sòl, el subsòl i les terres per la seva capacitat d'ús més gran: agrícoles, pecuàries, forestals, cinegètica i de protecció; la biodiversitat; la geodiversitat; els recursos genètics i els ecosistemes que donen suport a la vida; els hidrocarburs; els recursos hidroenergètics, eòlics, solars, geotèrmics i similars, i l'atmosfera i l'espectre radioelèctric, els minerals, les roques i altres recursos geològics renovables i no renovables.

31) Reserves de biosfera: territoris declarats com a tals en el si del Programa MaB, de la UNESCO, al qual està adherit el Regne d'Espanya, de gestió integrada, participativa i sostenible del patrimoni i dels recursos naturals.

32) Restauració d'ecosistemes: conjunt d'activitats orientades a restablir la funcionalitat i capacitat d'evolució dels ecosistemes cap a un estat madur.

33) Tàxon: grup d'organismes amb característiques comunes.

34) Tàxon extingit: tàxon autòcton desaparegut en el passat de la seva àrea de distribució natural.

35) Tàxons autòctons: tàxons existents de forma natural en un lloc determinat, inclosos els extingits, si s'escau.

36) Ús sostenible del patrimoni natural: utilització dels seus components d'una manera i a un ritme que no n'ocasioni la reducció a llarg termini, amb la qual cosa es mantenen les possibilitats de la seva aportació a la satisfacció de les necessitats de les generacions actuals i futures.

37) Entitat de custòdia del territori: organització pública o privada, sense ànim de lucre, que porta a terme iniciatives que inclouen la realització d'acords de custòdia del territori per a la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.

38) Patrimoni geològic: conjunt de recursos naturals geològics de valor científic, cultural i/o educatiu, ja siguin formacions i estructures geològiques, formes del terreny, minerals, roques, meteorits, fòssils, sòls i altres manifestacions geològiques que permeten conèixer, estudiar i interpretar: a) l'origen i evolució de la Terra, b) els processos que l'han modelat, c) els climes i paisatges del passat i present i d) l'origen i l'evolució de la vida.

Article 4. *Funció social i pública del patrimoni natural i la biodiversitat.*

1. El patrimoni natural i la biodiversitat tenen una funció social rellevant per la seva vinculació estreta amb el desenvolupament, la salut i el benestar de les persones i per la seva aportació al desenvolupament social i econòmic.

2. Les activitats encaminades a la consecució dels fins d'aquesta Llei poden ser declarades d'utilitat pública o interès social, a tots els efectes i en particular als expropiatoris, respecte dels béns o drets que puguin resultar afectats.

3. En la planificació i gestió dels espais naturals protegits i les espècies amenaçades s'han de fomentar els acords voluntaris amb propietaris i usuaris dels recursos naturals.

Article 5. *Deures dels poders públics.*

1. Tots els poders públics, en els seus àmbits competencials respectius, han de vetllar per la conservació i utilització racional del patrimoni natural en tot el territori nacional i en les aigües marítimes sota sobirania o jurisdicció espanyola, incloent la zona econòmica exclusiva i la plataforma continental, amb independència de la seva titularitat o règim jurídic, tenint en compte especialment els hàbitats amenaçats i les espècies silvestres en règim de protecció especial.

2. Les administracions públiques:

a) Han de promoure la participació i les activitats que contribueixin a assolir els objectius d'aquesta Llei.

b) Han d'identificar i, en la mesura que sigui possible, eliminar o modificar els incentius contraris a la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.

c) Han de promoure la utilització de mesures fiscals d'incentivació de les iniciatives privades de conservació de la natura i de desincentivació de les que tinguin una incidència negativa sobre la conservació de la biodiversitat i l'ús sostenible del patrimoni natural.

d) Han de fomentar, a través de programes de formació, l'educació i informació general, amb una atenció especial als usuaris del territori, la necessitat de protegir el patrimoni natural i la biodiversitat.

e) S'han de dotar d'eines que permetin conèixer l'estat de conservació del patrimoni natural i de la biodiversitat i de les causes que en determinen els canvis per dissenyar les mesures que sigui procedent adoptar.

f) Han d'integrar a les polítiques sectorials els objectius i les previsions necessaris per a la conservació i valoració del patrimoni natural, la protecció de la biodiversitat i la geodiversitat, la conservació i l'ús sostenible dels recursos naturals i el manteniment i, si s'escau, la restauració de la integritat dels ecosistemes.

Article 6. *Competències de l'Administració General de l'Estat sobre biodiversitat marina.*

Correspon a l'Administració General de l'Estat, a través del Ministeri de Medi Ambient, l'exercici de les funcions administratives a què fa referència aquesta Llei, tot respectant el que disposen els estatuts d'autonomia de les comunitats autònomes del litoral, en els supòsits següents:

a) quan es tracti d'espais, hàbitats o àrees crítiques situats en àrees marines sota sobirania o jurisdicció nacional, sempre que no concorrin els requisits de l'article 36.1.

b) quan afectin bé espècies els hàbitats de les quals se situïn en els espais a què es refereix el paràgraf anterior, bé espècies marines altament migratòries.

c) quan, de conformitat amb el dret internacional, Espanya hagi de gestionar espais situats en els estrets sotmesos al dret internacional o a alta mar.

Article 7. *Mecanismes de cooperació.*

1. Les administracions públiques han de cooperar i col·laborar en matèria de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat i s'han de subministrar mútuament informació per garantir el compliment dels objectius d'aquesta Llei.

2. Es crea la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat com a òrgan consultiu i de cooperació entre l'Estat i les comunitats autònomes. La seva composició i funcions s'han de determinar reglamentàriament. Els informes o propostes de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat han de ser sotmesos a la Conferència Sectorial de Medi Ambient perquè els conegui o els aprovi.

Article 8. *Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.*

Es crea el Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat com a òrgan de participació pública en l'àmbit de la conservació i l'ús sostenible del patrimoni natural i la biodiversitat. Aquest ha de comunicar, entre d'altres, les normes i els plans d'àmbit estatal relatius al patrimoni natural i la biodiversitat, i s'hi han d'integrar, amb veu però sense vot, les comunitats autònomes i una representació de les entitats locals, a través de l'associació d'àmbit estatal més representativa.

La seva composició i funcions s'han de determinar reglamentàriament, amb la consulta prèvia amb les comunitats autònomes. En tot cas s'ha de garantir la participació de les organitzacions professionals, científiques, empresarials, sindicals i ecologistes més representatives.

TÍTOL I

Instruments per al coneixement i la planificació del patrimoni natural i de la biodiversitat

CAPÍTOL I

Inventari espanyol del patrimoni natural i de la biodiversitat

Article 9. *Objectius i contingut de l'Inventari espanyol del patrimoni natural i de la biodiversitat.*

1. El Ministeri de Medi Ambient, amb la col·laboració de les comunitats autònomes i de les institucions i organitzacions de caràcter científic, ha d'elaborar i mantenir actualitzat l'Inventari espanyol del patrimoni natural i de la biodiversitat, que ha de recollir la distribució, l'abundància, l'estat de conservació i la utilització, així com qualsevol altra informació que es consideri necessària, de tots els elements terrestres i marins integrants del patrimoni natural, amb una atenció especial als que necessitin mesures específiques de conservació o hagin estat declarats d'interès comunitari.

2. El contingut i estructura de l'Inventari espanyol del patrimoni natural i de la biodiversitat s'han de determinar reglamentàriament, amb la consulta prèvia amb les comunitats autònomes. N'ha de formar part, almenys, la informació relativa a:

1r El Catàleg espanyol d'hàbitats en perill de desaparició.

2n La Llista d'espècies silvestres en règim de protecció especial, incloent el Catàleg espanyol d'espècies silvestres amenaçades.

3r El Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores.

4t L'Inventari espanyol d'espais naturals protegits, Xarxa Natura 2000 i àrees protegides per instruments internacionals.

5è L'Inventari i l'Estadística forestal espanyola.

6è L'Inventari espanyol de bancs de material genètic referit a espècies silvestres.

7è L'Inventari espanyol de caça i pesca.

8è L'Inventari espanyol de parcs zoològics.

9è L'Inventari espanyol dels coneixements tradicionals relatius al patrimoni natural i la biodiversitat.

10è Quen inventari de llocs d'interès geològic representatiu d'almenys les unitats i els contextos geològics recollits a l'annex VIII.

11è Quen inventari espanyol d'hàbitats i espècies marins.

3. Igualment ha de formar part de l'Inventari espanyol del patrimoni natural i de la biodiversitat un inventari espanyol de zones humides, per tal de conèixer-ne l'evolució i, si s'escau, indicar les mesures de protecció que han de recollir els plans hidrològics de demarcació de la Llei d'aigües.

Article 10. *Sistema d'indicadors.*

A l'Inventari espanyol del patrimoni natural i de la biodiversitat s'ha d'establir un sistema d'indicadors per expressar de forma sintètica els seus resultats, de forma que puguin ser transmesos a la societat, incorporats als processos de presa de decisions i integrats a escala supranacional. Els indicadors s'han d'elaborar amb la participació de les comunitats autònomes.

Els indicadors més significatius s'han d'incorporar a l'Inventari d'operacions estadístiques del Ministeri de Medi Ambient i al Pla estadístic nacional.

Article 11. *Informe sobre l'estat del patrimoni natural i de la biodiversitat.*

Partint de les dades de l'Inventari espanyol del patrimoni natural i de la biodiversitat i del sistema d'indicadors, el Ministeri de Medi Ambient ha d'elaborar anualment, amb les comunitats autònomes, un informe sobre l'estat i l'evolució del patrimoni natural i de la biodiversitat, així com de les iniciatives adoptades per mantenir-lo en bon estat de conservació. L'informe ha de contenir una avaluació dels resultats assolits per les principals polítiques adoptades. Aquest informe ha de ser presentat al Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, a la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat i a la Conferència Sectorial de Medi Ambient, abans de fer-se públic.

CAPÍTOL II

Pla estratègic estatal del patrimoni natural i de la biodiversitat

Article 12. *Objecte i contingut del Pla estratègic estatal del patrimoni natural i de la biodiversitat.*

1. És objecte del Pla estratègic estatal del patrimoni natural i de la biodiversitat l'establiment i la definició d'objectius, accions i criteris que promoguin la conservació, l'ús sostenible i, si s'escau, la restauració del patrimoni, dels recursos naturals terrestres i marins i de la biodiversitat i de la geodiversitat.

2. El Pla estratègic estatal ha de contenir, almenys, els elements següents:

a) un diagnòstic de la situació i de l'evolució del patrimoni natural i la biodiversitat i la geodiversitat.

b) els objectius quantitatius i qualitius que s'han d'assolir durant el període de vigència.

c) les accions que ha de desenvolupar l'Administració General de l'Estat i les estimacions pressupostàries necessàries per a la seva execució.

Article 13. *Elaboració i aprovació del Pla estratègic estatal del patrimoni natural i de la biodiversitat.*

1. El Ministeri de Medi Ambient, en col·laboració amb la resta dels ministeris i, en especial, amb el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació en el que fa referència a les àrees marines i als recursos pesquers, i amb el Ministeri de Foment pel que fa a la marina mercant, ha d'elaborar el Pla estratègic estatal del patrimoni natural i de la biodiversitat.

En l'elaboració d'aquest pla hi han de participar així mateix les comunitats autònomes a través de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, que l'ha d'elevat per ser aprovat a la Conferència Sectorial de Medi Ambient.

2. El procediment d'elaboració del Pla inclou necessàriament tràmits d'informació pública i consulta de la comunitat científica, dels agents econòmics i socials, de les administracions públiques afectades i de les organitzacions sense fins lucratiu que persegueixin la consecució dels objectius d'aquesta Llei.

3. En tot cas, el Pla ha de ser objecte de l'avaluació ambiental prevista a la Llei 9/2006, de 28 d'abril, sobre avaluació dels efectes de determinats plans i programes en el medi ambient.

4. El Pla ha de ser aprovat mitjançant real decret en un termini màxim de dos anys, amb l'informe previ del Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, i ha de ser revisat com a màxim cada sis anys.

Article 14. *Planificació sectorial.*

1. Amb la finalitat d'integrar els seus objectius i accions a les polítiques sectorials que siguin competència de l'Administració General de l'Estat, el Ministeri de Medi Ambient i els ministeris afectats han d'elaborar de forma conjunta els plans sectorials que despleguin el Pla estratègic estatal del patrimoni natural i de la biodiversitat, tant en el medi terrestre com en el marí.

2. L'elaboració dels plans sectorials ha d'incloure la consulta a les comunitats autònomes i als sectors implicats. Els plans han de ser objecte de l'avaluació ambiental prevista a la Llei 9/2006, de 28 d'abril, sobre avaluació dels efectes de determinats plans i programes en el medi ambient.

3. El Consell de Ministres, a proposta conjunta del Ministeri de Medi Ambient i dels ministeris implicats, ha d'aprovar aquests plans sectorials mitjançant real decret abans de l'any 2012.

CAPÍTOL III

Plans d'ordenació dels recursos naturals

Article 15. *De la planificació dels recursos i espais naturals que s'han de protegir.*

1. Els recursos naturals i, en especial, els espais naturals que s'han de protegir són objecte de planificació amb la finalitat d'adequar-ne la gestió als principis inspiradors indicats a l'article 2 d'aquesta Llei.

2. Els instruments d'aquesta planificació, amb independència de la seva denominació, han de tenir els objectius i continguts establerts en aquesta Llei.

Article 16. *Plans d'ordenació dels recursos naturals.*

1. Els plans d'ordenació dels recursos naturals són l'instrument específic per a la delimitació, tipificació, integració en xarxa i determinació de la seva relació amb la resta del territori, dels sistemes que integren el patrimoni i els recursos naturals d'un determinat àmbit espacial, amb independència d'altres instruments que pugui establir la legislació autonòmica.

2. El Ministeri de Medi Ambient, amb la participació de les comunitats autònomes, ha d'elaborar, en el marc del Pla estratègic estatal del patrimoni natural i de la biodiversitat, unes directrius per a l'ordenació dels recursos naturals a les quals, en tot cas, s'han d'ajustar els plans d'ordenació dels recursos naturals que aprovin les comunitats autònomes. Les directrius esmentades s'han d'aprovar mitjançant real decret, en un termini màxim de dos anys, amb l'informe previ del Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.

3. És objecte de les directrius esmentades l'establiment i la definició de criteris i normes generals de caràcter bàsic que regulin la gestió i l'ús dels recursos naturals, d'acord amb el que estableix aquesta Llei.

Article 17. *Objectius.*

Són objectius dels plans d'ordenació dels recursos naturals, sens perjudici del que disposi la normativa autonòmica, els següents:

a) Identificar i georeferenciar els espais i elements significatius del patrimoni natural d'un territori i, en particular, els inclosos a l'Inventari del patrimoni natural i la biodiversitat, els valors que els caracteritzen i la seva integració i relació amb la resta del territori.

b) Definir i assenyalar l'estat de conservació dels components del patrimoni natural, la biodiversitat i la geodiversitat i dels processos ecològics i geològics en l'àmbit territorial de què es tracti.

c) Identificar la capacitat i intensitat d'ús del patrimoni natural i la biodiversitat i geodiversitat i determinar les alternatives de gestió i les limitacions que s'hagin d'establir a la vista del seu estat de conservació.

d) Formular els criteris orientadors de les polítiques sectorials i ordenadors de les activitats econòmiques i socials, públiques i privades, perquè siguin compatibles amb les exigències contingudes en aquesta Llei.

e) Assenyalar els règims de protecció que siguin procedents per als diferents espais, ecosistemes i recursos naturals presents en el seu àmbit territorial d'aplicació, per tal de mantenir, millorar o restaurar els ecosistemes i la seva funcionalitat i connectivitat.

f) Preveure i promoure l'aplicació de mesures de conservació i restauració dels recursos naturals i els components de la biodiversitat i geodiversitat que ho requereixin.

g) Contribuir a l'establiment i la consolidació de xarxes ecològiques formades per espais d'alt valor natural, que permetin els moviments i la dispersió de les poblacions d'espècies de la flora i de la fauna i el manteniment dels fluxos que garanteixin la funcionalitat dels ecosistemes.

Article 18. *Abast.*

1. Els efectes dels plans d'ordenació dels recursos naturals tenen l'abast que estableixin les seves pròpies normes d'aprovació.

2. Quan els instruments existents d'ordenació territorial, urbanística, de recursos naturals i, en general, física

resultin contradictoris amb els plans d'ordenació de recursos naturals s'han d'adaptar a aquests. Mentre aquesta adaptació no tingui lloc, les determinacions dels plans d'ordenació de recursos naturals s'han d'aplicar, en tot cas, prevalent sobre els instruments esmentats.

3. Així mateix, els plans d'ordenació dels recursos naturals han de ser determinants respecte de qualsevol altra actuació, pla o programa sectorial, sens perjudici del que disposi sobre això la legislació autonòmica. Les actuacions, plans o programes sectorials només poden contradir o no acollir el contingut dels plans d'ordenació dels recursos naturals per raons imperioses d'interès públic de primer ordre; en aquest cas, la decisió s'ha de raonar i fer pública.

Article 19. *Contingut mínim.*

Els plans d'ordenació dels recursos naturals han de tenir, com a mínim, el contingut següent:

a) Delimitació de l'àmbit territorial objecte d'ordenació i descripció i interpretació de les característiques físiques, geològiques i biològiques d'aquest.

b) Inventari i definició de l'estat de conservació dels components del patrimoni natural i la biodiversitat, dels ecosistemes i els paisatges en l'àmbit territorial de què es tracti, diagnòstic i previsió de la seva evolució futura.

c) Determinació dels criteris per a la conservació, protecció, restauració i ús sostenible dels recursos naturals i, en particular, dels components de la biodiversitat i geodiversitat en l'àmbit territorial d'aplicació del Pla.

d) Determinació de les limitacions generals i específiques que respecte dels usos i activitats s'hagin d'establir en funció de la conservació dels components del patrimoni natural i la biodiversitat.

e) Aplicació, si s'escau, d'algun dels règims de protecció d'espais naturals.

f) Establiment dels criteris de referència orientadors en la formulació i execució de les diverses polítiques sectorials que incideixen en l'àmbit territorial d'aplicació del Pla, perquè siguin compatibles amb els objectius de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.

g) Identificació de mesures per garantir la connectivitat ecològica en l'àmbit territorial objecte d'ordenació.

h) Memòria econòmica sobre els costos i instruments financers previstos per a la seva aplicació.

Article 20. *Corredors ecològics i àrees de muntanya.*

Les administracions públiques han de preveure, en la seva planificació ambiental o als plans d'ordenació dels recursos naturals, mecanismes per aconseguir la connectivitat ecològica del territori, tot establint o restablint corredors, en particular entre els espais protegits Xarxa Natura 2000 i entre els espais naturals de rellevància singular per a la biodiversitat. Per a això s'ha d'atorgar una funció prioritària als cursos fluvials, les vies pecuàries, les àrees de muntanya i altres elements del territori, lineals i continus, o que actuen com a punts d'enllaç, amb independència del fet que tinguin la condició d'espais naturals protegits.

Les administracions públiques han de promoure unes directrius de conservació de les àrees de muntanya que atenguin, com a mínim, els valors paisatgístics, hídrics i ambientals d'aquestes.

Article 21. *Elaboració i aprovació dels plans.*

1. Correspon a les comunitats autònomes l'elaboració i l'aprovació dels plans d'ordenació dels recursos naturals en els seus àmbits competencials respectius.

2. El procediment d'elaboració dels plans ha d'incloure necessàriament tràmits d'audiència als interessats, informació pública i consulta dels interessos socials i ins-

titucionals afectats i de les organitzacions sense fins lucratiu que persegueixin la consecució dels objectius d'aquesta Llei.

Article 22. *Protecció cautelar.*

1. Durant la tramitació d'un pla d'ordenació dels recursos naturals o delimitat un espai natural protegit i mentre aquest no disposi del planejament regulador corresponent, no es poden realitzar actes que suposin una transformació sensible de la realitat física i biològica que pugui arribar a fer impossible o dificultar de forma important la consecució dels objectius del pla esmentat.

2. Iniciat el procediment d'aprovació d'un pla d'ordenació dels recursos naturals, i fins que aquesta no es produeixi, no es pot atorgar cap autorització, llicència o concessió que habiliti per a la realització d'actes de transformació de la realitat física, geològica i biològica, sense un informe favorable de l'Administració actuant.

3. L'informe a què es refereix l'apartat anterior ha de ser substantiat i emès per l'òrgan ambiental de l'Administració actuant en un termini màxim de noranta dies.

Article 23. *Dels espais naturals sotmesos a règim de protecció preventiva.*

Quan de les informacions obtingudes per la comunitat autònoma es dedueixi l'existència d'una zona ben conservada, amenaçada per un factor de perturbació que potencialment pugui alterar aquest estat, s'ha d'establir un règim de protecció preventiva consistent en:

a) l'obligació dels titulars dels terrenys de facilitar informació i accés als agents de l'autoritat i als representants de les comunitats autònomes, amb la finalitat de verificar l'existència dels factors de perturbació.

b) en el cas que es confirmi la presència de factors de perturbació a la zona que amenacin potencialment el seu estat:

1r S'ha d'iniciar immediatament el Pla d'ordenació dels recursos naturals de la zona, si no s'ha iniciat.

2n Sens perjudici de l'adopció de les mesures previstes a l'article anterior d'aquesta Llei, s'ha d'aplicar, si s'escau, algun règim de protecció, amb el compliment previ del tràmit d'audiència als interessats, informació pública i consulta de les administracions afectades.

TÍTOL II

Catalogació, conservació i restauració d'hàbitats i espais del patrimoni natural

CAPÍTOL I

Catalogació d'hàbitats en perill de desaparició

Article 24. *El Catàleg espanyol d'hàbitats en perill de desaparició.*

1. Sota la dependència del Ministeri de Medi Ambient, amb caràcter administratiu i àmbit estatal, es crea el Catàleg espanyol d'hàbitats en perill de desaparició, que s'ha d'instrumentar reglamentàriament i en el qual s'han d'incloure els hàbitats en perill de desaparició, la conservació o, si s'escau, la restauració dels quals exigeixi mesures específiques de protecció i conservació pel fet trobar-se, almenys, en alguna de les circumstàncies següents:

1a Tenir la seva àrea de distribució molt reduïda i en disminució.

2a Haver estat destruïts en la major part de la seva àrea de distribució natural.

3a Haver patit un deteriorament dràstic de la seva composició, estructura o funcions ecològiques en la major part de la seva àrea de distribució natural.

4a Trobar-se en risc elevat de transformació irreversible a curt o mitjà termini en una part significativa de la seva àrea de distribució.

2. La inclusió d'hàbitats al Catàleg espanyol d'hàbitats en perill de desaparició l'ha de portar a terme el Ministeri de Medi Ambient, a proposta de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, amb la iniciativa prèvia de les comunitats autònomes o del mateix Ministeri, quan es disposi d'informació tècnica o científica que així ho aconselli.

3. Qualsevol ciutadà o organització pot sol·licitar la iniciació del procediment d'inclusió adjuntant a la sol·licitud corresponent una argumentació científica de la mesura proposada.

Article 25. *Efectes.*

La inclusió d'un hàbitat al Catàleg espanyol d'hàbitats en perill de desaparició té els efectes següents:

a) S'ha d'incloure una superfície adequada en algun instrument de gestió o figura de protecció d'espais naturals, nova o ja existent.

b) Les comunitats autònomes han de definir i prendre les mesures necessàries per frenar la recessió i eliminar el risc de desaparició d'aquests hàbitats en els instruments de planificació i d'altre tipus adequats a aquests fins.

Article 26. *Estratègies i plans de conservació i restauració.*

La Conferència Sectorial de Medi Ambient, a proposta de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat i amb l'informe previ del Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, ha d'aprovar estratègies de conservació i restauració dels hàbitats en perill de desaparició.

Aquestes estratègies, que constitueixen el marc orientatiu dels plans o instruments de gestió adoptats per a la conservació i restauració, han d'incloure almenys un diagnòstic de la situació i de les amenaces principals, i les accions que s'han d'emprendre.

CAPÍTOL II

Protecció d'espais

Article 27. *Definició d'espais naturals protegits.*

1. Tenen la consideració d'espais naturals protegits els espais del territori nacional, incloses les aigües continentals, i les aigües marítimes sota sobirania o jurisdicció nacional, incloses la zona econòmica exclusiva i la plataforma continental, que compleixin almenys un dels requisits següents i siguin declarats com a tals:

a) Contenir sistemes o elements naturals representatius, singulars, fràgils, amenaçats o d'especial interès ecològic, científic, paisatgístic, geològic o educatiu.

b) Estar dedicats especialment a la protecció i el manteniment de la diversitat biològica, de la geodiversitat i dels recursos naturals i culturals associats.

2. Els espais naturals protegits poden abraçar en el seu perímetre àmbits exclusivament terrestres, simultàniament terrestres i marins o exclusivament marins.

Article 28. Contingut de les normes reguladores dels espais naturals protegits.

1. Les normes reguladores dels espais naturals protegits, així com els seus mecanismes de planificació de la gestió, han de determinar els instruments jurídics, financers i materials que es considerin necessaris per complir eficaçment els fins perseguits amb la seva declaració.

2. Si se solapen en un mateix lloc diverses figures d'espais protegits, les seves normes reguladores, així com els mecanismes de planificació, han de ser coordinades, per tal que els diferents règims aplicables en funció de cada categoria formin un tot coherent.

Article 29. Classificació dels espais naturals protegits.

En funció dels béns i valors que s'han de protegir, i dels objectius de gestió que s'han de complir, els espais naturals protegits, ja siguin terrestres o marins, s'han de classificar, almenys, en alguna de les categories següents:

- a) Parcs.
- b) Reserves naturals.
- c) Àrees marines protegides.
- d) Monuments naturals.
- e) Paisatges protegits.

Article 30. Els parcs.

1. Els parcs són àrees naturals que, per raó de la bellesa dels seus paisatges, la representativitat dels seus ecosistemes o la singularitat de la seva flora, de la seva fauna o de la seva diversitat geològica, incloses les seves formacions geomorfològiques, posseeixen uns valors ecològics, estètics, educatius i científics la conservació dels quals mereix una atenció preferent.

2. Els parcs nacionals es regeixen per la seva legislació específica.

3. En els parcs es pot limitar l'aprofitament dels recursos naturals. Queden prohibits en tot cas els incompatibles amb les finalitats que n'hagin justificat la creació.

4. En els parcs es permet l'entrada de visitants amb les limitacions necessàries per garantir-ne la protecció.

5. S'han d'elaborar els plans rectors d'ús i gestió, l'aprovació dels quals correspon a l'òrgan competent de la comunitat autònoma. Les administracions competents en matèria urbanística han d'informar preceptivament dels plans esmentats abans de la seva aprovació.

En aquests plans, que han de ser revisats periòdicament, s'han de fixar les normes generals d'ús i gestió del parc.

6. Els plans rectors prevalen sobre el planejament urbanístic. Quan les seves determinacions siguin incompatibles amb les de la normativa urbanística en vigor, els òrgans competents han de revisar d'ofici aquesta última.

Article 31. Les reserves naturals.

1. Les reserves naturals són espais naturals, la creació de les quals té com a finalitat la protecció d'ecosistemes, comunitats o elements biològics que, per la seva raresa, fragilitat, importància o singularitat, mereixen una valoració especial.

2. A les reserves està limitada l'explotació de recursos, llevat dels casos en què aquesta sigui compatible amb la conservació dels valors que es pretenen protegir. Amb caràcter general és prohibida la recollida de material biològic o geològic, llevat dels casos en què per raons educatives, de recerca o conservació l'explotació es permeti, amb l'autorització administrativa pertinent prèvia.

Article 32. Àrees marines protegides.

1. Les àrees marines protegides són espais naturals designats per a la protecció d'ecosistemes, comunitats o elements biològics o geològics del medi marí, incloses les àrees intermareal i submareal, que per raó de la seva raresa, fragilitat, importància o singularitat mereixen una protecció especial. Poden adoptar aquesta categoria específica o protegir-se mitjançant qualsevol altra figura de protecció d'àrees prevista en aquesta Llei; en aquest cas, el seu règim jurídic ha de ser l'aplicable a aquestes altres figures, sens perjudici de la seva inclusió a la Xarxa d'Àrees Marines Protegides.

2. Per a la conservació de les àrees marines protegides i dels seus valors naturals, s'han d'aprovar plans o instruments de gestió que estableixin, almenys, les mesures de conservació necessàries i les limitacions d'explotació dels recursos naturals que siguin procedents per a cada cas i per al conjunt de les àrees incorporables a la Xarxa d'Àrees Marines Protegides.

3. Independentment de la categoria o figura que s'utilitzi per a la seva protecció, les limitacions en l'explotació dels recursos pesquers en aigües exteriors s'han de realitzar d'acord amb el que estableix l'article 18 de la Llei 3/2001, de 26 de març, de pesca marítima de l'Estat.

4. La Conferència Sectorial, a proposta de les comunitats autònomes litorals i de l'Administració General de l'Estat, ha d'establir els criteris mínims comuns de gestió aplicables a les àrees marines incloses a la Xarxa.

Article 33. Els monuments naturals.

1. Els monuments naturals són espais o elements de la natura constituïts bàsicament per formacions de singularitat, raresa o bellesa notòria que mereixen ser objecte d'una protecció especial.

2. Es consideren també monuments naturals els arbres singulars i monumentals, les formacions geològiques, els jaciments paleontològics i mineralògics, els estratotips i altres elements de la geografia física que tinguin un interès especial per la singularitat o importància dels seus valors científics, culturals o paisatgístics.

3. En els monuments amb caràcter general és prohibida l'explotació de recursos, llevat dels casos en què, per raons de recerca o conservació, quedi permesa, amb l'autorització administrativa pertinent prèvia.

Article 34. Els paisatges protegits.

1. Els paisatges protegits són les parts del territori que les administracions competents, a través del planejament aplicable i pels seus valors naturals, estètics i culturals, i d'acord amb el Conveni del paisatge del Consell d'Europa, considerin mereixedors d'una protecció especial.

2. Els objectius principals de la gestió dels paisatges protegits són els següents:

- a) La conservació dels valors singulars que els caracteritzen.
- b) La preservació de la interacció harmoniosa entre la natura i la cultura en una zona determinada.

3. En els paisatges protegits cal procurar el manteniment de les pràctiques de caràcter tradicional que contribueixin a la preservació dels seus valors i recursos naturals.

Article 35. Requisits per a la declaració dels parcs i les reserves naturals.

1. La declaració dels parcs i les reserves naturals exigeix l'elaboració i aprovació prèvia del Pla d'ordenació dels recursos naturals corresponent de la zona.

2. Excepcionalment, es poden declarar parcs i reserves sense l'aprovació prèvia del Pla d'ordenació dels recursos naturals quan hi hagi raons que ho justifiquin, i que s'han de fer constar expressament a la norma que els declari com a tals. En aquest cas el pla d'ordenació corresponent s'ha de tramitar en el termini d'un any a partir de la declaració de parc o reserva.

Article 36. Declaració i gestió dels espais naturals protegits.

1. Correspon a les comunitats autònomes la declaració i la determinació de la fórmula de gestió dels espais naturals protegits en el seu àmbit territorial i a les aigües marines quan, per a aquestes últimes, en cada cas hi hagi continuïtat ecològica de l'ecosistema marí amb l'espai natural terrestre objecte de protecció, avalada per la millor evidència científica existent.

2. En els casos en què un espai natural protegit s'estengui pel territori de dues o més comunitats autònomes, aquestes han d'establir de comú acord les fórmules de col·laboració necessàries.

Article 37. Zones perifèriques de protecció.

En les declaracions dels espais naturals protegits es poden establir zones perifèriques de protecció destinades a evitar impactes ecològics o paisatgístics procedents de l'exterior. Quan sigui procedent, a la mateixa norma de creació, s'han d'establir les limitacions necessàries.

Article 38. Àrees d'influència socioeconòmica.

Amb la finalitat de contribuir al manteniment dels espais naturals protegits i afavorir el desenvolupament socioeconòmic de les poblacions locals de forma compatible amb els objectius de conservació de l'espai, en les seves disposicions reguladores es poden establir àrees d'influència socioeconòmica, amb especificació del règim econòmic i les compensacions adequades al tipus de limitacions. Aquestes àrees han d'estar integrades, almenys, pel conjunt dels termes municipals on es trobi ubicat l'espai natural de què es tracti i la seva zona perifèrica de protecció.

Article 39. Utilitat pública i dret de tempteig i retracte sobre espais naturals protegits.

1. La declaració d'un espai natural protegit comporta la declaració d'utilitat pública, a efectes expropiatoris dels béns i drets afectats, així com la facultat de la comunitat autònoma per a l'exercici dels drets de tempteig i de retracte respecte dels actes o negocis jurídics de caràcter onerosos i celebrats intervius que comportin la creació, transmissió, modificació o extinció de drets reals que recaiguin sobre béns immobles situats al seu interior.

2. Per facilitar l'exercici dels drets de tempteig i retracte, el transmissor ha de notificar fefaentment a la comunitat autònoma el preu i les condicions essencials de la transmissió pretesa i, si s'escau, ha de lliurar una còpia fefaent de l'escriptura pública en què hagi estat instrumentada la transmissió esmentada. Dins el termini que estableixi la legislació de les comunitats autònomes des de la notificació esmentada, l'Administració pot exercir el dret de tempteig obligant-se al pagament del preu convint en un període no superior a un exercici econòmic.

La comunitat autònoma pot exercir, en els mateixos termes previstos per al dret de tempteig, el de retracte en el termini que fixi la seva legislació, a partir de la notificació o de la data en què tingui coneixement fefaent de la transmissió.

Els registradors de la propietat i mercantils no han d'inscriure cap document pel qual es transmeti qualsevol

dret real sobre els béns referits sense que s'acrediti haver complert els requisits assenyalats en aquest apartat.

Els terminis a què es refereix aquest apartat han de ser prou amplis per permetre que es puguin exercir els drets de tempteig i de retracte.

Article 40. Espais naturals protegits transfronterers.

A proposta de les administracions competents es poden constituir espais naturals protegits de caràcter transfronterer, formats per àrees adjacents, terrestres o marines, protegides per Espanya i un altre estat veí, mitjançant la subscripció dels acords internacionals corresponents, per garantir una coordinació adequada de la protecció de les àrees esmentades.

CAPÍTOL III

Espais protegits Xarxa Natura 2000

Article 41. Xarxa Natura 2000.

1. La Xarxa Ecològica Europea Natura 2000 és una xarxa ecològica coherent formada pels llocs d'importància comunitària, fins a la seva transformació en zones especials de conservació, aquestes zones especials de conservació i les zones de protecció especial per a les aus, la gestió de les quals ha de tenir en compte les exigències econòmiques, socials i culturals, així com les particularitats regionals i locals.

2. Els llocs d'importància comunitària, les zones especials de conservació i les zones de protecció especial per a les aus tenen la consideració d'espais protegits, amb la denominació d'espai protegit Xarxa Natura 2000, i amb l'abast i les limitacions que les comunitats autònomes estableixin en la seva legislació i en els instruments de planificació corresponents.

3. El Ministeri de Medi Ambient, amb la participació de les comunitats autònomes, ha d'elaborar, en el marc del Pla estratègic estatal del patrimoni natural i la biodiversitat, unes directrius de conservació de la Xarxa Natura 2000. Aquestes directrius constitueixen el marc orientatiu per a la planificació i gestió dels espais esmentats i han de ser aprovades mitjançant acord de la Conferència Sectorial de Medi Ambient.

Article 42. Llocs d'importància comunitària i zones especials de conservació.

1. Els llocs d'importància comunitària són els espais del conjunt del territori nacional o de les aigües marítimes sota sobirania o jurisdicció nacional, incloses la zona econòmica exclusiva i la plataforma continental, aprovats com a tals, que contribueixen de forma apreciable al manteniment o, si s'escau, al restabliment de l'estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats naturals i els hàbitats de les espècies d'interès comunitari, que figuren respectivament als annexos I i II d'aquesta Llei, en la seva àrea de distribució natural.

2. Les comunitats autònomes han d'elaborar, sobre la base dels criteris establerts a l'annex III i a la informació científica pertinent, una llista de llocs situats en els seus territoris respectius que puguin ser declarats com a zones especials de conservació. La proposta, que ha d'indicar els tipus d'hàbitats naturals i les espècies autòctones d'interès comunitari existents en aquests llocs, s'ha de sotmetre al tràmit d'informació pública.

El Ministeri de Medi Ambient ha de proposar la llista a la Comissió Europea perquè aquesta l'aprovi com a lloc d'importància comunitària.

Des del moment que la llista dels espais proposats com a llocs d'importància comunitària s'envia al Ministeri de Medi Ambient per al seu trasllat a la Comissió Euro-

pea, aquests passaran a tenir un règim de protecció preventiva que ha de garantir que no es doni cap minva de l'estat de conservació dels seus hàbitats i espècies fins al moment de la seva declaració formal. L'enviament de la proposta d'un espai com a lloc d'importància comunitària ha de comportar, en el termini màxim de sis mesos, fer públic al butlletí oficial de l'Administració competent els seus límits geogràfics, els hàbitats i les espècies per les quals han estat declarats llocs d'importància comunitària, els hàbitats i les espècies prioritaries presents i el règim preventiu que se'ls ha d'aplicar.

3. Quna vegada la Comissió Europea hagi aprovat o ampliat les llistes de llocs d'importància comunitària, les comunitats autònomes corresponents els han de declarar zones especials de conservació com més aviat millor i com a màxim en un termini de sis anys, juntament amb l'aprovació del pla o instrument de gestió corresponent. Per fixar la prioritat en la declaració d'aquestes zones s'ha d'atendre la importància dels llocs, el manteniment en un estat de conservació favorable o el restabliment d'un tipus d'hàbitat natural d'interès comunitari o d'una espècie d'interès comunitari, així com les amenaces de deteriorament i destrucció que recaiguin sobre aquestes, i tot això amb la finalitat de mantenir la coherència de la Xarxa Natura 2000.

Article 43. Zones de protecció especial per a les aus.

Els espais del territori nacional i de les aigües marítimes sota sobirania o jurisdicció nacional, incloses la zona econòmica exclusiva i la plataforma continental, més adequats en nombre i en superfície per a la conservació de les espècies d'aus incloses a l'annex IV d'aquesta Llei i per a les aus migratòries de presència regular a Espanya han de ser declarats zones de protecció especial per a les aus, i s'hi ha d'establir mesures per evitar les perturbacions i mesures de conservació especials quant al seu hàbitat, per garantir-ne la supervivència i reproducció. En el cas de les espècies de caràcter migratori que arribin regularment al territori espanyol, s'han de tenir en compte les necessitats de protecció de les seves àrees de reproducció, alimentació, muda, hivernada i zones de descans i cal atribuir una importància particular a les zones humides i molt especialment a les d'importància internacional.

Article 44. Declaració de les zones especials de conservació i les zones de protecció especial per a les aus.

Les comunitats autònomes, amb un procediment d'informació pública previ, han de declarar les zones especials de conservació i les zones de protecció especial per a les aus en el seu àmbit territorial. Aquestes declaracions s'han de publicar en els diaris oficials respectius i han d'incloure informació sobre els seus límits geogràfics, els hàbitats i les espècies per les quals han estat declarades com a tals. D'aquestes se n'ha de donar compte al Ministeri de Medi Ambient als efectes de la seva comunicació a la Comissió Europea, de conformitat amb el que estableix l'article 10 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Article 45. Mesures de conservació de la Xarxa Natura 2000.

1. Respecte de les zones especials de conservació i les zones de protecció especial per a les aus, les comunitats autònomes han de fixar les mesures de conservació necessàries, que responguin a les exigències ecològiques dels tipus d'hàbitats naturals i de les espècies presents en aquestes àrees, que han d'implicar:

a) Plans o instruments de gestió adequats, específics als llocs o integrats en altres plans de desenvolupament que incloguin, almenys, els objectius de conservació del

lloc i les mesures apropiades per mantenir els espais en un estat de conservació favorable.

b) Mesures reglamentàries, administratives o contractuals apropiades.

2. Igualment, les administracions competents han de prendre les mesures apropiades, en especial en els plans o instruments de gestió esmentats, per evitar en els espais de la Xarxa Natura 2000 el deteriorament dels hàbitats naturals i dels hàbitats de les espècies, així com les alteracions que repercuteixin en les espècies que hagin motivat la designació d'aquestes àrees, en la mesura que aquestes alteracions puguin tenir un efecte apreciable pel que fa als objectius d'aquesta Llei.

3. Els òrgans competents han d'adoptar les mesures necessàries per evitar el deteriorament o la contaminació dels hàbitats fora de la Xarxa Natura 2000.

4. Qualsevol pla, programa o projecte que, sense tenir relació directa amb la gestió del lloc o sense ser necessari per a aquesta, pugui afectar de forma apreciable els llocs esmentats, ja sigui individualment o en combinació amb altres plans o projectes, ha de ser sotmès a una avaluació adequada de les seves repercussions al lloc, que s'ha de realitzar d'acord amb les normes que siguin d'aplicació, segons el que estableix la legislació bàsica estatal i les normes addicionals de protecció dictades per les comunitats autònomes, tenint en compte els objectius de conservació del lloc esmentat. A la vista de les conclusions de l'avaluació de les repercussions al lloc i amb supeditació al que disposa l'apartat 5 d'aquest article, els òrgans competents per aprovar o autoritzar els plans, programes o projectes només poden manifestar la seva conformitat amb aquests després d'haver-se assegurat que no causen perjudici a la integritat del lloc en qüestió i, si és procedent, després d'haver-los sotmès a informació pública.

5. Si, malgrat les conclusions negatives de l'avaluació de les repercussions sobre el lloc i a falta de solucions alternatives, s'ha de realitzar un pla, programa o projecte per raons imperioses d'interès públic de primer ordre, incloses raons d'índole social o econòmica, les administracions públiques competents han de prendre totes les mesures compensatòries que siguin necessàries per garantir que la coherència global de Natura 2000 quedi protegida.

La concurrència de raons imperioses d'interès públic de primer ordre només es pot declarar per a cada supòsit concret:

a) Mitjançant una llei.

b) Mitjançant acord del Consell de Ministres, quan es tracti de plans, programes o projectes que hagin de ser aprovats o autoritzats per l'Administració General de l'Estat o l'òrgan de govern de la comunitat autònoma. L'acord ha de ser raonat i públic.

L'adopció de les mesures compensatòries s'ha de portar a terme, si s'escau, durant el procediment d'avaluació ambiental de plans i programes i d'avaluació d'impacte ambiental de projectes, d'acord amb el que disposa la normativa aplicable. Les mesures esmentades s'han d'aplicar en la fase de planificació i execució que determini l'avaluació ambiental.

Les mesures compensatòries adoptades han de ser remeses, pel curs corresponent, a la Comissió Europea.

6. En cas que el lloc considerat contingui un tipus d'hàbitat natural i/o una espècie prioritària, assenyalat com a tal als annexos I i II, únicament es poden al·legar les consideracions següents:

a) Les relacionades amb la salut humana i la seguretat pública.

b) Les relatives a conseqüències positives d'importància primordial per al medi ambient.

c) Altres raons imperioses d'interès públic de primer ordre, amb la consulta prèvia a la Comissió Europea.

7. La realització o execució de qualsevol pla, programa o projecte que pugui afectar negativament espècies incloses als annexos II o IV que hagin estat catalogades com en perill d'extinció només es pot portar a terme quan, en absència d'altres alternatives, es doni alguna de les causes esmentades a l'apartat anterior. L'adopció de les mesures compensatòries corresponents s'ha de portar a terme segons el que preveu l'apartat 5.

8. Des del moment en què el lloc aparegui a la llista de lloc d'importància comunitària aprovada per la Comissió Europea, aquest quedarà sotmès al que disposen els apartats 4, 5 i 6 d'aquest article.

9. Des del moment de la declaració d'una ZPEA, aquesta ha de quedar sotmesa al que disposen els apartats 4 i 5 d'aquest article.

Article 46. *Coherència i connectivitat de la Xarxa.*

Amb la finalitat de millorar la coherència ecològica i la connectivitat de la Xarxa Natura 2000, les comunitats autònomes, en el marc de les seves polítiques mediambientals i d'ordenació territorial, han de fomentar la conservació de corredors ecològics i la gestió dels elements del paisatge i àrees territorials que resultin essencials o tinguin una importància primordial per a la migració, la distribució geogràfica i l'intercanvi genètic entre poblacions d'espècies de fauna i flora silvestres.

Article 47. *Vigilància i seguiment.*

Les comunitats autònomes han de vigilar l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari, tenint especialment en compte els tipus d'hàbitats naturals prioritaris i les espècies prioritàries, així com de conservació de les espècies d'aus que s'enumeren a l'annex IV, i han de comunicar al Ministeri de Medi Ambient els canvis que s'hi hagin produït per tal que quedin reflectits a l'Inventari espanyol del patrimoni natural i de la biodiversitat. Aquesta comunicació s'ha de produir anualment, excepte quan això no sigui tècnicament possible. En aquest cas, és necessari argumentar-ho.

Les comunitats autònomes han de remetre al Ministeri de Medi Ambient informació sobre les mesures de conservació a què es refereix l'article 45.1, l'avaluació dels seus resultats i les propostes de noves mesures a aplicar, per tal que el Ministeri pugui remetre a la Comissió Europea, cada tres i sis anys, respectivament, els informes nacionals exigits per les directives comunitàries 79/409/CEE i 92/43/CE reguladores de les zones de la Xarxa Natura 2000.

Article 48. *Canvi de categoria.*

La descatalogació total o parcial d'un espai inclòs a la Xarxa Natura 2000 només es pot proposar quan així ho justifiquin els canvis provocats en aquest per l'evolució natural, científicament demostrada, reflectits en els resultats del seguiment definit a l'article anterior.

En tot cas, el procediment ha d'incorporar un tràmit d'informació pública, previ a la remissió de la proposta a la Comissió Europea.

CAPÍTOL IV

Altres figures de protecció d'espais

Article 49. *Àrees protegides per instruments internacionals.*

1. Tenen la consideració d'àrees protegides per instruments internacionals tots els espais naturals que siguin

formalment designats segons el que disposen els convenis i acords internacionals dels quals Espanya sigui part i, en particular, els següents:

a) Les zones humides d'importància internacional del Conveni relatiu a les zones humides d'importància internacional, especialment com a hàbitat d'aus aquàtiques.

b) Els llocs naturals de la Llista del patrimoni mundial de la Convenció sobre la Protecció del Patrimoni Mundial, Cultural i Natural.

c) Les àrees protegides del Conveni per a la protecció del medi ambient marí de l'Atlàntic del Nord-est (OSPAR).

d) Les zones especialment protegides d'importància per al Mediterrani (ZEPIM) del Conveni per a la protecció del medi marí i de la regió costanera de la Mediterrània.

e) Els geoparcs declarats per la UNESCO.

f) Les reserves de la biosfera declarades per la UNESCO.

g) Les reserves biogenètiques del Consell d'Europa.

2. La declaració o inclusió d'àrees protegides per instruments internacionals ha de ser sotmesa a informació pública i posteriorment ha de ser publicada en el «Butlletí Oficial de l'Estat» juntament amb la informació bàsica i un pla del perímetre abastat per aquestes.

3. El règim de protecció d'aquestes àrees és l'establert en els convenis i acords internacionals corresponents, sens perjudici de la vigència de règims de protecció, ordenació i gestió específics l'àmbit territorial dels quals coincideixi totalment o parcialment amb les àrees esmentades, sempre que s'adeqüin al que preveuen els instruments internacionals esmentats.

4. El Ministeri de Medi Ambient, amb la participació de les comunitats autònomes, ha d'elaborar, en el marc del Pla estratègic estatal del patrimoni natural i la biodiversitat, unes directrius de conservació de les àrees protegides per instruments internacionals. Aquestes directrius han de constituir el marc orientatiu per a la planificació i gestió dels espais esmentats i han de ser aprovades mitjançant acord de la Conferència Sectorial de Medi Ambient.

CAPÍTOL V

Inventari espanyol d'espais naturals protegits, Xarxa Natura 2000 i àrees protegides per instruments internacionals

Article 50. *Inventari espanyol d'espais naturals protegits, Xarxa Natura 2000 i àrees protegides per instruments internacionals.*

1. Dependent del Ministeri de Medi Ambient, amb caràcter administratiu i àmbit estatal, es crea l'Inventari espanyol d'espais naturals protegits, Xarxa Natura 2000 i àrees protegides per instruments internacionals, inclòs a l'Inventari espanyol del patrimoni natural i de la biodiversitat, que s'ha d'instrumentar reglamentàriament.

2. Als efectes d'homologació i del compliment dels compromisos internacionals en la matèria, els espais naturals inscrits a l'Inventari espanyol d'espais naturals protegits s'han d'assignar, juntament amb la seva denominació original, a les categories establertes internacionalment, en especial per la Unió Internacional per a la Natura (UICN).

3. Les comunitats autònomes han de facilitar la informació necessària corresponent per mantenir actualitzat l'Inventari.

Article 51. *Alteració de la delimitació dels espais protegits.*

1. Només es pot alterar la delimitació d'espais naturals protegits o de la Xarxa Natura 2000 reduint-ne la superfície total o excloent-ne terrenys, quan així ho justifiquin els canvis provocats en aquests per la seva evolució natural, científicament demostrada. En el cas d'alteracions a les delimitacions d'espais protegits Xarxa Natura 2000, els canvis deguts a l'evolució natural han d'aparèixer degudament reflectits en els resultats del seguiment previst a l'article 47.

2. Qualsevol alteració de la delimitació d'àrees protegides s'ha de sotmetre a informació pública, que en el cas dels espais protegits Xarxa Natura 2000 s'ha de fer de forma prèvia a la tramesa de la proposta de descatalogació a la Comissió Europea i a l'acceptació de la descatalogació per part d'aquesta.

3. El compliment del que preveuen els paràgrafs anteriors no eximeix de les normes addicionals de protecció que estableixin les comunitats autònomes.

TÍTOL III

Conservació de la biodiversitat

CAPÍTOL I

Conservació in situ de la biodiversitat autòctona silvestre

Article 52. *Garantia de conservació d'espècies autòctones silvestres.*

1. Les comunitats autònomes han d'adoptar les mesures necessàries per garantir la conservació de la biodiversitat que viu en estat silvestre, atenent preferentment la preservació dels seus hàbitats i establint règims específics de protecció per a les espècies silvestres la situació de les quals així ho requereixi, i les han d'incloure en alguna de les categories esmentades als articles 53 i 55 d'aquesta Llei.

Igualment han d'adoptar les mesures que siguin pertinents perquè la recollida a la natura d'espècimens de les espècies de fauna i flora silvestres d'interès comunitari, que s'enumeren a l'annex VI, així com la gestió de la seva explotació, sigui compatible amb el seu manteniment en un estat de conservació favorable.

2. Les administracions públiques competents han de prohibir la introducció d'espècies, subespècies o races geogràfiques al·lòctones quan aquestes siguin susceptibles de competir amb les espècies silvestres autòctones i n'alterin la puresa genètica o els equilibris ecològics.

3. Queda prohibit matar, danyar, molestar o inquietar intencionadament els animals silvestres, sigui quin sigui el mètode utilitzat o la fase del seu cicle biològic.

Aquesta prohibició inclou la retenció dels animals i captura en viu, la destrucció, el dany, la recollida i la retenció dels nius, de les cries o dels ous, aquests últims fins i tot quan estiguin buits, així com la possessió, el transport, el tràfic i el comerç d'exemplars vius o morts o de les seves restes, incloent el comerç exterior.

Per als animals no compresos en cap de les categories definides als articles 53 i 55, aquestes prohibicions no s'apliquen en els supòsits amb regulació específica, en especial en la legislació de forests, caça, agricultura, pesca continental i pesca marítima.

4. S'ha d'avaluar la conveniència de reintroduir tàxons extingits, però dels quals encara n'hi ha poblacions silvestres o en captivitat, tenint en compte les experiències anteriors i les directrius internacionals en la matèria, i amb la participació i l'audiència pública adequada. Mentre es realitza aquesta avaluació, les administracions

públiques poden adoptar les mesures adequades per garantir la conservació de les àrees potencials per emprendre aquestes reintroduccions.

En el cas d'espècies susceptibles d'estendre's pel territori de diverses comunitats autònomes, el programa de reintroducció ha de ser presentat a la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat i aprovat prèviament per la Conferència Sectorial de Medi Ambient.

Article 53. *Llista d'espècies silvestres en règim de protecció especial.*

1. Es crea la Llista d'espècies silvestres en règim de protecció especial, que s'ha d'instrumentar reglamentàriament, amb la consulta prèvia a les comunitats autònomes i que inclou espècies, subespècies i poblacions que són mereixedores d'una atenció i protecció particular en funció del seu valor científic, ecològic, cultural, per la seva singularitat, rara o grau d'amenaça, així com espècies que apareguin com a protegides als annexos de les directives i els convenis internacionals ratificats per Espanya.

La Llista té caràcter administratiu i àmbit estatal, i depèn del Ministeri de Medi Ambient.

2. La inclusió, canvi de categoria o exclusió d'un tàxon o població en aquesta Llista l'ha de portar a terme el Ministeri de Medi Ambient, a proposta de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, amb una iniciativa prèvia de les comunitats autònomes, quan es disposi d'informació tècnica o científica que així ho aconselli. Quan es tracti de tàxons o poblacions protegides als annexos de les normes o decisions de la Unió Europea, com els que s'enumeren a l'annex V o als instruments internacionals ratificats per Espanya, la inclusió a la Llista l'ha de produir d'ofici el Ministeri de Medi Ambient, que ha de notificar prèviament aquesta inclusió a la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.

Qualsevol ciutadà o organització pot sol·licitar la iniciació del procediment d'inclusió, el canvi de categoria o l'exclusió adjuntant a la sol·licitud corresponent una argumentació científica de la mesura proposada.

3. La inclusió d'un tàxon o població a la Llista d'espècies silvestres en règim de protecció especial comporta l'avaluació periòdica del seu estat de conservació.

4. Les comunitats autònomes, en els seus àmbits territorials respectius, poden establir llistes d'espècies silvestres en règim de protecció especial i determinar les prohibicions i actuacions suplementàries que es considerin necessàries per a la seva preservació.

Article 54. *Prohibicions per a les espècies incloses a la Llista d'espècies silvestres en règim de protecció especial.*

1. La inclusió a la Llista d'espècies silvestres en règim de protecció especial d'una espècie, subespècie o població comporta les prohibicions genèriques següents:

a) Tractant-se de plantes, fongs o algues, recollir-les, tallar-les, mutilar-les, arrencar-les o destruir-les intencionadament a la natura.

b) Tractant-se d'animals, incloses les larves, cries o ous, qualsevol actuació feta amb el propòsit de matar-los, capturar-los, perseguir-los o molestar-los, així com la destrucció o el deteriorament dels nius, vivers i àrees de reproducció, hivernada o repòs.

c) En els dos casos, posseir, naturalitzar, transportar, vendre, comerciar o intercanviar, oferir amb fins de venda o intercanvi, importar o exportar exemplars vius o morts, així com els seus propàguls o restes, llevat dels casos que es determinin reglamentàriament.

Aquestes prohibicions s'apliquen a totes les fases del cicle biològic d'aquestes espècies, subespècies o poblacions.

2. Les comunitats autònomes han d'establir un sistema de control de captures o morts accidentals i, a partir de la informació recollida en aquest, han d'adoptar les mesures necessàries perquè aquestes no tinguin repercussions negatives importants en les espècies incloses a la Llista d'espècies en règim de protecció especial i es minimitzin en el futur.

Article 55. Catàleg espanyol d'espècies amenaçades.

1. En el si de la Llista d'espècies silvestres en règim de protecció especial, s'estableix el Catàleg espanyol d'espècies amenaçades, que inclou, quan es disposi d'informació tècnica o científica que així ho aconselli, els tàxons o les poblacions de la biodiversitat amenaçada i els classifica en algunes de les categories següents:

a) En perill d'extinció: tàxons o poblacions la supervivència dels quals és poc probable si els factors causals de la seva situació actual segueixen actuant.

b) Vulnerable: tàxons o poblacions que corren el risc de passar a la categoria anterior en un futur immediat si els factors adversos que actuen sobre aquests no són corregits.

2. La catalogació, descatalogació o canvi de categoria d'un tàxon o població al Catàleg espanyol d'espècies amenaçades l'ha de realitzar el Ministeri de Medi Ambient a proposta de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, a iniciativa de les comunitats autònomes o del mateix Ministeri, quan es disposi d'informació tècnica o científica que així ho aconselli.

Qualsevol ciutadà o organització pot sol·licitar la iniciació del procediment d'inclusió, el canvi de categoria o l'exclusió adjuntant a la sol·licitud corresponent una argumentació científica de la mesura proposada.

3. Les comunitats autònomes, en els seus àmbits territorials respectius, poden establir catàlegs d'espècies amenaçades, crear-ne, a més de les categories llistades en aquest article, altres d'específiques i determinar les prohibicions i actuacions suplementàries que es considerin necessàries per a la seva preservació.

4. Les comunitats autònomes poden incrementar, si s'escau, el grau de protecció de les espècies del Catàleg espanyol d'espècies amenaçades en els seus catàlegs autonòmics i les poden incloure en una categoria superior d'amenaça.

Article 56. Efectes de la inclusió al Catàleg espanyol d'espècies amenaçades.

1. Pel que fa al Catàleg espanyol d'espècies amenaçades:

a) La inclusió d'un tàxon o població a la categoria «en perill d'extinció» comporta, en un termini màxim de tres anys, l'adopció d'un pla de recuperació que inclogui les mesures més adequades per al compliment dels objectius buscats i, si s'escau, la designació d'àrees crítiques.

En les àrees crítiques, i en les àrees de reintroducció o expansió potencial d'aquests tàxons o poblacions definides com a tals en els plans de recuperació, s'han de fixar mesures de conservació i instruments de gestió, específics per a aquestes àrees o integrats en altres plans, que evitin les afeccions negatives per a les espècies que hagin motivat la designació d'aquestes àrees.

b) La inclusió d'un tàxon o població a la categoria de «vulnerable» comporta l'adopció d'un pla de conservació que inclogui les mesures més adequades per al compliment dels objectius buscats, en un termini màxim de cinc anys.

c) Per als tàxons o poblacions que comparteixen els mateixos problemes de conservació o àmbits geogràfics

similars, es poden elaborar plans que comprenguin diversos tàxons o poblacions simultàniament.

d) Per a les espècies o poblacions que visquin exclusivament o en alta proporció en espais naturals protegits, Xarxa Natura 2000 o àrees protegides per instruments internacionals, els plans es poden articular a través de les figures de planificació i gestió corresponents dels espais esmentats.

2. Les comunitats autònomes han d'elaborar i aprovar els plans de recuperació i conservació per a les espècies amenaçades.

Article 57. Estratègies de conservació d'espècies amenaçades.

La Conferència Sectorial de Medi Ambient, a proposta de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat i amb l'informe previ del Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, ha d'aprovar les estratègies de conservació d'espècies amenaçades presents en més d'una comunitat autònoma i ha de donar prioritat als tàxons amb major grau d'amenaça i les estratègies de lluita contra les principals amenaces per a la biodiversitat, prioritàriament les que afectin un major nombre d'espècies incloses al Catàleg espanyol d'espècies amenaçades, com l'ús il·legal de substàncies tòxiques, l'electrocució i la col·lisió amb línies elèctriques o el plumbisme.

Aquestes estratègies, que constitueixen el marc orientatiu dels plans de recuperació i conservació, han d'incloure almenys un diagnòstic de la situació i de les amenaces principals per a les espècies i les accions a emprendre per a la seva recuperació.

Article 58. Excepcions.

1. Les prohibicions establertes en aquest capítol poden quedar sense efecte, amb l'autorització administrativa prèvia de la comunitat autònoma, si no hi ha cap altra solució satisfactòria i sense que això suposi perjudicar el manteniment en un estat de conservació favorable de les poblacions de què es tracti, en la seva àrea de distribució natural, quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) Si de la seva aplicació es deriven efectes perjudicials per a la salut i seguretat de les persones.

b) Per prevenir perjudicis importants als cultius, el bestiar, els boscos, la pesca i la qualitat de les aigües.

c) Quan sigui necessari per raó de recerca, educació, repoblació o reintroducció, o per a la cria en captivitat orientada a aquests fins.

d) En el cas de les aus, per prevenir accidents amb relació a la seguretat aèria.

e) Per permetre, en condicions estrictament controlades i mitjançant mètodes selectius, la captura, retenció o qualsevol altra explotació prudent de determinades espècies no incloses a la Llista d'espècies en règim de protecció especial, en petites quantitats i amb les limitacions necessàries per garantir-ne la conservació.

f) Per protegir la flora i la fauna silvestres i els hàbitats naturals.

2. En el cas d'autoritzacions excepcionals en què concorrin les circumstàncies previstes a l'apartat e), la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat ha d'establir els mecanismes necessaris per garantir, basant-se en dades científiques rigoroses, que el nivell màxim nacional de captures, per a cada espècie, s'ajusta al concepte de «petites quantitats». Igualment, s'han d'establir les quotes màximes de captura que es poden concedir per a cada espècie, així com els sistemes de control del compliment de les mesures esmentades que han de ser exercides abans i durant el període autoritzat per efectuar

la captura, retenció o explotació prudent, sens perjudici dels controls addicionals que també s'han d'establir una vegada transcorregut el període esmentat.

3. L'autorització administrativa a què es refereixen els apartats anteriors ha de ser pública i motivada i ha d'especificar:

- a) L'objectiu i la justificació de l'acció.
- b) Les espècies a què es refereix.
- c) Els mitjans, les instal·lacions, els sistemes o mètodes a utilitzar i els seus límits, així com les raons i el personal qualificat per al seu ús.
- d) La natura i les condicions de risc, les circumstàncies de temps i lloc i, si és procedent, les solucions alternatives no adoptades i les dades científiques utilitzades.
- e) Les mesures de control que s'han d'aplicar.

4. Les comunitats autònomes han de comunicar al Ministeri de Medi Ambient les autoritzacions acordades segons el que preveu aquest article, als efectes de la seva notificació posterior a la Comissió Europea i als organismes internacionals pertinents, i han d'assenyalar, en cada cas, els controls exercits i els resultats obtinguts.

CAPÍTOL II

Conservació ex situ

Article 59. *Propagació d'espècies silvestres amenaçades.*

1. Com a complement a les accions de conservació in situ, per a les espècies incloses al Catàleg estatal d'espècies amenaçades la Comissió Estatal de Patrimoni Natural i la Biodiversitat ha d'impulsar el desenvolupament de programes de cria o propagació fora del seu hàbitat natural, en especial quan aquests programes hagin estat previstos a les estratègies de conservació o plans de recuperació o conservació.

Els programes esmentats han d'estar dirigits a la constitució de reserves genètiques i/o a l'obtenció d'exemplars aptes per a la seva reintroducció al medi natural.

2. A aquest efecte, en el marc de la Comissió esmentada, les administracions implicades han d'acordar la designació i les condicions dels centres de referència d'àmbit nacional, que han de coordinar els programes de conservació ex situ respectius.

3. Les organitzacions sense ànim de lucre, els parcs zoològics, els aquaris, els jardins botànics i els centres públics i privats de recerca o conservació poden participar en els programes de cria en captivitat i propagació d'espècies amenaçades.

Article 60. *Xarxa i Inventari espanyol de bancs de material biològic i genètic.*

1. Per tal de preservar el patrimoni genètic i biològic de les espècies silvestres i d'integrar en els programes de conservació les operacions ex situ i in situ, la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat ha de promoure l'existència d'una xarxa de bancs de material biològic i genètic. Aquesta xarxa ha de donar prioritat, entre d'altres, a la preservació de material biològic i genètic procedent de tàxons autòctons de flora i fauna silvestres amenaçades, i en especial de les espècies amenaçades endèmiques.

2. Les comunitats autònomes han de mantenir un registre dels bancs de material biològic i genètic d'espècies silvestres situats en el seu territori, amb informació actualitzada sobre les col·leccions de material biològic i genètic de fauna i flora silvestres que mantinguin a les seves instal·lacions.

3. Es crea l'Inventari espanyol de bancs de material biològic i genètic d'espècies silvestres, dependent del

Ministeri de Medi Ambient, que té caràcter informatiu i en el qual s'inclouen les dades facilitades per les comunitats autònomes.

CAPÍTOL III

Prevenició i control de les espècies exòtiques invasores

Article 61. *Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores.*

1. Es crea el Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores, l'estructura i el funcionament del qual s'ha de regular reglamentàriament i en qual s'han d'incloure, quan es disposi d'informació tècnica o científica que així ho aconselli, totes les espècies i subespècies exòtiques invasores que constitueixin una amenaça greu per a les espècies autòctones, els hàbitats o els ecosistemes, l'agronomia o els recursos econòmics associats a l'ús del patrimoni natural.

Depèn del Ministeri de Medi Ambient, té caràcter administratiu i és d'àmbit estatal.

2. La inclusió d'una espècie al Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores l'ha de portar a terme el Ministeri de Medi Ambient, a proposta de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, amb la iniciativa prèvia de les comunitats autònomes o del mateix Ministeri, quan es disposi d'informació tècnica o científica que així ho aconselli.

Qualsevol ciutadà o organització pot sol·licitar que s'iniciï el procediment d'inclusió o exclusió d'una espècie o subespècie, adjuntant a la sol·licitud corresponent una argumentació científica de la mesura proposada.

3. La inclusió al Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores comporta la prohibició genèrica de possessió, transport, tràfic i comerç d'exemplars vius o morts, de les seves restes o propàguls, incloent el comerç exterior. Aquesta prohibició pot quedar sense efecte, amb l'autorització administrativa prèvia, quan aquestes activitats siguin necessàries per raons de recerca, salut o seguretat de les persones.

4. Les comunitats autònomes han de realitzar un seguiment de les espècies exòtiques amb potencial invasor, en especial de les que han demostrat aquest caràcter en altres països o regions, amb la finalitat de proposar-ne, arribat el cas, la inclusió al Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores.

5. El Ministeri de Medi Ambient i les comunitats autònomes, en el marc de la Comissió Estatal del Patrimoni Natural i la Biodiversitat, han d'elaborar estratègies que continguin les directrius de gestió, control i possible eradicació de les espècies del Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores i han d'atorgar prioritat a les espècies que suposin un major risc per a la conservació de la fauna, la flora o els hàbitats autòctons amenaçats, amb una atenció especial a la biodiversitat insular. La Conferència Sectorial de Medi Ambient, a proposta de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, i amb l'informe previ del Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, ha d'aprovar aquestes estratègies, que tenen caràcter orientatiu.

6. Les comunitats autònomes, en els seus àmbits territorials respectius, poden establir catàlegs d'espècies exòtiques invasores i determinar les prohibicions i actuacions suplementàries que es considerin necessàries per a la seva eradicació.

CAPÍTOL IV

De la protecció de les espècies amb relació a la caça i la pesca continental

Article 62. *Espècies objecte de caça i pesca.*

1. La caça i la pesca en aigües continentals només es pot realitzar sobre les espècies que determinin les comunitats autònomes, declaració que en cap cas pot afectar les espècies incloses a la Llista d'espècies en règim de protecció especial o a les prohibides per la Unió Europea.

2. En tot cas, l'exercici de la caça i la pesca continental s'ha de regular de manera que es garanteixi la conservació i el foment de les espècies autoritzades per a aquest exercici; a aquest efecte les comunitats autònomes han de determinar els terrenys i les aigües on es poden portar a terme aquestes activitats, així com les dates hàbils per a cada espècie.

3. Amb caràcter general s'estableixen les prohibicions i limitacions següents relacionades amb l'activitat cinegètica i aquícola en aigües continentals:

a) Queden prohibides la tinença, utilització i comercialització de tots els procediments massius o no selectius per a la captura o mort d'animals, en particular els enumerats a l'annex VII, així com els procediments que puguin causar localment la desaparició de les poblacions d'una espècie o torbar-ne greument la tranquil·litat.

En particular, queden incloses al paràgraf anterior la tinença, utilització i comercialització dels procediments per a la captura o mort d'animals i modes de transport prohibits per la Unió Europea, que s'enumeren a les lletres a) i b) de l'annex VII, respectivament.

Sempre que no hi hagi cap altra solució satisfactòria alternativa, aquesta prohibició pot no ser aplicable si es compleixen aquests dos requisits:

1r Que concorrin les circumstàncies i condicions enumerades a l'article 58.1, i

2n Que es tracti d'espècies d'animals d'interès comunitari no considerades de protecció estricta a la normativa de la Unió Europea.

b) Queda prohibit amb caràcter general l'exercici de la caça d'aus durant l'època de zel, reproducció i cria de la caça durant el trajecte de tornada cap als llocs de cria en el cas d'espècies migratòries.

c) Només poden ser objecte de comercialització, vives o mortes, les espècies que es determinin reglamentàriament, d'acord amb els convenis internacionals i la normativa de la Unió Europea.

d) Es poden establir moratòries temporals o prohibicions especials quan ho aconsellin raons de tipus biològic o sanitari. Amb relació a les espècies objecte de caça i pesca, quan hi hagi raons de tipus biològic o sanitari que aconsellin l'establiment de moratòries temporals o prohibicions especials, la Comissió Estatal del Patrimoni Natural i la Biodiversitat pot elaborar informes que puguin ser utilitzats per les comunitats autònomes per a la determinació de les moratòries o prohibicions esmentades.

e) Amb relació a l'activitat cinegètica i aquícola, queda prohibida la introducció d'espècies al·lòctones. En el cas d'introduccions accidentals o il·legals, no es pot autoritzar en cap cas l'aprofitament cinegètic o piscícola, i s'han de promoure les mesures apropiades de control d'espècies per a la seva eradicació.

f) Les closes i tanques de terrenys, la instal·lació de les quals s'ha de subjectar a autorització administrativa, s'han de construir de manera que, a tot el seu perímetre, no impedeixin la circulació de la fauna silvestre no cinegètica i evitin els riscos d'endogàmia en les espècies cinegètiques. Les administracions públiques competents han

d'establir la superfície mínima que han de tenir les unitats de gestió per permetre la instal·lació d'aquestes closes i garantir així la lliure circulació de la fauna silvestre no cinegètica i evitar els riscos d'endogàmia en les espècies cinegètiques.

En el cas de closes i tanques no cinegètiques, les comunitats autònomes poden excloure aquesta obligació per causes de sanitat animal.

g) Els mètodes de captura de predadors que siguin autoritzats per les comunitats autònomes han d'haver estat homologats sobre la base dels criteris de selectivitat i benestar animal fixats pels acords internacionals. La utilització d'aquests mètodes només pot ser autoritzada mitjançant una acreditació individual atorgada per la comunitat autònoma. No poden tenir consideració de predadores, als efectes d'aquest paràgraf, les espècies incloses a la Llista d'espècies silvestres en règim de protecció especial.

h) Quan es comprovi que la gestió cinegètica desenvolupada en una finca afecta negativament la renovació o sostenibilitat dels recursos, les administracions públiques competents poden suspendre totalment o parcialment la vigència dels drets de caça.

i) Les administracions públiques competents han de vetllar perquè les soltes i repoblacions amb espècies cinegètiques no suposin una amenaça per a la conservació d'aquestes o altres espècies en termes genètics o de la població.

j) Es prohibeix la tinença i l'ús de munició que contingui plom durant l'exercici de la caça i el tir esportiu, quan aquestes activitats s'exerceixin en zones humides incloses a la Llista del Conveni relatiu a zones humides d'importància internacional, a les de la Xarxa Natura 2000 i a les incloses en espais naturals protegits.

Article 63. *Caça de la perdiu amb reclam.*

L'Administració competent pot autoritzar la modalitat de la caça de perdiu amb reclam mascle en els llocs on sigui tradicional i amb les limitacions necessàries per garantir la conservació de l'espècie.

Article 64. *Inventari espanyol de caça i pesca.*

L'Inventari espanyol de caça i pesca, dependent del Ministeri de Medi Ambient, ha de mantenir la informació més completa de les poblacions, les captures i l'evolució genètica de les espècies la caça o pesca de les quals estigui autoritzada, amb una atenció especial a les espècies migradores.

S'han d'incloure a l'Inventari les dades que facilitin els òrgans competents de les comunitats autònomes. Amb aquesta finalitat, els titulars dels drets cinegètics i piscícoles i, en general, els caçadors i pescadors estan obligats a subministrar la informació corresponent a les comunitats autònomes.

TÍTOL IV

Ús sostenible del patrimoni natural i de la biodiversitat

CAPÍTOL I

Xarxa Espanyola de Reserves de la Biosfera i Programa persona i biosfera (Programa MaB)

Article 65. *La Xarxa de Reserves de la Biosfera.*

La Xarxa de Reserves de la Biosfera Espanyoles constitueix un subconjunt definit i reconegut de la Xarxa

Mundial de Reserves de la Biosfera, conjunt d'unitats físiques sobre les quals es projecta el Programa persona i biosfera (Programa MaB) de la UNESCO.

Article 66. *Objectius de la Xarxa Espanyola de Reserves de la Biosfera.*

1. Els objectius de la Xarxa Espanyola de Reserves de la Biosfera són:

a) Mantenir un conjunt definit i interconnectat de «laboratoris naturals», estacions comparables de seguiment de les relacions entre les comunitats humanes i els territoris en què es desenvolupen, amb una atenció especial als processos d'adaptació mútua i als canvis generats.

b) Assegurar la comparació contínua efectiva i la transferència de la informació generada d'aquesta manera als escenaris en què resulti aplicable.

c) Promoure la generalització de models d'ordenació i gestió sostenible del territori.

2. El Comitè MaB espanyol és l'òrgan col·legiat de caràcter assessor i científic, adscrit al Ministeri de Medi Ambient, la composició, els continguts i les funcions del qual s'han de definir reglamentàriament. El Comitè MaB ha de realitzar les avaluacions preceptives de cada reserva de la biosfera i ha de valorar la seva adequació als objectius i les exigències establerts i, si s'escau, proposar la correcció dels aspectes contradictoris.

Article 67. *Característiques de les reserves de la biosfera.*

Les reserves de la biosfera, per a la seva integració i manteniment com a tals, han de respectar les directrius i normes aplicables de la UNESCO i tenir, com a mínim:

a) Una ordenació espacial integrada per:

1r Una o diverses zones nucli de la reserva que siguin espais naturals protegits, amb els objectius bàsics de preservar la diversitat biològica i els ecosistemes, que disposin del planejament adequat d'ordenació, ús i gestió que potenciï bàsicament els objectius esmentats.

2n Una o diverses zones de protecció de les zones nucli, que permetin la integració de la conservació bàsica de la zona nucli amb el desenvolupament ambientalment sostenible a la zona de protecció a través del planejament d'ordenació, ús i gestió corresponent, específic o integrat en el planejament de les zones nucli respectives.

3r Una o diverses zones de transició entre la reserva i la resta de l'espai, que permetin incentivar el desenvolupament socioeconòmic per a la millora del benestar de la població, aprofitant els potencials i els recursos específics de la reserva de forma sostenible i respectant-ne els objectius i els del Programa persona i biosfera.

b) Unes estratègies específiques d'evolució cap als objectius assenyalats, amb el programa d'actuació corresponent i un sistema d'indicadors adaptat a l'establert pel Comitè MaB espanyol que permeti valorar el grau de compliment dels objectius del Programa MaB.

c) Un òrgan de gestió responsable del desenvolupament de les estratègies, les línies d'acció i els programes.

CAPÍTOL II

Accés als recursos genètics procedents de tàxons silvestres i distribució de beneficis

Article 68. *Accés i ús dels recursos genètics procedents de tàxons silvestres.*

1. L'accés als recursos genètics procedents de tàxons silvestres i el repartiment de beneficis derivats de la seva utilització es regeix pel que disposa el Conveni sobre la diversitat biològica i els seus instruments de desenvolupament, i, si s'escau, el Tractat internacional sobre recursos fitogenètics per a l'alimentació i l'agricultura de l'Organització Mundial per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO).

2. L'accés a aquests recursos genètics es pot sotmetre per real decret als requeriments de consentiment previ informat i condicions acordades mútuament, fent ús de les potestats que l'article 15 del Conveni sobre la diversitat biològica atribueix als estats membres. En aquest supòsit, la competència per prestar el consentiment i negociar les condicions correspon a les comunitats autònomes del territori de les quals procedeixin els recursos genètics o en el territori de les quals estiguin localitzades les institucions de conservació ex situ d'on procedeixin aquests.

3. Amb independència del que estableix l'apartat anterior, les comunitats autònomes, en el seu àmbit territorial, poden establir condicions a l'accés de recursos genètics in situ quan la seva recollida requereixi una protecció especial per preservar la conservació i utilització sostenible, i ho han de notificar a l'òrgan designat pel Ministeri de Medi Ambient com a punt focal en la matèria als efectes que aquest n'informi els òrgans de cooperació de la Unió Europea competents en la matèria i els òrgans del Conveni sobre la diversitat biològica.

CAPÍTOL III

Comerç internacional d'espècies silvestres

Article 69. *Comerç internacional d'espècies silvestres.*

1. El comerç internacional d'espècies silvestres s'ha de portar a terme de manera sostenible i d'acord amb la legislació internacional, en particular la Convenció sobre el Comerç Internacional d'Espècies Amenacades de Fauna i Flora Silvestres, el Conveni sobre la diversitat biològica, el Tractat internacional sobre recursos fitogenètics per a l'alimentació i l'agricultura de l'Organització Mundial per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO) i la normativa comunitària sobre protecció de les espècies amenaçades mitjançant el control del comerç.

2. El Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç ha de mantenir un registre de les importacions i exportacions d'espècies silvestres el comerç de les quals estigui regulat, i ha d'elaborar, amb una periodicitat anual, informes que permetin realitzar l'anàlisi dels nivells i les tendències del comerç internacional d'aquestes espècies protegides.

3. El Ministeri de Medi Ambient ha d'avaluar, almenys cada cinc anys, a partir de les dades de les estadístiques comercials, el comerç internacional de vida silvestre a Espanya i ha de comunicar les seves conclusions al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç juntament amb una proposta de mesures que permetin adoptar, si és procedent, les actuacions necessàries per assegurar-ne la sostenibilitat.

El Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç ha de valorar la proposta i, si s'escau, l'ha de traslladar a la Comissió Europea.

CAPÍTOL IV

Coneixements tradicionals

Article 70. *Promoció dels coneixements tradicionals per a la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.*

D'acord amb les normes, les resolucions i els principis del Conveni sobre la diversitat biològica i de l'Organització Mundial de Propietat Intel·lectual, les administracions públiques:

a) Han de preservar, mantenir i fomentar els coneixements i les pràctiques d'utilització consuetudinària que

siguin d'interès per a la conservació i l'ús sostenible del patrimoni natural i de la biodiversitat.

b) Han de promoure que els beneficis derivats de la utilització d'aquests coneixements i pràctiques es comparteixin equitativament.

c) Han de promoure la realització d'inventaris dels coneixements tradicionals rellevants per a la conservació i l'ús sostenible de la biodiversitat i la geodiversitat, amb una atenció especial als etnobotànics. Aquests s'han d'integrar a l'Inventari espanyol dels coneixements tradicionals relatius al patrimoni natural i la biodiversitat.

TÍTOL V

Foment del coneixement, la conservació i la restauració del patrimoni natural i la biodiversitat

Article 71. *Ajudes a entitats sense ànim de lucre.*

El Ministeri de Medi Ambient pot concedir ajudes a les entitats sense ànim de lucre d'àmbit estatal per al desenvolupament d'actuacions que afectin més d'una comunitat autònoma i que tinguin per objecte la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat, amb l'acceptació prèvia, si s'escau, de les comunitats autònomes la gestió del patrimoni natural i de la biodiversitat de les quals sigui afectada per les actuacions.

Article 72. *Promoció de la custòdia del territori.*

1. Les administracions públiques han de fomentar la custòdia del territori mitjançant acords entre entitats de custòdia i propietaris de finques privades o públiques que tinguin per objectiu principal la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.

2. L'Administració General de l'Estat, quan sigui titular de terrenys situats en espais naturals, pot portar a terme el desenvolupament d'acords de cessió de la seva gestió, total o parcial, a entitats de custòdia del territori. Aquests acords per a la cessió de la gestió s'han d'establir per escrit en forma de conveni administratiu plurianual que ha de preveure el sistema de finançament per al seu desenvolupament, bé mitjançant aportacions econòmiques, edificacions, equipaments, maquinària, vehicles o qualsevol altre bé o servei, així com les directrius mínimes de gestió, fixades en un pla de gestió precedent.

Article 73. *Incentius a les externalitats positives en l'àmbit dels espais protegits i dels acords de custòdia del territori.*

1. Les comunitats autònomes han de regular els mecanismes i les condicions per incentivar les externalitats positives de terrenys que es trobin ubicats en espais declarats protegits o en els quals hi hagi acords de custòdia del territori degudament formalitzats pels seus propietaris davant entitats de custòdia. Per a això s'han de tenir en compte, entre d'altres, els serveis següents prestats pels ecosistemes:

a) La conservació, restauració i millora del patrimoni natural, de la biodiversitat, geodiversitat i del paisatge en funció de les mesures adoptades específicament a aquest fi, amb una atenció especial a hàbitats i espècies amenaçats.

b) La fixació de diòxid de carboni com a mesura de contribució a la mitigació del canvi climàtic.

c) La conservació dels sòls i del règim hidrològic com a mesura de lluita contra la desertificació, en funció del grau en què la coberta vegetal i les pràctiques productives contribueixin a reduir la pèrdua o degradació del sòl i dels recursos hídrics superficials i subterranis.

d) La recàrrega d'aqüífers i la prevenció de riscos geològics.

Article 74. *El Fons per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.*

1. Es crea el Fons per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, per tal de posar en pràctica les mesures destinades a recolzar la consecució dels objectius d'aquesta Llei, així com la gestió forestal sostenible, la prevenció estratègica d'incendis forestals i la protecció d'espais forestals i naturals en el finançament dels quals participi l'Administració General de l'Estat.

Aquest Fons pot finançar accions de natura plurianual i ha d'actuar com a instrument de cofinançament destinat a assegurar la cohesió territorial. El Fons es dota amb les partides assignades en els pressupostos generals de l'Estat, incloses les dotacions que siguin objecte de cofinançament pels instruments financers comunitaris destinats als mateixos fins i amb altres fonts de finançament que es puguin establir en el futur.

2. Són objectius del Fons:

a) Promoure, a través dels incentius adequats, la inversió, gestió i ordenació del patrimoni natural, la biodiversitat i la geodiversitat, en particular l'elaboració de plans, instruments i projectes de gestió d'espais naturals protegits, de la Xarxa Natura 2000 i de les àrees protegides per instruments internacionals, i d'ordenació dels recursos naturals, així com de la conservació in situ i ex situ d'espècies del Catàleg espanyol d'espècies amenaçades.

b) Dur a terme altres accions i crear altres instruments addicionals que contribueixin a la defensa i sostenibilitat dels espais naturals protegits, de la Xarxa Natura 2000 i de les àrees protegides per instruments internacionals, i d'ordenació dels recursos naturals, així com de la conservació d'espècies del Catàleg espanyol d'espècies amenaçades.

c) Fer viables els models sostenibles de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat, en especial en espais naturals protegits, a la Xarxa Natura 2000 i a les àrees protegides per instruments internacionals.

d) Contribuir a l'execució de les mesures incloses a les estratègies i els plans de conservació d'hàbitats en perill de desaparició i espècies catalogades.

e) Promoure, a través dels incentius adequats, la inversió, gestió i ordenació forestal, en particular, l'elaboració de projectes d'ordenació de forests o de plans dasocràtics.

f) Instituir mecanismes financers destinats a fer viables els models de gestió sostenible en matèria de silvicultura, activitats cinegètiques i piscícoles.

g) Valoritzar i promoure les funcions ecològiques, socials i culturals dels espais forestals i les portades a terme pels agents socials i econòmics lligats als espais naturals protegits i a la Xarxa Natura 2000, així com recolzar els serveis ambientals i de conservació de recursos naturals.

h) Recolzar les accions de prevenció d'incendis forestals.

i) Recolzar les accions d'eliminació d'altres impactes greus per al patrimoni natural i la biodiversitat, en especial el control i eradicació d'espècies exòtiques invasores i la fragmentació dels hàbitats.

j) Incentivar l'agrupació de la propietat forestal per al desenvolupament d'explotacions forestals conjuntes, que afavoreixin la gestió forestal sostenible.

k) Promocionar l'obtenció de la certificació forestal.

l) Finançar accions específiques de recerca aplicada, demostració i experimentació relacionades amb la conservació del patrimoni natural, la biodiversitat i la geodiversitat.

m) Finançar accions específiques relacionades amb la custòdia del territori.

n) Promoure l'ús i el suport a la producció i comercialització de productes procedents d'espais naturals protegits, Xarxa Natura 2000 i boscos certificats.

o) Promoure la preservació, el manteniment i el foment dels coneixements i les pràctiques d'utilització consuetudinària que siguin d'interès per a la conservació i l'ús sostenible del patrimoni natural i de la biodiversitat mitjançant, entre d'altres procediments, la incentivació dels agents que els apliquen.

p) Desenvolupar altres accions i objectius complementaris que contribueixin a la defensa i sostenibilitat del patrimoni natural i la biodiversitat.

q) Promoure la producció ecològica a les zones incloses en espais naturals protegits, a la Xarxa Natura 2000 i reserves de la biosfera.

r) Finançar accions específiques de prevenció de l'erosió i desertificació, preferentment en els espais naturals protegits, a la Xarxa Natura 2000 i reserves de la biosfera.

s) Incentivar els estudis i les prospeccions que persegueixin el desenvolupament i l'actualització de l'Inventari espanyol del patrimoni natural i la biodiversitat.

t) Impulsar iniciatives de divulgació que afavoreixin el coneixement i la sensibilització social per la conservació i l'ús sostenible del patrimoni natural espanyol.

3. La gestió de les subvencions que s'atorguin amb càrrec al Fons correspon a les comunitats autònomes, amb les quals s'han d'establir prèviament i mitjançant conveni les mesures que s'han de cofinançar.

4. Per reial decret, amb la consulta prèvia amb les comunitats autònomes, s'ha de regular el funcionament del Fons per al patrimoni natural, que ha de garantir la seva participació, singularment a tots els objectius del Fons que incideixin sobre les seves competències.

5. Es regeixen per la seva normativa específica les ajudes de desenvolupament rural per a activitats agrícoles, ramaderes i forestals, així com la regulació de la condicionalitat de les ajudes de la Política Agrària Comuna (PAC), si bé en les qüestions que afectin els espais protegits de la Xarxa Natura 2000 o el compliment de la Directiva 79/409/CEE del Consell, de 2 d'abril de 1979, relativa a la conservació de les aus silvestres, i de la Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació ha de sol·licitar un informe del Ministeri de Medi Ambient.

TÍTOL VI

De les infraccions i sancions

Article 75. Disposicions generals.

1. Les accions o omissions que infringeixin el que disposa aquesta Llei generen responsabilitat de natura administrativa, sens perjudici de la responsabilitat exigible en via penal, civil o d'un altre ordre a què puguin donar lloc.

2. Sens perjudici de les sancions penals o administratives que siguin procedents en cada cas, l'infractor ha de reparar el dany causat en la forma i les condicions fixades a la Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de responsabilitat mediambiental. L'infractor està obligat a indemnitzar els danys i perjudicis que no puguin ser reparats, en els termes de la resolució corresponent.

3. La valoració dels danys al medi ambient necessària per a la determinació de les infraccions i sancions regulades en aquest títol s'ha de realitzar d'acord amb el mètode d'avaluació a què es refereix la Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de responsabilitat mediambiental i les seves disposicions de desenvolupament.

4. Quan no sigui possible determinar el grau de participació de les diferents persones que han intervingut en la realització de la infracció, la responsabilitat és solidària, sens perjudici del dret a repetir davant dels altres participants d'aquell o aquells que hagin fet front a les responsabilitats.

5. En cap cas s'ha d'imposar una doble sanció pels mateixos fets i en funció dels mateixos interessos públics protegits, si bé s'han d'exigir les altres responsabilitats que es dedueixin d'altres fets o infraccions concurrents.

Article 76. Tipificació i classificació de les infraccions.

1. Als efectes d'aquesta Llei, i sens perjudici del que disposi sobre això la legislació autonòmica, es consideren infraccions administratives:

a) La utilització de productes químics, substàncies biològiques, la realització d'abocaments o el vessament de residus que alterin les condicions dels ecosistemes amb dany per als valors que continguin.

b) La destrucció, mort, deteriorament, recol·lecció, comerç o intercanvi, captura i oferta amb fins de venda o intercanvi o naturalització no autoritzades d'espècies de flora i fauna catalogades «en perill d'extinció», així com la dels seus propàguls o restes.

c) La destrucció o el deteriorament d'hàbitats inclosos a la categoria d'«en perill de desaparició» del Catàleg espanyol d'hàbitats en perill de desaparició.

d) La destrucció de l'hàbitat d'espècies «en perill d'extinció», en particular del lloc de reproducció, hivernada, repòs, campeig o alimentació.

e) La destrucció o el deteriorament significatiu dels components dels hàbitats prioritars d'interès comunitari.

f) La introducció d'espècies al·lòctones incloses al Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores, sense autorització administrativa.

g) L'alteració de les condicions d'un espai natural protegit o dels productes propis d'aquest mitjançant ocupació, rompuda, tallada, arrencada o altres accions.

h) La instal·lació de cartells de publicitat o la producció d'impactes paisatgístics sensibles en els espais naturals protegits.

i) El deteriorament o l'alteració significativa dels components d'hàbitats prioritars d'interès comunitari o la destrucció de components, o deteriorament significatiu de la resta de components d'hàbitats d'interès comunitari.

j) La destrucció, mort, deteriorament, recol·lecció, possessió, comerç o intercanvi, captura i oferta amb fins de venda o intercanvi o naturalització no autoritzada d'espècies de flora i fauna incloses en catalogades com «vulnerables», així com la de propàguls o restes.

k) La destrucció de l'hàbitat d'espècies vulnerables, en particular del lloc de reproducció, hivernada, repòs, campeig o alimentació i les zones de protecció especial per a la flora i fauna silvestres.

l) La captura, persecució injustificada d'espècies de fauna silvestre i l'arrencada i tallada d'espècies de flora en els supòsits en què sigui necessària una autorització administrativa, d'acord amb la regulació específica de la legislació de forests, caça i pesca continental, quan aquesta no s'hagi obtingut.

m) La destrucció, mort, deteriorament, recol·lecció, possessió, comerç o intercanvi, captura i oferta amb fins de venda o intercanvi o naturalització no autoritzada d'espècies de flora i fauna incloses a la Llista d'espècies en règim de protecció especial, que no estiguin catalogades, així com la de propàguls o restes.

n) La destrucció de l'hàbitat d'espècies incloses a la Llista d'espècies en règim de protecció especial que no

estiguin catalogades, en particular del lloc de reproducció, hivernada, repòs, campeig o alimentació.

o) La pertorbació, mort, captura i retenció intencionada d'espècies d'aus en les èpoques de reproducció i cria, així com durant el seu trajecte de tornada cap als llocs de cria en el cas de les espècies migratòries.

p) L'alteració dels components dels hàbitats prioritaris d'interès comunitari o el deteriorament dels components de la resta d'hàbitats d'interès comunitari.

q) La tinença i l'ús de munició que contingui plom durant l'exercici de la caça i el tir esportiu, quan aquestes activitats s'exerceixin en zones humides incloses a la Llista del Conveni relatiu a zones humides d'importància internacional, en les de la Xarxa Natura 2000 i en les incloses en espais naturals protegits.

r) L'incompliment de la resta de requisits, obligacions o prohibicions establerts en aquesta Llei.

2. Tenen en tot cas la consideració d'infraccions molt greus les recollides als apartats a), b), c), d), e) i f), quan la valoració dels danys derivats superi els 100.000 euros, i qualsevol de les altres si la valoració de danys supera els 200.000 euros.

Article 77. *Classificació de les sancions.*

1. Les infraccions tipificades a l'article anterior se sancionen amb les multes següents:

a) Infraccions lleus, amb multes de 500 a 5.000 euros.

b) Infraccions greus, amb multes de 5.001 a 200.000 euros.

c) Infraccions molt greus, amb multes de 200.001 a 2.000.000 d'euros, sens perjudici que les comunitats autònomes puguin augmentar l'import màxim.

2. En la imposició de les sancions s'ha de mantenir l'adequació deguda entre la gravetat del fet constitutiu de la infracció i la sanció aplicada, i cal tenir en compte especialment la seva repercussió, la seva transcendència pel que fa a la seguretat de les persones o els béns protegits per aquesta Llei, les circumstàncies del responsable, el seu grau de malícia, participació i benefici obtingut, així com la irreversibilitat dels danys o deterioraments produïts.

3. La sanció de les infraccions tipificades en aquesta Llei correspon als òrgans competents de les comunitats autònomes.

És competència de l'Administració General de l'Estat, a través del Ministeri de Medi Ambient, la imposició de sancions en els supòsits en què la infracció administrativa recaigui en el seu àmbit de competències.

4. A efectes de l'exercici de la potestat sancionadora de l'Administració General de l'Estat, i sens perjudici del que puguin disposar sobre això lleis especials, les infraccions tipificades a l'article 76 d'aquesta Llei es qualifiquen de la manera següent:

a) Com a molt greus les recollides als apartats a), b), c), d), e) i f), si els danys superen els 100.000 euros, i qualsevol de les altres si els danys superen els 200.000 euros.

b) Com a greus les recollides als apartats a), b), c), d), e) i f), si els danys no superen els 100.000 euros, g), h), i), j), k), l), m) i n).

c) Com a lleus les recollides als apartats o), p), q) i r).

5. L'Administració instructora pot acordar la imposició de multes coercitives, reiterades per lapses de temps que siguin suficients per complir el que s'hagi ordenat, si els infractors no reparen el dany o no paguen la indemnització, d'acord amb el que estableix l'article 75. La imposició de les multes coercitives esmentades exigeix que en el requeriment s'indiqui el termini de què es disposa per al compliment de l'obligació i la quantia de la multa que

pot ser imposada. En tot cas, el termini ha de ser suficient per complir l'obligació. En el cas que, una vegada imposada la multa coercitiva, es mantingui l'incompliment que l'ha motivat, es pot reiterar les vegades que siguin necessàries fins al compliment de l'obligació, sense que, en cap cas, el termini fixat en els nous requeriments pugui ser inferior al fixat en el primer. Les multes coercitives són independents i compatibles amb les que es puguin imposar en concepte de sanció.

6. En l'àmbit de l'Administració General de l'Estat, la quantia de cadascuna de les multes esmentades no ha d'excedir els 3.000 euros.

7. El Govern pot actualitzar, mitjançant un reial decret, les sancions previstes a l'apartat 1 d'aquest article, tenint en compte la variació dels índexs de preus al consum.

Article 78. *Responsabilitat penal.*

En els supòsits en què les infraccions puguin constituir un delicte o falta, l'Administració instructora ha de passar el tant de culpa a l'òrgan jurisdiccional competent i s'ha d'abstenir de prosseguir el procediment sancionador mentre l'autoritat judicial no dicti sentència ferma o resolució que posi fi al procediment. La sanció de l'autoritat judicial exclou la imposició de sanció administrativa, en els casos en què s'aprecii la identitat del subjecte, del fet i del fonament. Si no s'estima l'existència de delicte o falta, l'Administració pot continuar l'expedient sancionador, amb base en els fets que la jurisdicció competent hagi considerat provats.

Article 79. *Prescripció de les infraccions i sancions.*

1. Les infraccions a què es refereix aquesta Llei qualificades com a molt greus prescriuen passats cinc anys; les qualificades com a greus, passats tres anys, i les qualificades com a lleus, passat un any.

2. Les sancions imposades per la comissió d'infraccions molt greus prescriuen passats cinc anys, mentre que les imposades per faltes greus o lleus ho fan passats tres anys i un any, respectivament.

Disposició addicional primera. *Exercici de les competències de l'Administració General de l'Estat sobre els espais, els hàbitats i les espècies marines.*

L'exercici de les competències estatals sobre els espais, els hàbitats i les espècies marines s'ha d'ajustar al que estableixen els paràgrafs següents:

a) La protecció, conservació i regeneració dels recursos pesquers en les aigües exteriors de qualsevol dels espais naturals protegits es regula pel que disposen el títol I, capítols II i III de la Llei 3/2001, de 26 de març, de pesca marítima de l'Estat.

b) Les limitacions o prohibicions de l'activitat pesquera en les aigües exteriors dels espais naturals protegits les ha de fixar el Govern, de conformitat amb els criteris establerts a la normativa ambiental, d'acord amb el que disposa l'article 18 de la Llei 3/2001.

c) Les limitacions o prohibicions establertes en matèria de marina mercant en espais naturals protegits situats en aigües marines han de ser adoptades pel Govern d'acord amb el que disposa la Llei 27/1992, de 24 de novembre, de ports de l'Estat i de la marina mercant.

d) Les funcions de l'Administració General de l'Estat en el mar territorial, les aigües interiors, la zona econòmica i la plataforma continental en matèria de defensa, pesca i cultius marins, marina mercant, extraccions de restes, protecció del patrimoni arqueològic espanyol, recerca i explotació de recursos o altres no regulades en aquesta Llei les han d'exercir els departaments i organismes en la forma que les tinguin encomanades, sens per-

judici del que estableix la legislació específica o els convenis internacionals que, si s'escau, siguin aplicables.

e) Fomentar la coordinació entre les polítiques de conservació i ús sostenible de la biodiversitat i el paisatge i els programes nacionals de recerca.

Disposició addicional segona. *Mesures addicionals de conservació en l'àmbit local.*

Les entitats locals, en l'àmbit de les seves competències i en el marc del que estableix la legislació estatal i autonòmica, poden establir mesures normatives o administratives addicionals de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.

Disposició addicional tercera. *Recursos pesquers i recursos fitogenètics i zoogenètics per a l'agricultura i l'alimentació.*

Queden exclosos de l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei:

- Els recursos fitogenètics per a l'agricultura i l'alimentació, que es regulen per la Llei 30/2006, de 26 de juliol, de llavors i plantes de viver i de recursos fitogenètics.
- Els recursos pesquers regulats per la Llei 3/2001, de 26 de març, de pesca marítima de l'Estat.
- Els recursos zoogenètics per a l'agricultura i l'alimentació, que es regeixen per la seva normativa específica.

Disposició addicional quarta. *Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat i Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.*

1. La Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, creada a l'article 7 d'aquesta Llei, assumeix les funcions de la Comissió Nacional de Protecció de la Natura.

2. El Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, creat a l'article 8 d'aquesta Llei, assumeix les funcions del Consell Nacional de Boscos.

3. No obstant això, la Comissió Nacional de Protecció de la Natura i el Consell Nacional de Boscos han de continuar exercint les seves funcions fins que s'aprovin les normes de desplegament de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat i del Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.

Disposició addicional cinquena. *Limitacions temporals en les activitats regulades a la Llei.*

Per al compliment dels tractats i convenis internacionals dels quals Espanya sigui part, el Govern pot establir limitacions temporals amb relació a les activitats regulades en aquesta Llei, sens perjudici de les competències que, si s'escau, corresponguin a les comunitats autònomes.

Disposició addicional sisena. *Règim d'UICN-MED.*

1. Es reconeix al Centre de Cooperació de la Mediterrània de la Unió Mundial per a la Natura (d'ara endavant, UICN-MED), d'acord amb l'objecte establert en els seus estatuts, la condició d'associació d'utilitat pública en els termes previstos a l'article 33 de la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació.

2. Els locals, dependències i arxius d'UICN-MED són inviolables. No s'hi pot practicar cap entrada o registre sense autorització del director general o representant autoritzat per aquest, sens perjudici del que disposen la Constitució i les lleis.

3. Els empleats d'UICN-MED, sigui quina sigui la seva nacionalitat, han de ser inclosos en el sistema de la Seguretat Social espanyola. No obstant això, aquesta

obligació queda exonerada en els casos en què s'acrediti l'existència de cobertura d'un altre règim de protecció social que atorgui prestacions en extensió i intensitat equivalents, com a mínim, a les dispensades pel sistema de Seguretat Social espanyol.

4. Aquesta disposició addicional és aplicable sens perjudici del que estableixen sobre això la normativa comunitària i els convenis internacionals subscrits per Espanya.

Disposició addicional setena. *Recerca i transferència de tecnologia sobre la diversitat biològica.*

Les administracions públiques han de fomentar el desenvolupament de programes de recerca sobre la diversitat biològica i sobre els objectius d'aquesta Llei.

En aplicació dels articles 16, 17 i 18 del Conveni sobre la diversitat biològica, les administracions públiques han de garantir la cooperació científicotècnica en matèria de conservació i ús sostenible de la biodiversitat, així com tenir accés a la tecnologia mitjançant polítiques adequades de transferència, inclosa la biotecnologia i el coneixement associat.

Disposició transitòria primera. *Espècies del Catàleg espanyol d'espècies amenaçades, catalogades en categories suprimides.*

Les espècies incloses al Catàleg espanyol d'espècies amenaçades i que estiguin catalogades en alguna categoria no regulada a l'article 55 han de mantenir aquesta classificació, amb els efectes que estableixi la normativa vigent en el moment d'entrada en vigor d'aquesta Llei, mentre no es produeixi l'adaptació a aquesta.

Disposició transitòria segona. *Termini d'aprovació i publicació dels plans i instruments de gestió adaptats als continguts d'aquesta Llei.*

En el termini de tres anys han d'estar aprovats i publicats els plans o instruments de gestió adaptats als continguts que es recullen en aquesta Llei; per això, el Govern ha d'habilitar els recursos corresponents per al seu cofinançament al Fons per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.

Disposició transitòria tercera. *Normes i instruments a l'entrada en vigor d'aquesta Llei.*

Mentre no s'aprovin les normes i instruments de desplegament i aplicació previstos en aquesta Llei segueixen vigents els existents en allò en què no s'oposin a aquesta.

Disposició derogatòria. *Derogació normativa.*

1. Queden derogades les disposicions de caràcter general que s'oposin al que estableix aquesta Llei i, en particular, la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres, la disposició addicional primera de la Llei 10/2006, de 28 d'abril, per la qual es modifica la Llei 43/2003, de 21 de novembre, de muntanyes i els annexos I, II, III, IV, V i VI del Reial decret 1997/1995, de 7 de desembre, pel qual s'estableixen mesures per contribuir a garantir la biodiversitat mitjançant la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres.

2. Així mateix, es deroguen, pel que fa a la caça amb reclam, els articles següents:

Els articles 23.5 a), b), i c); 31.15, i 34.2 de la Llei 1/1970, de 4 d'abril, de caça i els articles 25.13 a), b) i c); 33.15, 33.18, 33.19; 37; 48.1.15; 48.2.17; 48.2.31, i 48.3.46 del Decret 506/1971, de 25 de març, pel qual s'aprova el reglament per a l'execució de la Llei de caça.

Disposició final primera. *Modificació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes.*

L'article 84 de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes queda redactat de la manera següent:

«Article 84.

1. Tota ocupació o aprofitament del domini públic marítim-terrestre en virtut d'una concessió o autorització, sigui quina sigui l'Administració atorgant, reporta el cànon corresponent a favor de l'Administració de l'Estat, sens perjudici dels que exigeixi la primera.

2. Estan obligats al pagament del cànon, en la quantia i les condicions que es determinen en aquesta Llei, els titulars de les concessions i autoritzacions esmentades abans.

3. La base imposable és el valor del bé ocupat i aprofitat, que es determina de la forma següent:

a) Per ocupació de béns de domini públic marítim-terrestre, la valoració del bé ocupat es determina per equiparació al valor assignat a efectes fiscals als terrenys contigus a les seves zones de servitud, incrementat en els rendiments que sigui previsible obtenir en la utilització del domini esmentat. En el cas d'obres i instal·lacions, el seu valor material. En els supòsits d'obres i instal·lacions en el mar territorial destinades a la recerca o explotació de recursos miners i energètics s'ha d'abonar un cànon de 0,006 euros per metre quadrat de superfície ocupada.

b) Per aprofitament de béns de domini públic marítim-terrestre, el valor del bé ha de ser el dels materials aprofitats a preu mitjà de mercat.

4. En el cas de cultius marins, la base imposable del cànon d'ocupació i aprofitament del domini públic marítim-terrestre es calcula d'acord amb les regles següents:

a) Es considera com a valor dels terrenys ocupats la quantitat de 0,006 euros per metre quadrat.

b) Quant als rendiments que es preveu obtenir en la utilització del domini públic marítim-terrestre, es consideren els coeficients següents:

Tipus 1. Cultius marins en el mar territorial i aigües interiors 0,4 €/m².

Tipus 2. Cultius marins a la riba del mar i de les rieres 0,16 €/m².

Tipus 3. Estructures per a les preses d'aigua de mar i desaigües des de cultius marins localitzats a terra 5 €/m².

En els dos casos, les quantitats s'han de revisar per ordre del Ministeri de Medi Ambient, tenint en compte la variació experimentada per l'índex general nacional del sistema d'índexs de preus de consum.

5. El tipus de gravamen anual és del 8 per cent sobre el valor de la base, llevat del cas d'aprofitament, en què és del 100 per cent.

6. El cànon d'ocupació a favor de l'Administració General de l'Estat que han de reportar les concessions que les comunitats autònomes atorguin en domini públic marítim-terrestre adscrit per a la construcció de ports esportius o pesquers s'ha de calcular segons el que preveu aquesta Llei i la seva normativa de desenvolupament. L'estimació del benefici que s'utilitzi per obtenir la base imposable del cànon en cap cas pot ser inferior al 3,33 per cent de l'import de la inversió que el sol·licitant ha de realitzar.

7. El cànon es pot reduir un 90 per cent en els supòsits d'ocupacions destinades a l'ús públic gratuït.

Per tal d'incentivar millors pràctiques mediambientals en el sector de l'aqüicultura, el cànon s'ha de reduir un 40 per cent en el supòsit de concessionaris adherits, amb caràcter permanent i continuat, al sistema comunitari de gestió i auditoria mediambiental (EMAS). Si no estan adherits a aquest sistema de gestió però disposen del sistema de gestió mediambiental UNE-EN ISO 14001:1996, els concessionaris tenen una reducció del 25 per cent.

8. Les comunitats autònomes i les corporacions locals estan exemptes del pagament del cànon d'ocupació en les concessions o autoritzacions que se'ls atorguin, sempre que aquestes no siguin objecte d'explotació lucrativa, directament o per tercers. Igualment, queden exemptes del pagament d'aquest cànon els supòsits previstos a l'apartat 2 de l'article 54 d'aquesta Llei.

9. La meritació del cànon, calculada d'acord amb els criteris establerts als apartats anteriors, es produeix amb l'atorgament inicial i el manteniment anual de la concessió o autorització, i és exigible en la quantia que correspongui i en els terminis que s'assenyalin en les condicions de la concessió o autorització esmentada. En el cas d'aprofitament, la meritació s'ha de produir quan aquest es porti a terme.

En el supòsit de concessions de durada superior a un any, el cànon de les quals s'hagi establert o hagi estat revisat aplicant l'Ordre de 30 d'octubre de 1992 del Ministeri d'Obres Públiques i Transports per la qual es determina la quantia del cànon d'ocupació i aprofitament del domini públic marítim-terrestre, el cànon queda actualitzat anualment, de forma automàtica, incrementant o minorant la base del vigent mitjançant l'aplicació a aquesta de la variació experimentada per l'índex general nacional del sistema d'índexs de preus de consum en els últims dotze mesos, segons les dades publicades anteriors al primer dia de cada nou any. La meritació del cànon, la base del qual s'hagi actualitzat d'acord amb el que s'exposa, és exigible en els terminis fixats a les condicions establertes a cada títol.

En el cas de les concessions de durada superior a un any, el cànon de les quals no s'hagi establert o revisat aplicant l'Ordre de 30 d'octubre de 1992, s'ha de revisar prèviament d'acord amb aquesta. Una vegada realitzada aquesta revisió queda actualitzat anualment tal com estableix el paràgraf anterior.»

Disposició final segona. *Títol competencial.*

1. Aquesta Llei té caràcter de legislació bàsica sobre protecció del medi ambient, de conformitat amb el que disposa l'article 149.1.23a de la Constitució, llevat de les disposicions següents: l'article 68, que constitueix legislació sobre comerç exterior dictada a l'empara de l'article 149.1.10a de la Constitució, i la disposició addicional sisena, que constitueix competència exclusiva en matèria de relacions internacionals dictada a l'empara de l'article 149.1.3a

2. No són bàsics l'article 72.2 i la disposició addicional primera, que només són aplicables a l'Administració General de l'Estat, als seus organismes públics i a les agències estatals.

Disposició final tercera. *Modificació del text refós de la Llei d'aigües, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol.*

L'article 13 del text refós de la Llei d'aigües, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, queda redactat de la manera següent:

«Article 13. *Del dessalatge, concepte i requisits.*

1. Amb caràcter general, l'activitat de dessalatge d'aigua marina o salobre queda sotmesa al règim general establert en aquesta Llei per a l'ús privatiu del domini públic hidràulic, sens perjudici de les autoritzacions i concessions demaniales que siguin necessàries d'acord amb la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes, i les altres que siguin procedents d'acord amb la legislació sectorial aplicable.

2. Les obres i instal·lacions de dessalatge declarades d'interès general de l'Estat poden ser explotades directament pels òrgans del Ministeri de Medi Ambient, per les confederacions hidrogràfiques o per les societats estatals a què es refereix el capítol II del títol VIII d'aquesta Llei. Igualment, d'acord amb el que preveu l'article 125, les comunitats d'usuaris o les juntes centrals d'usuaris, mitjançant la subscripció d'un conveni específic amb els ens esmentats en l'incís anterior, poden ser beneficiàries directes de les obres i instal·lacions de dessalatge que els afectin.

3. L'Administració General de l'Estat ha d'atorgar les concessions d'aigües dessalades en cas que aquestes aigües es destinin al seu ús en una demarcació hidrogràfica intercomunitària.

En el cas que s'hagi subscrit el conveni específic al què fa referència l'últim incís de l'apartat 2, les concessions d'aigües dessalades es poden atorgar directament a les comunitats d'usuaris o juntes centrals d'usuaris.

4. En la forma que es determini reglamentàriament, s'han de tramitar en un sol expedient les autoritzacions i concessions que hagin d'atorgar dos o més òrgans o organismes públics de l'Administració General de l'Estat.

5. En el supòsit que l'ús no sigui directe i exclusiu del concessionari, l'Administració concedent ha d'aprovar els valors màxims i mínims de les tarifes, que han d'incorporar les quotes d'amortització de les obres.

6. Els concessionaris de l'activitat de dessalatge i d'aigües dessalades que tinguin inscrits els seus drets en el Registre d'Aigües poden participar en les operacions dels centres d'intercanvi de drets d'ús de l'aigua a què es refereix l'article 71 d'aquesta Llei.»

Disposició final quarta. *Modificació del text refós de la Llei d'aigües, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol.*

L'article 19 del text refós de la Llei d'aigües, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, queda redactat de la manera següent:

«Article 19. *El Consell Nacional de l'Aigua.*

1. El Consell Nacional de l'Aigua és l'òrgan superior de consulta i de participació en la matèria.

2. Formen part del Consell Nacional de l'Aigua:

- L'Administració General de l'Estat.
- Les comunitats autònomes.
- Els ens locals a través de l'associació d'àmbit estatal amb major implantació.
- Els organismes de conca.
- Les organitzacions professionals i econòmiques més representatives d'àmbit estatal relacionades amb els diferents usos de l'aigua.
- Les organitzacions sindicals i empresarials més representatives en l'àmbit estatal.
- Les entitats sense fins lucratiu d'àmbit estatal l'objecte de les quals sigui la defensa d'interessos ambientals.

3. La presidència del Consell Nacional de l'Aigua recau en el titular del Ministeri de Medi Ambient.

4. La seva composició i estructura orgànica s'ha de determinar per real decret.»

Disposició final cinquena. *Modificació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes.*

U. S'afegeix una nova disposició addicional novena a la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes, amb la redacció següent:

«Disposició addicional novena. *Reducció de la contaminació per abocaments de substàncies perilloses al medi marí.*

1. Per reduir la contaminació per abocaments de substàncies perilloses al medi marí, i amb el caràcter de legislació bàsica en matèria de protecció del medi ambient dictada a l'empara de l'article 149.1.23a de la Constitució, s'estableixen objectius de qualitat del medi receptor per als abocaments realitzats des de terra a les aigües interiors del litoral i al mar territorial que puguin contenir una o diverses substàncies perilloses incloses a l'annex I, així com els mètodes de mesura i els procediments de control, en els termes següents:

a) Els objectius de qualitat en el medi receptor per a les substàncies perilloses incloses a l'annex I han de ser, com a mínim, els que s'especifiquen a l'annex esmentat.

Es poden admetre superacions dels objectius de qualitat previstos a l'annex I en els supòsits següents:

a') Quan es constati que les substàncies esmentades han produït un enriquitament natural de les aigües.

b') Per causa de força major.

b) Els mètodes de mesura de referència que s'han d'utilitzar per determinar la presència de cadascuna de les substàncies perilloses de l'annex I, així com l'exactitud, la precisió i el límit de quantificació del mètode aplicat, són els establerts a l'annex II.

c) Per a la vigilància del compliment dels objectius de qualitat fixats per a les substàncies de l'annex I, s'ha d'utilitzar el procediment de control establert a l'annex III.

2. Les autoritzacions d'abocament atorgades pels òrgans competents de les comunitats autònomes han de fixar, per a cadascuna de les substàncies perilloses de l'annex I presents en els abocaments, els valors límit d'emissió, que s'han de determinar tenint en compte els objectius de qualitat recollits en aquest annex, així com els que addicionalment fixin o hagin fixat les comunitats autònomes.

3. Amb la finalitat d'assolir els objectius de qualitat previstos en aquesta disposició addicional i en la normativa autonòmica i d'aconseguir l'adequació de les característiques dels abocaments als límits que es fixin en les autoritzacions o en les seves modificacions, s'han d'incloure en aquestes les actuacions previstes i els seus terminis d'execució. Per a això s'han de tenir en compte les millors tècniques disponibles i es poden incloure disposicions específiques relatives a la composició i l'ús de substàncies o grups de substàncies, així com de productes.

4. Les mesures que s'adoptin en aplicació d'aquesta disposició addicional no poden en cap cas tenir per efecte un augment directe o indirecte de la

contaminació de les aigües continentals, superficials o subterrànies, o marines.

5. Per complir les obligacions de subministrament d'informació a la Comissió Europea, els òrgans competents de les comunitats autònomes han de remetre a la Direcció General de Costes del Ministeri de Medi Ambient les dades necessàries per complir el que estableix la directiva 91/692/CE, de 23 de desembre, sobre normalització i racionalització dels

informes relatius a l'aplicació de determinades directives referents al medi ambient.

6. El Govern pot modificar o ampliar la relació de substàncies, els objectius de qualitat, els mètodes de mesura i el procediment de control que figuren als annexos I, II i III.»

Dos. S'afegeixen els annexos I, II i III a la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes, amb el contingut següent:

«ANNEX I

Substàncies perilloses i objectius de qualitat

Grup	Núm. CAS	Paràmetre	Objectiu de qualitat en aigües µg/l (1)	Objectiu de qualitat en sediment i biota
Metalls i metal·loides.	7440-38-2	Arsènic.	25	NAS (2)
	7440-50-8	Courea.	25	NAS
	7440-02-0	Níquel.	25	NAS
	7439-92-1	Plom.	10	NAS
	7782-49-2	Seleni.	10	NAS
	18540-29-9	Crom VI.	5	NAS
	7440-66-6	Zinc.	60	NAS
Biocides.	1912-24-9	Atrazina.	1	
	122-34-9	Simazina.	1	
	5915-41-3	Terbutilazina.	1	
	1582-09-8	Trifluralina.	0,1	
	115-29-7	Endosulfan.	0,01	
VOC.	71-43-2	Benzè.	30	
	108-88-3	Toluol.	50	
	1330-20-7	Xilè.	30	
	100-41-4	Etilbenzè.	30	
	71-55-6	1,1,1-Tricloroetà.	100	
	36643-28-4	Tributilestany (TBT).	0,02	NAS
Hidrocarburs aromàtics policíclics (HPA).	91-20-3	Naftalè.	5	NAS
	120-12-7	Antracè.	0,1	NAS
	206-44-0	Fluorantè.	0,1	NAS
	50-32-8	Benzo(a)pirè.	0,1	NAS
	205-99-2	Benzo(b)fluorantè.	0,1	NAS
	191-24-2	Benzo(g,h,i)pirè.	0,1	NAS
	207-08-9	Benzo(k)fluorantè.	0,1	NAS
	193-39-5	Indè(1,2,3-cd)pirè.	0,1	NAS

(1) Els objectius de qualitat en aigües marines es refereixen a la concentració mitjana anual, que s'ha de calcular com la mitjana aritmètica dels valors mesurats en les mostres recollides durant un any. El 75% de les mostres recollides durant un any no ha d'excedir els valors dels objectius de qualitat establerts. En cap cas els valors trobats poden sobrepassar en més del 50% el valor de l'objectiu de qualitat proposat. En els casos en què la concentració sigui inferior al límit de quantificació, per calcular la mitjana s'ha d'utilitzar el límit de quantificació dividit per dos. Si totes les mesures realitzades en un punt durant un any són inferiors al límit de quantificació, no és necessari calcular cap mitjana i simplement s'ha de considerar que es compleix la norma de qualitat.

(2) NAS: la concentració del contaminant no ha d'augmentar significativament amb el temps.

ANNEX II

Mètodes de mesura de referència

Grup	Núm. CAS	Paràmetre	Mètode (1)	Límit quantificació (2)	Precisió	Exactitud
Metalls i metal·loides.	7440-38-2	Arsènic.	Espectrofotometria d'absorció atòmica.	10%	10%	10%
			Espectrofotometria de plasma.	10%	10%	10%
	7440-50-8	Coure.	Espectrofotometria d'absorció atòmica.	10%	10%	10%
			Espectrofotometria de plasma.	10%	10%	10%
	7440-02-0	Níquel.	Espectrofotometria d'absorció atòmica.	10%	10%	10%
			Espectrofotometria de plasma.	10%	10%	10%
	7439-92-1	Plom.	Espectrofotometria d'absorció atòmica.	10%	10%	10%
			Espectrofotometria de plasma.	10%	10%	10%
	7782-49-2	Seleni.	Espectrofotometria d'absorció atòmica.	10%	10%	10%
			Espectrofotometria de plasma.	10%	10%	10%
	18540-29-9	Crom VI.	Espectrofotometria d'absorció molecular.	10%	10%	10%
	7440-66-6	Zinc.	Espectrofotometria d'absorció atòmica.	10%	10%	10%
			Espectrofotometria de plasma.	10%	10%	10%
	Biocides.	1912-24-9	Atrazina.	Cromatografia de gasos.		25%
Cromatografia líquida d'alta resolució.				25%	25%	25%
122-34-9		Simazina.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
			Cromatografia líquida d'alta resolució.	25%	25%	25%
5915-41-3		Terbutilazina.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
			Cromatografia líquida d'alta resolució.	25%	25%	25%
1582-09-8		Trifluralina.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
115-29-7		Endosulfan.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
VOC.	71-43-2	Benzè.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
	108-88-3	Toluol.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
	1330-20-7	Xilè.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
	100-41-4	Etilbenzè.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
	71-55-6	1,1,1-Tricloroetà.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
	36643-28-4	Tributilestany (TBT.)	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
Hidrocarburs aromàtics policíclics (HPA).	91-20-3	Naftalè.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
	120-12-7	Antracè.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
			Cromatografia líquida d'alta resolució.	25%	25%	25%
	191-24-2	Benzo(g,h,i)perilè.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
			Cromatografia líquida d'alta resolució.	25%	25%	25%

Grup	Núm. CAS	Paràmetre	Mètode (1)	Límit quantificació (2)	Precisió	Exactitud
	50-32-8	Benzo(a)pirè.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
			Cromatografia líquida d'alta resolució.	25%	25%	25%
	205-99-2	Benzo(b)fluorantè.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
			Cromatografia líquida d'alta resolució.	25%	25%	25%
	207-08-9	Benzo(k)fluorantè.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
			Cromatografia líquida d'alta resolució.	25%	25%	25%
	206-44-0	Fluorantè.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
			Cromatografia líquida d'alta resolució.	25%	25%	25%
	193-39-5	Indè(1,2,3,c,d)pirè.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
			Cromatografia líquida d'alta resolució.	25%	25%	25%

(1) Els mètodes utilitzats han de ser normalitzats. Es poden utilitzar mètodes alternatius als indicats sempre que es garanteixin els mateixos límits de quantificació, precisió i exactitud que es recullen a la taula i no tinguin descrites interferències no corregibles de substàncies que es puguin trobar en el medi simultàniament amb el paràmetre analitzat.

(2) S'entén com a límit de quantificació la menor quantitat quantitativament determinable en una mostra sobre la base d'un procediment de treball donat que encara es pugui distingir de zero. El percentatge indicat es refereix al percentatge de l'objectiu de qualitat establert per a cada contaminant.

ANNEX III

Procediments de control

Sens perjudici del que estableix la legislació vigent, el control de les substàncies de l'annex I s'ha de realitzar tenint en compte el següent:

1. Les mostres s'han de prendre en punts prou pròxims a l'abocament perquè puguin ser representatives de la qualitat del medi aquàtic a la zona afectada pels abocaments.

2. Els valors dels metalls pesants s'han d'expressar com a metall total.

3. Les concentracions dels contaminants en sediments s'han de determinar en la fracció fina, inferior a 63 mm, sobre pes sec. En els casos en què la natura del sediment no permeti realitzar les anàlisis sobre aquesta fracció, la concentració dels contaminants s'ha de determinar en la inferior a 2 mm sobre pes sec.

4. Les concentracions en biota s'han de determinar en pes humit, preferentment en musclo (*Mytilus sp*), ostra o cloïssa.

5. Els controls a la matriu aigua s'han de realitzar, com a mínim, amb una periodicitat estacional. Ara bé, es pot reduir la freqüència en els controls en funció de criteris tècnics basats en els resultats obtinguts en anys anteriors.

6. Les determinacions analítiques en sediment i/o biota s'han d'efectuar com a mínim amb una periodicitat anual.»

Disposició final sisena. *Modificació de la Llei 16/2002, d'1 de juliol, de prevenció i control integrats de la contaminació.*

El segon paràgraf de la disposició transitòria primera queda redactat de la manera següent:

«A aquests efectes, si la sol·licitud de l'autorització ambiental integrada es presenta abans del dia 1

de gener de 2007 i l'òrgan competent per atorgar-la no ha dictat resolució expressa sobre aquesta amb anterioritat a la data indicada al paràgraf anterior, les instal·lacions existents poden continuar en funcionament de forma provisional fins que es dicti aquesta resolució, per un termini màxim de sis mesos, sempre que es compleixin tots els requisits de caràcter ambiental exigits per la normativa sectorial aplicable.»

Disposició final setena. *Incorporació del dret comunitari.*

Aquesta Llei incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 79/409/CEE del Consell, de 2 d'abril de 1979, relativa a la conservació de les aus silvestres i la Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres.

Disposició final vuitena. *Desplegament reglamentari.*

El Govern, en l'àmbit de les seves competències, ha de dictar les disposicions necessàries per al desplegament d'aquesta Llei.

En particular, es faculta el Govern per introduir canvis en els annexos amb la finalitat d'adaptar-los a les modificacions que, si s'escau, introdueixi la normativa comunitària.

Disposició final novena. *Potestats reglamentàries a Ceuta i Melilla.*

Les ciutats de Ceuta i Melilla han d'exercir les potestats normatives reglamentàries que tenen atribuïdes per les lleis orgàniques 1/1995 i 2/1995, de 13 de març, dins del marc d'aquesta Llei i de les que l'Estat promulgui a aquest efecte.

Disposició final desena. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 13 de desembre de 2007.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,

JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

ANNEX I

Tipus d'hàbitats naturals d'interès comunitari la conservació dels quals requereix la designació de zones de conservació especial

INTERPRETACIÓ

Al Manual d'interpretació dels hàbitats de la Unió Europea, aprovat pel comitè establert per l'article 20 («Comitè Hàbitats») i publicat per la Comissió Europea (*), s'ofereixen orientacions per a la interpretació de cada tipus d'hàbitat.

El codi correspon al codi NATURA 2000.

El símbol * indica els tipus d'hàbitats prioritaris.

1. HÀBITATS COSTANERS I VEGETACIONS HALOFÍTIQUES.

11. Aigües marines i medis de marea.

1110 Bancs de sorra coberts permanentment per aigua marina, poc profunda.

1120 * Praderies de posidònia (*Posidonia oceanica*).

1130 Estuaris.

1140 Planes fangoses o arenoses que no queden cobertes per aigua quan hi ha marea baixa.

1150 * Llacunes costaneres.

1160 Cales grans i badies poc profundes.

1170 Esculls.

1180 Estructures submarines causades per emissions de gasos.

12. Penya-segats marítims i platges de còdols.

1210 Vegetació anual sobre restes marines acumulades.

1220 Vegetació perenne de bancs de còdols.

1230 Penya-segats amb vegetació de les costes atlàntiques i bàltiques.

1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb *Limonium* spp. endèmics.

1250 Penya-segats amb vegetació endèmica de les costes macaronèsiques.

13. Aiguamolls i pastures salines atlàntiques i continentals.

1310 Vegetació anual pionera amb *Salicornia* i altres espècies de zones fangoses o arenoses.

1320 Pastures d'espartina (*Spartinion maritimi*).

1330 Pastures salines atlàntiques (*Glauco-Puccinellietalia maritimae*).

1340 * Pastures salines continentals.

14. Aiguamolls i pastures salines mediterrànies i termoatlàntiques.

1410 Pastures salines mediterrànies (*Juncetalia maritimi*).

1420 Matolls halòfils mediterranis i termoatlàntics (*Sarcocornetea fruticosae*).

1430 Matolls halo-nitròfils (*Pegano-Salsoletea*).

15. Estepes continentals halòfiles i gipsòfiles.

1510 * Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*).

1520 * Vegetació gipsícola ibèrica (*Gypsophiletalia*).

1530 * Estepes i aiguamolls salins panònics.

16. Arxipèlags, costes i superfícies emergides del Bàltic boreal.

1610 Illes esker del Bàltic amb vegetació de platges de sorra, de roques o de còdols i vegetació sublitoral.

1620 Illots i illetes del Bàltic boreal.

1630 * Praderies costaneres del Bàltic boreal.

1640 Platges de sorra amb vegetació vivaç del Bàltic boreal.

1650 Cales estretes del Bàltic boreal.

2. DUNES MARÍTIQUES I CONTINENTALS.

21. Dunes marítimes de les costes atlàntiques, del mar del Nord i del Bàltic.

2110 Dunes mòbils embrionàries.

2120 Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques).

2130 * Dunes costaneres fixes amb vegetació herbàcia (dunes grises).

2140 * Dunes fixes descalcificades amb *Empetrum nigrum*.

2150 * Dunes fixes descalcificades atlàntiques (*Calluno-Ulicetea*).

2160 Dunes amb *Hippophaë rhamnoides*.

2170 Dunes amb *Salix repens* spp. *argentea* (*Salicion arenariae*).

2180 Dunes arbrades de les regions atlàntiques, continental i boreal.

2190 Depressions intradunals humides.

21A0 *Machairs* (* a Irlanda).

22. Dunes marítimes de les costes mediterrànies.

2210 Dunes fixes de litoral del *Crucianellion maritimae*.

2220 Dunes amb *Euphorbia terracina*.

2230 Dunes amb gespes del *Malcomietalia*.

2240 Dunes amb gespes del *Brachypodietalia* i de plantes anuals.

2250 * Dunes litorals amb *Juniperus* spp.

2260 Dunes amb vegetació esclerofil·la del *Cisto-Lavanduletalia*.

2270 * Dunes amb boscos *Pinus pinea* i/o *Pinus pinaster*.

23. Dunes continentals, antigues i descalcificades.

2310 Bruguerars psammòfils secs amb *Calluna* i *Genista*.

2320 Bruguerars psammòfils secs amb *Calluna* i *Empetrum nigrum*.

2330 Dunes continentals amb pastures obertes amb *Corynephorus* i *Agrostis*.

2340 * Dunes continentals panòniques.

3. HÀBITATS D'AIGUA DOLÇA.

31. Aigües estancades.

3110 Aigües oligotròfiques amb un contingut de minerals molt baix de les planures arenoses (*Littorelletalia uniflorae*).

3120 Aigües oligotròfiques amb un contingut de minerals molt baix sobre sòls generalment sorrencs del Mediterrani occidental amb *Isoetes* spp.

3130 Aigües estancades, oligotròfiques o mesotròfiques amb vegetació de *Littorelletea uniflorae* i/o *Isoetoneanojuncetea*.

3140 Aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bentònica de *Chara* spp.

3150 Llacs eutròfics naturals amb vegetació Magno-potamion o Hydrocharition.

3160 Llacs i estanys distròfics naturals.

3170 * Estanys temporals mediterranis.

3180 * Turloughs.

3190 Llacs de carst en guix.

31A0 * Llits de loto de llacs termals de Transsilvània.

32. Aigües corrents-trams de cursos d'aigua amb dinàmica natural i seminatural (llits menors, mitjans i majors), en què la qualitat de l'aigua no presenta alteracions significatives.

3210 Rius naturals de Fenoscàndia.

3220 Rius alpins amb vegetació herbàcia a les ribes.

3230 Rius alpins amb vegetació llenyosa a les ribes de *Myricaria germanica*.

3240 Rius alpins amb vegetació llenyosa a les ribes de *Salix elaeagnos*.

3250 Rius mediterranis de cabal permanent amb *Glaucium flavum*.

3260 Rius de sòls de plana a montà amb vegetació de *Ranunculion fluitantis* i de *Callitricho-Batrachion*.

3270 Rius de ribes fangoses amb vegetació de *Che-nopodium rubri* p.p. i de *Bidention* p.p.

3280 Rius mediterranis de cabal permanent del *Paspalo-Agrostidion* amb cortines vegetals riberenques de *Salix* i *Populus alba*.

3290 Rius mediterranis de cabal intermitent del *Paspalo-Agrostidion*.

4. BRUGUERARS I MATOLLS DE ZONA TEMPERADA.

4010 Bruguerars humits atlàntics septentrionals d'*Erica tetralix*.

4020 * Bruguerars humits atlàntics de zones temperades d'*Erica ciliaris* i *Erica tetralix*.

4030 Bruguerars secs europeus.

4040 * Bruguerars secs atlàntics costaners d'*Erica vagans*.

4050 * Bruguerars macaronèsics endèmics.

4060 Bruguerars alpins i boreals.

4070 * Matolls de *Pinus mugo* i *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*).

4080 Formacions subarborescives subàrtiques de *Salix* spp.

4090 Bruguerars oromediterranis endèmics amb *argelaga*.

40A0 * Matolls peripanònics subcontinentals.

40B0 Forest baix *Potentilla fruticosa* de Ròdope.

40C0 * Forest baix caducifoli pontosarmàtic.

5. MATOLLS ESCLEROFIL·LES.

51. Matolls submediterranis i de zona temperada.

5110 Formacions estables xerotermòfiles de *Buxus sempervirens* en pendents rocallosos (*Berberidion* p.p.).

5120 Formacions muntanyeses de *Genista purgans*.

5130 Formacions de *Juniperus communis* a bruguerars o pastures calcàries.

5140 * Formacions de *Cistus palhinhae* sobre bruguerars marítims.

52. Matolls arborescents mediterranis.

5210 Matolls arborescents de *Juniperus* spp.

5220 * Matolls arborescents de *Zyziphus*.

5230 * Matolls arborescents de *Laurus nobilis*.

53. Matolls termomediterranis i preestèpics.

5310 Forest baix *Laurus nobilis*.

5320 Formacions baixes d'*Euphorbia* pròximes als penya-segats.

5330 Matolls termomediterranis i preestèpics.

54. Matolls de tipus frigànic.

5410 Matolls de tipus frigànic del Mediterrani occidental de cimeres de penya-segats (*Astragalo-Plantagine-tum subulatae*).

5420 *Sarcopoterium spinosum phrygas*.

5430 Matolls espinosos de tipus frigànic endèmics de l'*Euphorbio-Verbascion*.

6. FORMACIONS HERBOSES NATURALS I SEMINATURALS.

61. Prats naturals.

6110 * Prats calcaris càrstics o basòfils de l'*Alyso-Sedion albi*.

6120 * Prats calcaris de sorres xèriques.

6130 Prats calaminaris de *Violetalia calaminariae*.

6140 Prats pirinencs silícis de *Festuca eskia*.

6150 Prats boreoalpins silícis.

6160 Prats ibèrics silícis de *Festuca indigesta*.

6170 Prats alpins i subalpins calcaris.

6180 Prats oròfils macaronèsics.

6190 Prats rupícoles panònics (*Stipo-Festucetalia pallentis*).

62. Formacions herboses seques seminaturals i fàcies de matoll.

6210 Prats secs seminaturals i fàcies de matoll sobre substrats calcaris (*Festuco-Brometalia*) (* paratges amb orquídiades notables).

6220 * Zones subestèpiques de gramínies i anuals del *Thero-Brachypodietea*.

6230 * Formacions herboses amb *Nardus*, amb nombroses espècies, sobre substrats silícis de zones muntanyoses (i de zones submuntanyoses de l'Europa continental).

6240 * Pastures estèpiques subpanòniques.

6250 * Pastures estèpiques panòniques sobre loess.

6260 * Estepes panòniques sobre arenas.

6270 * Pastures fenoscàndiques de baixa altitud, seques a oròfiles, riques en espècies.

6280M * Alvar nòrdic i lloses calcàries precambrianes.

62A0 Pastures seques submediterrànies orientals (*Scorzonetalia villosae*).

62B0 * Prats serpentinícoles de Xipre.

62C0 * Estepes pontosarmàtiques.

62D0 Prats acidòfils oromoesis.

63. Bosc esclerofil·les de pasturatge (deveses).

6310 Deveses perennifòlies de *quercus* spp.

64. Prats humits seminaturals d'herbes altes.

6410 Prats amb molínies sobre substrats calcaris, torbosos o argilo-limònic (*Molinion caeruleae*).

6420 Prats humits mediterranis d'herbes altes del *Molinion-Holoschoenion*.

6430 *Megaforbis* eutrofs hidròfils de les orles de plana i dels sòls montà a alpi.

6440 Prats al·luvials inundables del *Cnidion dubii*.

6450 Prats al·luvials nòrboreals.

6460 Prats torbosos de *Troodos*.

65. Prats mesòfils.

6510 Prats pobres de segada de baixa altitud (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*).

6520 Prats de segada de muntanya.

6530 * Prats arbrats fenoscàndics.

7. TORBERES ALTES, TORBERES BAIXES (FENS I MIRES) I ÀREES PANTANOSES.

71. Torberes àcides d'esfagnes.

7110 * Torberes altes actives.

7120 Torberes altes degradades que encara es poden regenerar de manera natural.

7130 Torberes de cobertura (* per a les torberes actives).

7140 «Mires» de transició.

7150 Depressions sobre substrats torbosos del Rhynchosporion.

7160 Fonts riques en minerals i surgències de fens.

72. Àrees pantanoses calcàries.

7210 * Torberes calcàries del *Cladium mariscus* i amb espècies del Caricion *davallianae*.

7220 * Fonts petrificants amb formació de tuf (Cratoneurion).

7230 Torberes baixes alcalines.

7240 * Formacions pioneres alpines de Caricion *bicoloris-atrofuscae*.

73. Torberes boreals.

7310 * Aapa mires.

7320 * Palsa mires.

8. HÀBITATS ROCALLOSOS I COVES.

81. Despreniments rocallosos.

8110 Despreniments silícis dels sòls montà a nival (*Androsacetalia alpinae* i *Galeopsietalia ladani*).

8120 Despreniments calcaris i d'esquistis calcaris dels sòls montà a nival (*Thlaspietea rotundifolii*).

8130 Despreniments mediterranis occidentals i termòfils.

8140 Despreniments mediterranis orientals.

8150 Despreniments medioeuropeus silícis de zones altes.

8160 * Despreniments medioeuropeus calcaris dels sòls planters a montà.

82. Pendants rocallosos amb vegetació casmofítica.

8210 Pendants rocallosos calcícoles amb vegetació casmofítica.

8220 Pendants rocallosos silícis amb vegetació casmofítica.

8230 Penyals silícis amb vegetació pionera del *Sedo-Scleranthion* o del *Sedo albi-Veronicion dillanii*.

8240 * Paviments calcaris.

83. Altres hàbitats rocallosos.

8310 Coves no explotades pel turisme.

8320 Camps de lava i excavacions naturals.

8330 Coves marines submergides o semisubmergides.

8340 Glaceres permanents.

9. BOSCOS.

Bosc (sub)natural d'espècies autòctones, en forest alta amb sotabosc típic, que responen a un dels criteris següents: estranys o residuals o que contenen espècies d'interès comunitari.

90. Bosc de l'Europa boreal.

9010 * Taigà occidental.

9020 * Bosc madurs caducifolis naturals hemiboreals, de Fenoscàndia, rics en epífits (*Quercus*, *Tilia*, *Acer*, *Fraxinus* o *Ulmus*).

9030 * Bosc naturals de les primeres fases de la successió de les àrees emergides costaneres.

9040 Bosc nòrdics/subàrtics de *Betula pubescens* ssp. *czerepanovii*.

9050 Bosc fenoscàndics de *Picea abies* rics en herbàcies.

9060 Bosc de coníferes sobre eskers fluvioglacials o relacionats amb aquests.

9070 Pastures arbrades fenoscàndiques.

9080 * Bosc pantanosos caducifolis de Fenoscàndia.

91. Bosc de l'Europa temperada.

9110 Fagedes del *Luzulo-Fagetum*.

9120 Fagedes acidòfiles atlàntiques amb sotabosc d'*Ilex* i de vegades de *Taxus* (*Quercion robori-petraeae* o *Illici-Fagenion*).

9130 Fagedes de l'*Asperulo-Fagetum*.

9140 Fagedes subalpines medioeuropees d'*Acer* i *Rumex arifolius*.

9150 Fagedes calcícoles medioeuropees del *Cephalanthero-Fagion*.

9160 Rouredes pedunculades o roges subatlàntiques i medioeuropees del *Carpinion betuli*.

9170 Rouredes roges del *Galio-Carpinetum*.

9180 * Bosc de vessants, despreniments o barrancs del *Tilio-Acerion*.

9190 Rouredes madures acidòfiles de planures arenoses amb *quercus robur*.

91A0 Rouredes madures de les Illes Britàniques amb *Ilex* i *Blechnum*.

91B0 Freixenedes termòfiles de *Fraxinus angustifolia*.

91C0 * Bosc de Caledònia.

91D0 * Torberes boscoses.

91E0 * Bosc al·luvials d'*Alnus glutinosa* i *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

91F0 Bosc mixtos de *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* o *Fraxinus angustifolia*, a les riberes dels grans rius (*Ulmion minoris*).

91G0 * Bosc panònic de *Quercus petraea* i *Carpinus betulus*.

91H0 * Bosc panònic de *Quercus pubescens*.

91I0 * Bosc eurosiberians estèpics de *Quercus* spp.

91J0 * Bosc de les Illes Britàniques amb *Taxus baccata*.

91K0 Bosc il·liris de *Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*).

91L0 Bosc il·liris de roures i carpes (*Erythronio-Carpinion*).

91M0 Bosc balcanicopanònic de roure turc i roure roig.

91N0 * Matolls de dunes arenoses continentals panòniques (*Junipero-Populetum albae*).

91P0 Avetars de *Swietokrzyskie* (*Abietetum polonicum*).

91Q0 Bosc calcòfils de *Pinus sylvestris* dels Carpats Occidentals.

91R0 Bosc dinàrics dolomítiques de pi silvestre (*Genisto januensis-Pinetum*).

91S0 * Fagedes pòntiques occidentals.

91T0 Bosc centreeuropeus de pi silvestre i líquens.

91U0 Bosc esteparis sàrmates de pi silvestre.

91V0 Fagedes dàcies (*Symphyto-Fagion*).

91W0 Fagedes de Moèsia.

91X0 Fagedes de Dobroudja.

91I0 Bosc dacis de roures i carpes.

91Z0 Bosquets de til·ler platejat de Moèsia.

91AA * Bosc de roure blanc.

91BA Avetars de Moèsia.

91CA Bosc pi silvestre de Ròdope i la serralada Balcànica.

92. Bosc mediterranis caducifolis.

9210 * Fagedes dels Apenins amb *Taxus* i *Ilex*.

9220 * Fagedes dels Apenins amb *Abies alba* i fagedes amb *Abies nebrodensis*.

9230 Rouredes galaicoportugueses amb *Quercus robur* i *Quercus pyrenaica*.

- 9240 Rouredes ibèriques de *Quercus faginea* i *Quercus canariensis*.
 9250 Rouredes de *Quercus trojana*.
 9260 Boscos de *Castanea sativa*.
 9270 Fagedes hel·lèniques amb *Abies borisii-regis*.
 9280 Boscos de *Quercus frainetto*.
 9290 Boscos de *Cupressus* (*Acero-Cupression*).
 92A0 Boscos galeria de *Salix alba* i *Populus alba*.
 92B0 Boscos galeria de rius de cabal intermitent mediterranis amb *Rhododendron ponticum*, *Salix* i altres.
 92C0 Boscos de *Platanus orientalis* i *Liquidambar orientalis* (*Platanion orientalis*).
 92D0 Galeries i matolls riberencs termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea* i *Securinegion tinctoriae*).
93. Boscos esclerofil·les mediterranis.
- 9310 Rouredes de l'Egeu de *Quercus brachyphylla*.
 9320 Boscos d'*Olea* i *Ceratonia*.
 9330 Suredes de *Quercus suber*.
 9340 Alzinars de *Quercus ilex* i *Quercus rotundifolia*.
 9350 Boscos de *Quercus macrolepis*.
 9360 * Laurisilves macaronèsiques (*Laurus*, *Ocotea*).
 9370 * Palmerars de *Phoenix*.
 9380 Boscos d'*Ilex aquifolium*.
 9390 * Matolls i vegetació subarbutiva amb *Quercus alnifolia*.
 93A0 Boscos amb *Quercus infectoria* (*Anagyro foetidae-quercetum infectoriae*).
94. Boscos de coníferes de muntanyes temperades.
- 9410 Boscos acidòfils de *Picea* dels sòls montà a alpi (*Vaccinio-Piceetea*).
 9420 Boscos alpins de *Larix decidua* i/o *Pinus cembra*.
 9430 Boscos muntanyesos i subalpins de *Pinus uncinata* (* en substrats guixenc o calcari).
95. Boscos de coníferes de muntanyes mediterrànies i macaronèsiques.
- 9510 * Avetars sudapenins d'*Abies alba*.
 9520 Avetars d'*Abies pinsap*.
 9530 * Pinedes (sud)mediterrànies de pins negres endèmics.
 9540 Pinedes mediterrànies de pins mesogeans endèmics.
 9550 Pinedes endèmiques canàries.
 9560 * Boscos endèmics de *Juniperus* spp.
 9570 * Suredes de *Quercus suber*.
 9580 * Boscos mediterranis de *Taxus baccata*.
 9590 * Boscos de *Cedrus brevifolia* (*Cedrosetum brevifoliae*).
 95A0 Pinedes oromediterrànies d'altitud.

ANNEX II

ESPÈCIES ANIMALS I VEGETALS D'INTERÈS COMUNITARI PER A LA CONSERVACIÓ DE LES QUALS ÉS NECESSARI DESIGNAR ZONES DE CONSERVACIÓ ESPECIALS

Interpretació

a) L'annex II és complementari de l'annex I quant a la realització d'una xarxa coherent de zones especials de conservació.

b) Les espècies que apareixen en aquest annex estan indicades:

pel nom de l'espècie o subespècie, o

pel conjunt de les espècies pertanyents a un tàxon superior o a una part designada del tàxon esmentat.

Quan l'abreviatura «spp.» apareix després del nom d'una família o d'un gènere serveix per designar totes les espècies pertanyents a la família o gènere esmentat.

c) Símbols.

S'anteposa un asterisc (*) al nom d'una espècie per indicar que aquesta és prioritària.

La majoria de les espècies que apareixen en aquest annex estan incloses a l'annex V. Amb el símbol (o) col·locat al darrere del nom s'indiquen les espècies que apareixen en aquest annex i que no estan incloses a l'annex V ni a l'annex VI; amb el símbol (V) col·locat al darrere del nom s'indiquen les espècies que apareixen en aquest annex i també estan incloses a l'annex VI, però no a l'annex V.

a) ANIMALS.

VERTEBRATS.

MAMÍFERS.

INSECTÍVORS.

Talpidae.

Galemys pyrenaicus.

CHIROPTERA.

Rhinolophidae.

Rhinolophus blasii.

Rhinolophus euryale.

Rhinolophus ferrumequinum.

Rhinolophus hipposideros.

Rhinolophus mehelyi.

Vespertilionidae.

Barbastella barbastellus.

Miniopterus schreibersii.

Myotis bechsteinii.

Myotis blythii.

Myotis capaccinii.

Myotis dasycneme.

Myotis emarginatus.

Myotis myotis.

Pteropodidae.

Rousettus aegyptiacus.

RODENTIA.

Gliridae.

Myomimus roachi.

Sciuridae.

* *Marmota marmota latirostris*.

* *Pteromys volans* (*Sciuropterus russicus*).

* *Spermophilus citellus* (*Citellus citellus*).

* *Spermophilus suslicus* (*Citellus suslicus*).

Castoridae.

Castor fiber (excepte les poblacions estonianes, letones, lituanes, finlandeses i sueques).

Cricetidae.

Mesocricetus newtoni.

Microtidae.

Microtus cabreræ.

* *Microtus oeconomus arenicola*.

* *Microtus oeconomus mehelyi*.

Microtus tatricus.

- Zapodidae.
Sicista subtilis.
- CARNIVORA.
- Canidae.
* *Alopex lagopus*.
* *Canis lupus* (excepte la població estoniana; poblacions gregues: només les del sud del paral·lel 39; poblacions espanyoles: només les del sud del Duero; excepte les poblacions letones, lituanes i finlandeses).
- Ursidae.
* *Ursus arctos* (excepte les poblacions estonianes, finlandeses i sueques).
- Mustelidae.
* *Gulo gulo*.
Lutra lutra.
Mustela eversmannii.
* *Mustela lutreola*.
Vormela peregusna.
- Felidae.
Lynx lynx (excepte les poblacions estonianes, letones i finlandeses).
* *Lynx pardinus*.
- Phocidae.
Halichoerus grypus (V).
* *Monachus monachus*.
Phoca hispida bottnica (V).
* *Phoca hispida saimensis*.
Phoca vitulina (V).
- ARTIODACTYLA.
- Cervidae.
* *Cervus elaphus corsicanus*.
Rangifer tarandus fennicus (o).
- Bovidae.
* *Bison bonasus*.
Capra aegagrus (poblacions naturals).
* *Capra pyrenaica pyrenaica*.
Ovis gmelini musimon (*Ovis ammon musimon*) (poblacions naturals — Còrsega i Sardenya).
Ovis orientalis ophion (*Ovis gmelini ophion*).
* *Rupicapra pyrenaica ornata* (*Rupicapra rupicapra ornata*).
Rupicapra rupicapra balcanica.
* *Rupicapra rupicapra tatraica*.
- CETACEA.
Phocoena phocoena.
Tursiops truncatus.
- RÈPTILS.
- CHELONIA (TESTUDÍNIDS).
- Testudinidae.
Testudo graeca.
Testudo hermanni.
Testudo marginata.
- Cheloniidae.
* *Caretta caretta*.
* *Chelonia mydas*.
- Emydidae.
Emys orbicularis.
Mauremys caspica.
Mauremys leprosa.
- SAURIA.
- Lacertidae.
Lacerta bonnali (*Lacerta monticola*).
Lacerta monticola.
Lacerta schreiberi.
Gallotia galloti insulanagae.
* *Gallotia simonyi*.
Podarcis lilfordi.
Podarcis pityusensis.
- Scincidae.
Chalcides simonyi (*Chalcides occidentalis*).
- Gekkonidae.
Phyllodactylus europaeus.
- OPHIDIA.
- Colubridae.
* *Coluber cypriensis*.
Elaphe quatuorlineata.
Elaphe situla.
* *Natrix natrix cypriaca*.
- Viperidae.
* *Macrovipera schweizeri* (*Vipera lebetina schweizeri*).
Vipera ursinii (excepte *Vipera ursinii rakosiensis*).
* *Vipera ursinii rakosiensis*.
- AMFIBIS.
- CAUDATA.
- Salamandridae.
Chioglossa lusitanica.
Mertensiella luschani (*Salamandra luschani*).
* *Salamandra aurora* (*Salamandra atra aurora*).
Salamandrina terdigitata.
Triturus carnifex (*Triturus cristatus carnifex*).
Triturus cristatus (*Triturus cristatus cristatus*).
Triturus dobrogicus (*Triturus cristatus dobrogicus*).
Triturus karelinii (*Triturus cristatus karelinii*).
Triturus montandoni.
Triturus vulgaris ampelensis.
- Proteidae.
* *Proteus anguinus*.
- Plethodontidae.
Hydromantes (*Speleomantes*) *ambrosii*.
Hydromantes (*Speleomantes*) *flavus*.
Hydromantes (*Speleomantes*) *genei*.
Hydromantes (*Speleomantes*) *imperialis*.
Hydromantes (*Speleomantes*) *strinatii*.
Hydromantes (*Speleomantes*) *supramontis*.
- ANURA.
- Discoglossidae.
* *Alytes muletensis*.
Bombina bombina.
Bombina variegata.
Discoglossus galganoi (*Discoglossus «jeanneae» inclòs*).
Discoglossus montalentii.
Discoglossus sardus.
- Ranidae.
Granota latastei.
- Pelobatidae.
* *Pelobates fuscus insubricus*.

PEIXOS.

PETROMIZONIFORMES.

Petromyzonidae.

Eudontomyzon spp. (o).*Lampetra fluviatilis* (V) (excepte les poblacions finlandeses i sueques).* *Lampreta planeri* (o) (excepte les poblacions estonienes, finlandeses i sueques).*Lethenteron zanandreae* (V).*Petromyzon marinus* (o) (excepte les poblacions sueques).

ACIPENSERIFORMES.

Acipenseridae.

* *Acipenser naccarii*.* *Acipenser sturio*.

CLUPEÏFORMES.

Clupeidae.

Alosa spp. (V).

SALMONIFORMES.

Salmonidae.

Hucho hucho (poblacions naturals) (V).*Psalm macrostigma* (o).*Psalm marmoratus* (o).*Psalm salar* (només en aigua dolça) (V) (excepte les poblacions finlandeses).

Coregonidae.

* *Coregonus oxyrhynchus* (poblacions anàdromes en alguns sectors del Mar del Nord).

Umbridae.

Umbra krameri (o).

CIPRINIFORMES.

Cyprinidae.

Alburnus albidus (o) (*Alburnus vulturius*).*Anaocypris hispanica*.*Aspius aspius* (V) (excepte les poblacions finlandeses).*Barbus comiza* (V).*Barbus meridionalis* (V).*Barbus plebejus* (V).*Chalcalburnus chalcoides* (o).*Chondrostoma genei* (o).*Chondrostoma lusitanicum* (o).*Chondrostoma polylepis* (o) (*C. willkommi* inclòs).*Chondrostoma soetta* (o).*Chondrostoma toxostoma* (o).*Gobio albipinnatus* (o).*Gobio kessleri* (o).*Gobio uranoscopus* (o).*Iberocypris palaciosi* (o).* *Ladigesocypris ghigii* (o).*Leuciscus lucumonis* (o).*Leuciscus souffia* (o).*Pelecus cultratus* (V).*Phoxinellus spp.* (o).* *Phoxinus phoxinus*.*Rhodeus sericeus amarus* (o).*Rutilus pigus* (V).*Rutilus rubilio* (o).*Rutilus arcasii* (o).*Rutilus macrolepidotus* (o).*Rutilus lemmingii* (o).*Rutilus frisii meidingeri* (V).*Rutilus alburnoides* (o).*Scardinius graecus* (o).

Cobitidae.

Cobitis elongata (o).*Cobitis taenia* (o) (excepte les poblacions finlandeses).*Cobitis trichonica* (o).*Misgurnus fossilis* (o).*Sabanejewia aurata* (o).*Sabanejewia larvata* (o) (*Cobitis larvata* i *Cobitis conspersa*).

SILURIFORMES.

Siluridae.

Silurus aristotelis (V).

ATERINIFORMES.

Cyprinodontidae.

Aphanius iberus (o).*Aphanius fasciatus* (o).* *Valencia hispanica*.* *Valencia letourneuxi* (*Valencia hispanica*).

PERCIFORMES.

Percidae.

Gymnocephalus baloni.*Gymnocephalus schraetzer* (V).* *Romanichthys valsanicola*.*Zingel spp.* ((o) excepte *Zingel asper* i *Zingel zingel* (V)).

Gobiidae.

Knipowitschia (Padogobius) panizzae (o).*Padogobius nigricans* (o).*Pomatoschistus canestrini* (o).

Gobiidae.

Knipowitschia (Padogobius) panizzae (o).*Padogobius nigricans* (o).*Pomatoschistus canestrini* (o).

ESCORPENIFORMES.

Cottidae.

Cottus gobio (o) (excepte les poblacions finlandeses).*Cottus petiti* (o).

INVERTEBRATS.

ARTRÒPODES.

CRUSTACEA.

Decapoda.

Austropotamobius pallipes (V).* *Austropotamobius torrentium* (V).

Isopoda.

* *Armadillidium ghardalamensis*.

INSECTA.

Coleoptera.

Agathidium pulchellum (o).*Bolbelasmus unicornis*.*Boros schneideri* (o).*Buprestis splendens*.*Carabus hampei*.*Carabus hungaricus*.* *Carabus menetriesi pacholei*.* *Carabus olympiae*.*Carabus variolosus*.*Carabus zawadzskii*.*Cerambyx porc.**Corticaria planula* (o).

Cucujus cinnaberinus.
Dorcadion fulvum cervae.
Duvalius gebhardti.
Duvalius hungaricus.
Dytiscus latissimus.
Graphoderus bilineatus.
Leptodirus hochenwarti.
Limoniscus violaceus (o).
Lucanus cervus (o).
Macrolea pubipennis (o).
Mesosa myops (o).
Morimus funereus (o).
 * *Osmoderma eremita.*
Oxyporus mannerheimii (o).
Pilemia tigrina.
 * *Phryganophilus ruficollis.*
Probaticus subrugosus.
Propomacrus cypriacus.
 * *Pseudogauratina excellens.*
Pseudoseriscius cameroni.
Pytho kolwensis.
Rhysodes sulcatus (o).
 * *Rosalia alpina.*
Stephanopachys linearis (o).
Stephanopachys substriatus (o).
Xyletinus tremulicola (o).

Hemiptera.

Aradus angularis (o).

Lepidoptera.

Agriades glandon aquilo (o).
Arytrura musculus.
 * *Callimorpha (Euplagia, Panaxia) quadripunctaria* (o).
Catopta thrips.
Chondrosoma fiduciarium.
Clossiana improba (o).
Coenonympha oedippus.
Colias myrmidone.
Cucullia mixta.
Dioszeghyana schmidtii.
Erannis ankeraria.
Erebia calcaria.
Erebia christi.
Erebia medusa polaris (o).
Eriogaster catax.
Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia (o).
Glyphipterix loricatella.
Gortyna borelii lunata.
Graellsia isabellae (V).
Hesperia comma catena (o).
Hypodryas maturna.
Leptidea morsei.
Lignyoptera fumidaria.
Lycaena dispar.
Lycaena helle.
Maculinea nausithous.
Maculinea teleius.
Melanargia arge.
 * *Nymphalis vaualbum.*
Papilio hospiton.
Phyllometra culminaria.
Plebicula golgus.
Polymixis rufocincta isolata.
Polyommatus eroides.
Pseudophilotes bavus.
Xestia borealis (o).
Xestia brunneopicta (o).
 * *Xylomoia strix.*

Mantodea.

Apteromantis aptera.

Odonata.

Coenagrion hylas (o).
Coenagrion mercuriale (o).
Coenagrion ornatum (o).
Cordulegaster heros.
Cordulegaster trinacriae.
Gomphus graslinii.
Leucorrhinia pectoralis.
Lindenia tetraphylla.
Macromia splendens.
Ophiogomphus cecilia.
Oxygastra curtisii.

Orthoptera.

Baetica ustulata.
Brachytrupes megacephalus.
Isophya costata.
Isophya harzi.
Isophya stysi.
Myrmecophilus baronii.
Odontopodisma rubripes.
Paracaloptenus caloptenoides.
Pholidoptera transsylvanica.
Stenobothrus (Stenobothrodes) eurasius.

ARACHNIDA.

Pseudoscorpions.

Anthrenochernes stellae (o).

MOL·LUSCOS.

GASTROPODA.

Anisus vorticulus.
Caseolus calculus.
Caseolus commixta.
Caseolus sphaerula.
Chilostoma banaticum.
Discula leacockiana.
Discula tabellata.
Discus guerinianus.
Elona quimperiana.
Geomalacus maculosus.
Geomitra moniziana.
Gibbula nivosa.
 * *Helicopsis striata austriaca* (o).
Hygromia kovacsi.
Idiomela (Helix) subplicata.
Lampedusa imitatrix.
 * *Lampedusa melitensis.*
Leiostyla abbreviata.
Leiostyla cassida.
Leiostyla corneocostata.
Leiostyla gibba.
Leiostyla lamellosa.
 * *Paladilhia hungarica.*
Sadleriana pannonica.
Theodoxus transversalis.
Vertigo angustior (o).
Vertigo genesii (o).
Vertigo geyeri (o).
Vertigo moulinsiana (o).

BIVALVIA.

Unionoida.

Margaritifera durrovensis (Margaritifera margaritifera) (V).

Margaritifera margaritifera (V).

Unio crassus.

Dreissenidae.

Congeria kusceri.

- b) PLANTES.
- PTERIDOPHYTA.
- ASPLENIACEAE.
- Asplenium jahandiezii* (Litard.) Rouy.
Asplenium adulterinum Milde.
- BLECHNACEAE.
- Woodwardia radicans* (L.) Sm.
- DICKSONIACEAE.
- Culcita macrocarpa* C. Presl.
- DRYOPTERIDACEAE.
- Diplazium sibiricum* (Turcz. ex Kunze) Kurata.
* *Dryopteris corleyi* Fraser-Jenk.
Dryopteris fragans (L.) Schott.
- HYMENOPHYLLACEAE.
- Trichomanes speciosum* Willd.
- ISOETACEAE.
- Isoetes boryana* Durieu.
Isoetes malinverniana Ces. & De Not.
- MARSILEACEAE.
- Marsilea batardae* Launert.
Marsilea quadrifolia L.
Marsilea strigosa Willd.
- OPHIOGLOSSACEAE.
- Botrychium simplex* Hitchc.
Ophioglossum polyphyllum A. Braun.
- GYMNOSPERMAE.
- PINACEAE.
- * *Abies nebrodensis* (Lojac.) Mattei.
- ANGIOSPERMAE.
- ALISMATAACEAE.
- * *Alisma wahlenbergii* (Holmberg) Juz.
Caldesia parnassifolia (L.) Parl.
Luronium natans (L.) Raf.
- AMARYLLIDACEAE.
- Leucojum nicaeense* Ard.
Narcissus asturiensis (Jordan) Pugsley.
Narcissus calcicola Mendonça.
Narcissus cyclamineus DC.
Narcissus fernandesii G. Pedro.
Narcissus humilis (Cav.) Traub.
* *Narcissus nevadensis* Pugsley.
Narcissus pseudonarcissus L. subsp. *nobilis* (Haw.) A. Fernandes.
Narcissus scaberulus Henriq.
Narcissus triandrus L. subsp. *capax* (Salisb.) D. A. Webb.
Narcissus viridiflorus Schousboe.
- ASCLEPIADACEAE.
- Vincetoxicum pannonicum* (Borhidi) Holub.
- BORAGINACEAE.
- * *Anchusa crispa* Viv.
Echium russicum J. F. Gemlin.
* *Lithodora nitida* (H. Ern) R. Fernandes.
Myosotis lusitanica Schuster.
Myosotis rehsteineri Wartm.
Myosotis retusifolia R. Afonso.
- Omphalodes kuzinskyanae* Willk.
* *Omphalodes littoralis* Lehm.
* *Onosma tornensis* Javorka.
Solenanthus albanicus (Degen & al.) Degen & Baldacci.
* *Symphytum cycladense* Pawl.
- CAMPANULACEAE.
- Adenophora lilifolia* (L.) Ledeb.
Asyneuma giganteum (Boiss.) Bornm.
* *Campanula bohemica* Hruby.
* *Campanula gelida* Kovanda.
Campanula romanica Săvul.
* *Campanula sabatia* De Not.
* *Campanula serrata* (Kit.) Hendrych.
Campanula zoysii Wulfen.
Jasione crispa (Pourret) Samp. subsp. *serpentinica* Pinto da Silva.
Jasione lusitanica A. DC.
- CARYOPHYLLACEAE.
- Arenaria ciliata* L. subsp. *pseudofrigida* Ostenf. & O.C. Dahl.
Arenaria humifusa Wahlenberg.
* *Arenaria nevadensis* Boiss. & Reuter.
Arenaria provincialis Chater & Halliday.
* *Cerastium alsinifolium* Tausch.
Cerastium dinaricum G. Beck & Szysz.
Dianthus arenarius L. subsp. *arenarius*.
* *Dianthus arenarius* subsp. *bohemicus* (Novak) O. Schwarz.
Dianthus cintranus Boiss & Reuter subsp. *cintranus* Boiss & Reuter.
* *Dianthus diutinus* Kit.
* *Dianthus lumnitzeri* Wiesb.
Dianthus marizii (Samp.) Samp.
* *Dianthus moravicus* Kovanda.
* *Dianthus nitidus* Waldst. et Kit.
Dianthus plumarius subsp. *regis-stephani* (Rapcs.) Baksay.
Dianthus rupicola Biv.
* *Gypsophila papillosa* P. Porta.
Herniaria algarvica Chaudhri.
* *Herniaria latifolia* Lapeyr. subsp. *litardierei* Gamis.
Herniaria lusitanica (Chaudhri) subsp. *berlengiana* Chaudhri.
Herniaria maritima Link.
* *Minuartia smejkalii* Dvorakova.
Moehringia jankae Griseb. ex Janka.
Moehringia lateriflora (L.) Fenzl.
Moehringia tommasinii Marches.
Moehringia villosa (Wulfen) Fenzl.
Petrocoptis grandiflora Rothm.
Petrocoptis montsicciana O. Bolos & Rivas Mart.
Petrocoptis pseudoviscosa Fernández Casas.
Silene furcata Rafin. subsp. *angustiflora* (Rupr.) Walters.
* *Silene hicesiae* Brullo & Signorello.
Silene hifacensis Rouy ex Willk.
* *Silene holzmanii* Heldr. ex Boiss.
Silene longicilia (Brot.) Otth.
Silene mariana Pau.
* *Silene orphanidis* Boiss.
* *Silene rothmaleri* Pinto da Silva.
* *Silene velutina* Pourret ex Loisel.
- CHENOPODIACEAE.
- * *Bassia (Kochia) saxicola* (Guss.) A. J. Scott.
* *Cremnophyton lanfrancoi* Brullo et Pavone.
* *Salicornia veneta* Pignatti & Lausi.
- CISTACEAE.
- Cistus palhinhae* Ingram.
Halimium verticillatum (Brot.) Sennen.

Helianthemum alypoides Losa & Rivas Goday.
Helianthemum caput-felis Boiss.
 **Tuberaria major* (Willk.) Pinto da Silva & Rozeira.

COMPOSITAE.

* *Anthemis glaberrima* (Rech. f.) Greuter.
Artemisia campestris L. subsp. *bottnica* A.N. Lundström ex Kindb.
 * *Artemisia granatensis* Boiss.
 * *Artemisia laciniata* Willd.
Artemisia oelandica (Besser) Komaror.
 * *Artemisia pancicii* (Janka) Ronn.
 * *Aster pyrenaicus* Desf. ex DC.
 * *Aster sorrentinii* (Tod) Lojac.
Carlina onopordifolia Besser.
 * *Carduus myriacanthus* Salzm. ex DC.
 * *Centaurea alba* L. subsp. *heldreichii* (Halacsy) Dostal.
 * *Centaurea alba* L. subsp. *princeps* (Boiss. & Heldr.) Gugler.
 * *Centaurea akamantis* T. Georgiadis & G. Chatzikyriakou.
 * *Centaurea attica* Nyman subsp. *megarensis* (Halacsy & Hayek) Dostal.
 * *Centaurea balearica* J. D. Rodriguez.
 * *Centaurea borjae* Valdes-Berm. & Rivas Goday.
 * *Centaurea citricolor* Font Quer.
Centaurea corymbosa Pourret.
Centaurea gadorensis G. Blanca.
 * *Centaurea horrida* Badaro.
Centaurea immanuelis-loewii Degen.
Centaurea jankae Brandza.
 * *Centaurea kalambakensis* Freyn & Sint.
Centaurea kartschiana Scop.
 * *Centaurea lactiflora* Halacsy.
Centaurea micrantha Hoffmanns. & Link subsp. *herminii* (Rouy) Dostál.
 * *Centaurea niederi* Heldr.
 * *Centaurea peucedanifolia* Boiss. & Orph.
 * *Centaurea pinnata* Pau.
Centaurea pontica Prodan & E. I. Nyárády.
Centaurea pulvinata (G. Blanca) G. Blanca.
Centaurea rothmalerana (Arènes) Dostál.
Centaurea vicentina Mariz.
Cirsium brachycephalum Juratzka.
 * *Crepis crocifolia* Boiss. & Heldr.
Crepis granatensis (Willk.) B. Blanca & M. Cueto.
Crepis pusilla (Sommier) Merxmüller.
Crepis tectorum L. subsp. *nigrescens*.
Erigeron frigidus Boiss. ex DC.
 * *Helichrysum melitense* (Pignatti) Brullo et al.
Hymenostemma pseudanthemis (Kunze) Willd.
Hyoseris frutescens Brullo et Pavone.
 * *Jurinea cyanoides* (L.) Reichenb.
 * *Jurinea fontqueri* Cuatrec.
 * *Lamyropsis microcephala* (Moris) Dittrich & Greuter.
Leontodon microcephalus (Boiss. ex DC.) Boiss.
Leontodon boryi Boiss.
 * *Leontodon siculus* (Guss.) Finch & Sell.
Leuzea longifolia Hoffmanns. & Link.
Ligularia sibirica (L.) Cass.
 * *Palaeocyanus crassifolius* (Bertoloni) Dostal.
Santolina impressa Hoffmanns. & Link.
Santolina semidentata Hoffmanns. & Link.
Saussurea alpina subsp. *esthonica* (Baer ex Rupr) Kupffer.
 * *Senecio elodes* Boiss. ex DC.
Senecio jacobea L. subsp. *gotlandicus* (Neuman) Sterner.
Senecio nevadensis Boiss. & Reuter.
 * *Serratula lycopifolia* (Vill.) A.Kern.
Tephrosieris longifolia (Jacq.) Griseb et Schenk subsp. *moravica*.

CONVOLVULACEAE.

* *Convolvulus argyrothamnus* Greuter.
 * *Convolvulus fernandesii* Pinto da Silva & Teles.

CRUCIFERAE.

Alyssum pyrenaicum Lapeyr.
 * *Arabis kennedyae* Meikle.
Arabis sadina (Samp.) P. Cout.
Arabis scopoliana Boiss.
 * *Biscutella neustriaca* Bonnet.
Biscutella vincentina (Samp.) Rothm.
Boleum asperum (Pers.) Desvoux.
Brassica glabrescens Poldini.
Brassica hilarionis Post.
Brassica insularis Moris.
 * *Brassica macrocarpa* Guss.
Braya linearis Rouy.
 * *Cochlearia polonica* E. Fröhlich.
 * *Cochlearia tatrae* Borbas.
 * *Coincya rupestris* Rouy.
 * *Coronopus navasii* Pau.
Crambe tataria Sebeok.
Diplotaxis ibicensis (Pau) Gómez-Campo.
 * *Diplotaxis siettiana* Maire.
Diplotaxis vicentina (P. Cout.) Rothm.
Draba cacuminum Elis Ekman.
Draba cinerea Adams.
Draba dorneri Heuffel.
Erucastrum palustre (Pirona) Vis.
 * *Erysimum pienicum* (Zapal.) Pawl.
 * *Iberis arbuscula* Runemark.
Iberis procumbens Lange subsp. *microcarpa* Franco & Pinto da Silva.
 * *Jonopsidium acaule* (Desf.) Reichenb.
Jonopsidium savianum (Caruel) Ball ex Arcang.
Rhynchosinapis erucastrum (L.) Dandy ex Clapham subsp.
Coincya cintrana (Coutinho) Franco & P. Silva (*Coincya cintrana* (P. Cout.) Pinto da Silva).
Sisymbrium cavanillesianum Valdés & Castroviejo.
Sisymbrium supinum L.
Thlaspi jankae A.Kern.

CYPERACEAE.

Carex holostoma Drejer.
 * *Carex panormitana* Guss.
Eleocharis carniolica Koch.

DIOSCOREACEAE.

* *Borderea chouardii* (Gaussen) Heslot.

DROSERACEAE.

Aldrovanda vesiculosa L.

ELATINACEAE.

Elatine gussonei (Sommier) Brullo et al.

ERICACEAE.

Rhododendron luteum Sweet.

EUPHORBIACEAE.

* *Euphorbia margalidiana* Kuhbier & Lewejohann.
Euphorbia transtagana Boiss.

GENTIANACEAE.

* *Centaurium rigualii* Esteve.
 * *Centaurium somedanum* Lainz.
Gentiana ligustica R. de Vilm. & Chopinet.
Gentianella anglica (Pugsley) E. F. Warburg.
 * *Gentianella bohemica* Skalicky.

GERANIACEAE.

- * *Erodium astragaloides* Boiss. & Reuter.
- Erodium paularense* Fernández-González & Izco.
- * *Erodium rupicola* Boiss.

GLOBULARIACEAE.

- * *Globularia stygia* Orph. ex Boiss.

GRAMINEAE.

- Arctagrostis latifolia* (R. Br.) Griseb.
- Arctophila fulva* (Trin.) N. J. Anderson.
- Avenula hackelii* (Henriq.) Holub.
- Bromus grossus* Desf. ex DC.
- Calamagrostis chalybaea* (Laest.) Fries.
- Cinna latifolia* (Trev.) Griseb.
- Coleanthus subtilis* (Tratt.) Seidl.
- Festuca brigantina* (Markgr.-Dannenb.) Markgr.-Dannenb.
- Festuca duriotagana* Franco & R. Afonso.
- Festuca elegans* Boiss.
- Festuca henriquesii* Hack.
- Festuca summilusitana* Franco & R. Afonso.
- Gaudinia hispanica* Stace & Tutin.
- Holcus setiglumis* Boiss. & Reuter subsp. *duriensis* Pinto da Silva.
- Micropyropsis tuberosa* Romero-Zarco & Cabezudo.
- Poa granitica* Br.-Bl. subsp. *disparilis* (E. I. Nyárády) E. I. Nyárády.
- * *Poa riphaea* (Ascher et Graebner) Fritsch.
- Pseudarrhenatherum pallens* (Link) J. Holub.
- Puccinellia phryganodes* (Trin.) Scribner + Merr.
- Puccinellia pungens* (Pau) Paunero.
- * *Stipa austroitalica* Martinovsky.
- * *Stipa bavarica* Martinovsky & H. Scholz.
- Stipa danubialis* Dihoru & Roman.
- * *Stipa styriaca* Martinovsky.
- * *Stipa veneta* Moraldo.
- * *Stipa zaleskii* Wilensky.
- Trisetum subalpestre* (Hartman) Neuman.

GROSSULARIACEAE.

- * *Ribes sardoum* Martelli.

HIPURIDACEAE.

- Hippuris tetraphylla* L. Fil.

HYPERICACEAE.

- * *Hypericum aciferum* (Greuter) N.K.B. Robson.

IRIDACEAE.

- Crocus cyprius* Boiss. et Kotschy.
- Crocus hartmannianus* Holmboe.
- Gladiolus palustris* Gaud.
- Iris aphylla* L. subsp. *hungarica* Hegi.
- Iris humilis* Georgi subsp. *arenaria* (Waldst. et Kit.) A. et D. Löve.

JUNCACEAE.

- Juncus valvatus* Link.
- Luzula arctica* Blytt.

LABIATAE.

- Dracocephalum austriacum* L.
- * *Micromeria taygetea* P. H. Davis.
- Nepeta dirphyia* (Boiss.) Heldr. ex Halacsy.
- * *Nepeta sphaciotica* P. H. Davis.
- Origanum dictamnus* L.
- Phlomis brevibracteata* Turrit.
- Phlomis cypria* Post.
- Salvia veneris* Hedge.

Sideritis cypria Post.

- Sideritis incana* subsp. *glauca* (Cav.) Malagarriga.
- Sideritis javalambrensis* Pau.
- Sideritis serrata* Cav. ex Lag.
- Teucrium lepicephalum* Pau.
- Teucrium turredanum* Losa & Rivas Goday.
- * *Thymus camphoratus* Hoffmanns. & Link.
- Thymus carnosus* Boiss.
- * *Thymus lotocephalus* G. López & R. Morales (*Thymus cephalotos* L.).

LEGUMINOSAE.

- Anthyllis hystrix* Cardona, Contandr. & E. Sierra.
- * *Astragalus algarbiensis* Coss. ex Bunge.
- * *Astragalus aquilanus* Anzalone.
- Astragalus centralpinus* Braun-Blanquet.
- * *Astragalus macrocarpus* DC. subsp. *lefkarensis*.
- * *Astragalus maritimus* Moris.
- Astragalus peterfii* Jáv.
- Astragalus tremolsianus* Pau.
- * *Astragalus verrucosus* Moris.
- * *Cytisus aeolicus* Guss. ex Lindl.
- Genista dorycnifolia* Font Quer.
- Genista holopetala* (Fleischm. ex Koch) Baldacci.
- Melilotus segetalis* (Brot.) Ser. subsp. *fallax* Franco.
- * *Ononis hackelii* Lange.
- Trifolium saxatile* All.
- * *Vicia bifoliolata* J.D. Rodríguez.

LENTIBULARIACEAE.

- * *Pinguicula crystallina* Sm.
- Pinguicula nevadensis* (Lindb.) Casper.

LILIACEAE.

- Allium grosii* Font Quer.
- * *Androcymbium rechingeri* Greuter.
- * *Asphodelus bento-rainhae* P. Silva.
- * *Chionodoxa lochia* Meikle in Kew Bull.
- Colchicum arenarium* Waldst. et Kit.
- Hyacinthoides vicentina* (Hoffmans. & Link) Rothm.
- * *Muscari gussonei* (Parl.) Tod.
- Scilla litardierei* Breist.
- * *Scilla morrisii* Meikle.
- Tulipa cypria* Stapf.
- Tulipa hungarica* Borbas.

LINACEAE.

- * *Linum dolomiticum* Borbas.
- * *Linum muelleri* Moris (*Linum maritimum muelleri*).

LYTHRACEAE.

- * *Lythrum flexuosum* Lag.

MALVACEAE.

- Kosteletzkya pentacarpos* (L.) Ledeb.

NAJADACEAE.

- Najas flexilis* (Willd.) Rostk. & W.L. Schmidt.
- Najas tenuissima* (A. Braun) Magnus.

OLEACEAE.

- Syringa josikaea* Jacq. Fil. ex Reichenb.

ORCHIDACEAE.

- Anacamptis urvilleana* Sommier et Caruana Gatto.
- Calypso bulbosa* L.
- * *Cephalanthera cucullata* Boiss. & Heldr.
- Cypripedium calceolus* L.
- Dactylorhiza kalopissii* E. Nelson.
- Gymnigritella runei* Teppner & Klein.

Himantoglossum adriaticum Baumann.
Himantoglossum caprinum (Bieb.) V.Koch.
Liparis loeselii (L.) Rich.
 * *Ophrys kotschyi* H.Fleischm. et Soo.
 * *Ophrys lunulata* Parl.
Ophrys melitensis (Salkowski) J et P Devillers-Terschuren.
Platanthera obtusata (Pursh) subsp. *oligantha* (Turez.) Hulten.

OROBANCHACEAE.

Orobanche densiflora Salzm. ex Reut.

PAEONIACEAE.

Paeonia cambessedesii (Willk.) Willk.
Paeonia clusii F.C. Stern subsp. *rhodia* (Stearn) Tzanoudakis.
Paeonia officinalis L. subsp. *banatica* (Rachel) Soo.
Paeonia parnassica Tzanoudakis.

PALMAE.

Phoenix theophrasti Greuter.

PAPAVERACEAE.

Corydalis gotlandica Lidén.
Papaver laestadianum (Nordh.) Nordh.
Papaver radicum Rottb. subsp. *hyperboreum* Nordh.

PLANTAGINACEAE.

Plantago algarbiensis Sampaio [*Plantago bracteosa* (Willk.) G. Sampaio].
Plantago almogravensis Franco.

PLUMBAGINACEAE.

Armeria berlengensis Daveau.
 * *Armeria helodes* Martini & Pold.
Armeria neglecta Girard.
Armeria pseudarmeria (Murray) Mansfeld.
 * *Armeria rouyana* Daveau.
Armeria soleirolii (Duby) Godron.
Armeria velutina Welw. ex Boiss. & Reuter.
Limonium dodartii (Girard) O. Kuntze subsp. *lusitanicum* (Daveau) Franco.
 * *Limonium insulare* (Beg. & Landi) Arrig. & Diana.
Limonium lanceolatum (Hoffmans. & Link) Franco.
Limonium multiflorum Erben.
 * *Limonium pseudolaetum* Arrig. & Diana.
 * *Limonium strictissimum* (Salzmann) Arrig.

POLYGONACEAE.

Persicaria foliosa (H. Lindb.) Kitag.
Polygonum praelongum Coode & Cullen.
Rumex rupestris Le Gall.

PRIMULACEAE.

Androsace mathildae Levier.
Androsace pyrenaica Lam.
 * *Cyclamen fatrense* Halda et Sojak.
 * *Primula apennina* Widmer.
Primula carniolica Jacq.
Primula nutans Georgi.
Primula palinuri Petagna.
Primula scandinavica Bruun.
Soldanella villosa Darracq.

RANUNCULACEAE.

* *Aconitum corsicum* Gay (*Aconitum napellus* subsp. *corsicum*).
Aconitum firmum (Reichenb.) Neilr subsp. *Moravicum* Skalicky.

Adonis distorta Ten.
Aquilegia bertolonii Schott.
Aquilegia kitaibelii Schott.
 * *Aquilegia pyrenaica* D. C. subsp. *cazorlensis* (Heywood) Galiano.
 * *Consolida samia* P. H. Davis.
 * *Delphinium caseyi* B. L. Burt.
Pulsatilla grandis Wenderoth *Pulsatilla patens* (L.) Miller.
 * *Pulsatilla pratensis* (L.) Miller subsp. *hungarica* Soo.
 * *Pulsatilla slavica* G. Reuss.
 * *Pulsatilla subslavica* Futak ex Goliasova.
Pulsatilla vulgaris Hill. subsp. *gotlandica* (Johanss.) Zaemelis & Paegle.
Ranunculus kykkoensis Meikle.
Ranunculus lapponicus L.
 * *Ranunculus weyleri* Mares.

RESEDACEAE.

* *Reseda decursiva* Forssk.

ROSACEAE.

Agrimonia pilosa Ledebour.
Potentilla delphinensis Gren. & Godron.
Potentilla emilii-popii Nyárády.
 * *Pyrus magyarica* Terpo.
Sorbus teodorii Liljefors.

RUBIACEAE.

Galium cracoviense Ehrend.
 * *Galium litorale* Guss.
Galium moldavicum (Dobrescu) Franco.
 * *Galium sudeticum* Tausch.
 * *Galium viridiflorum* Boiss. & Reuter.

SALICACEAE.

Salix salvifolia Brot. subsp. *australis* Franco.

SANTALACEAE.

Thesium ebracteatum Hayne.

SAXIFRAGACEAE.

Saxifraga berica (Beguinet) D.A. Webb.
Saxifraga florulenta Moretti.
Saxifraga hirculus L.
Saxifraga osloënsis Knaben.
Saxifraga tombeanensis Boiss. ex Engl.

SCROPHULARIACEAE.

Antirrhinum charidemi Lange.
Chaenorhynchium serpyllifolium (Lange) Lange subsp. *lusitanicum* R. Fernandes.
 * *Euphrasia genargentea* (Feoli) Diana.
Euphrasia marchesettii Wettst. ex Marches.
Linaria algarviana Chav.
Linaria coutinhoi Valdés.
Linaria loeselii Schweigger.
 * *Linaria ficulhoana* Rouy.
Linaria flava (Poiret) Desf.
 * *Linaria hellenica* Turrill.
Linaria pseudolaxiflora Lojacono.
 * *Linaria ricardoi* Cout.
Linaria tonzigii Lona.
 * *Linaria tursica* B. Valdés & Cabezudo.
Odontites granatensis Boiss.
 * *Pedicularis sudetica* Willd.
Rhinanthus oesilensis (Ronniger & Saarsoo) Vassilcz.
Tozzia carpathica Wol.
Verbascum litigiosum Samp.
Veronica micrantha Hoffmanns. & Link.
 * *Veronica oetaea* L.-A. Gustavsson.

SOLANACEAE.

* *Atropa baetica* Willk.

THYMELAEACEAE.

* *Daphne arbuscula* Celak.
Daphne petraea Leybold.
 * *Daphne rodriguezii* Texidor.

ULMACEAE.

Zelkova abelicea (Lam.) Boiss.

UMBELLIFERAE.

* *Angelica heterocarpa* Lloyd.
Angelica palustris (Besser) Hoffm.
 * *Apium bermejoi* Llorens.
Apium repens (Jacq.) Lag.
Athamanta cortiana Ferrarini.
 * *Bupleurum capillare* Boiss. & Heldr.
 * *Bupleurum kakiskalae* Greuter.
Eryngium alpinum L.
 * *Eryngium viviparum* Gay.
 * *Ferula sadleriana* Lebed.
Hladnikia pastinacifolia Reichenb.
 * *Laserpitium longiradium* Boiss.
 * *Naufraga balearica* Constans & Cannon.
 * *Oenanthe conioides* Lange.
Petagnia saniculifolia Guss.
Rouya polygama (Desf.) Coincy.
 * *Seseli intricatum* Boiss.
Seseli leucospermum Waldst. et Kit.
Thorella verticillatinundata (Thore) Briq.

VALERIANACEAE.

Centranthus trinervis (Viv.) Beguinot.

VIOLACEAE.

Viola delphinantha Boiss.
 * *Viola hispida* Lam.
Viola jaubertiana Mares & Vigineix.
Viola rupestris F.W. Schmidt subsp. *relicta* J alas.

PLANTAS INFERIORES.

BRYOPHYTA.

Bruchia vogesiaca Schwaegr. (o).
Bryhnia novae-angliae (Sull & Lesq.) Grout (o).
 * *Bryoerythrophyllum campylocarpum* (C. Müll.) Crum.
 Hill) (o).
Buxbaumia viridis (Moug.) Moug. & Nestl. (o).
Cephalozia macounii (Aust.) Aust. (o).
Cynodontium suecicum (H. Arn. & C. Jens.) I. Hag. (o).
Dichelyma capillaceum (Dicks.) Myr. (o).
Dicranum viride (Sull. & Lesq.) Lindb. (o).
Distichophyllum carinatum Dix. & Nich. (o).
 Warnst. (o).
Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus (Mitt.)
 Warnst. (o).
Encalypta mutica (I. Hagen) (o).
Hamatocaulis lapponicus (Norr.) Hedenäs (o).
Herzogiella turfacea (Lindb.) I. Wats. (o).
Hygrohypnum montanum (Lindb.) Broth. (o).
Jungermannia handelii (Schiffn.) Amak. (o).
Mannia triandra (Scop.) Grolle (o).
 * *Marsupella profunda* Lindb. (o).
Meesia longiseta Hedw. (o).
Nothothylas orbicularis (Schwein.) Sull. (o).
Ochyraea tatrensis Vana (o).
Orthothecium lapponicum (Schimp.) C. Hartm. (o).
Orthotrichum rogeri Brid. (o).
Petalophyllum ralfsii (Wils.) Nees & Gott. (o).
Plagiomnium drummondii (Bruch & Schimp.) T. Kop. (o).

Riccia breidleri Jur. (o).
Riella helicophylla (Bory & Mont.) Mont. (o).
Scapania massolongi (K. Müll.) K. Müll. (o).
Sphagnum pylaisii Brid. (o).
Tayloria rudolphiana (Garov) B. & S. (o).
Tortella rigens (N. Alberts) (o).

ESPÈCIES DE LA MACARONESIA.

PTERIDOPHYTA.

HYMENOPHYLLACEAE.

Hymenophyllum maderensis Gibby & Lovis.

DRYOPTERIDACEAE.

* *Polystichum drepanum* (Sw.) C. Presl.

ISOETACEAE.

Isoetes azorica Durieu & Paiva ex Milde.

MARSILEACEAE.

* *Marsilea azorica* Launert & Paiva.

ANGIOSPERMAE.

ASCLEPIADACEAE.

Caralluma burchardii N. E. Brown.
 * *Ceropegia chrysantha* Svent.

BORAGINACEAE.

Echium candicans L. fil.
 * *Echium gentianoides* Webb & Coincy.
Myosotis azorica H. C. Watson.
Myosotis maritima Hochst. in Seub.

CAMPANULACEAE.

* *Azorina vidalii* (H. C. Watson) Feer.
Musschia aurea (L. f.) DC.
 * *Musschia wollastonii* Lowe.

CAPRIFOLIACEAE.

* *Sambucus palmensis* Link.

CARYOPHYLLACEAE.

Spergularia azorica (Kindb.) Lebel.

CELASTRACEAE.

Maytenus umbellata (R. Br.) Mabb.

CHENOPODIACEAE.

Beta patula Ait.

CISTACEAE.

Cistus chinamadensis Banares & Romero.
 * *Helianthemum bystropogophyllum* Svent.

COMPOSITAE.

Andryala crithmifolia Ait.
 * *Argyranthemum lidii* Humphries.
Argyranthemum thalassophyllum (Svent.) Hump.
Argyranthemum winterii (Svent.) Humphries.
 * *Atractylis arbuscula* Svent. & Michaelis.
Atractylis preauxiana Schultz.
Calendula maderensis DC.
Cheirolophus duranii (Burchard) Holub.
Cheirolophus ghomerytus (Svent.) Holub.
Cheirolophus junonianus (Svent.) Holub.
Cheirolophus massonianus (Lowe) Hansen & Sund.
Cirsium latifolium Lowe.
Helichrysum gossypinum Webb.

Helichrysum monogynum Burt & Sund.
Hypochoeris oligocephala (Svent. & Bramw.) Lack.
 * *Lactuca watsoniana* Trel.
 * *Onopordum nogalesii* Svent.
 * *Onopordum carduelinum* Bolle.
 * *Pericallis hadrosoma* (Svent.) B. Nord.
Phagnalon benettii Lowe.
Stemmacantha cynaroides (Chr. Son. in Buch) Ditt.
Sventenia bupleuroides Font Quer.
 * *Tanacetum ptarmiciflorum* Webb & Berth.

CONVOLVULACEAE.

* *Convolvulus caput-medusae* Lowe.
 * *Convolvulus lopez-socasii* Svent.
 * *Convolvulus massonii* A. Dietr.

CRASSULACEAE.

Aeonium gomeraense Praeger.
Aeonium saundersii Bolle.
Aichryson dumosum (Lowe) Praeg.
Monanthes wildpretii Banares & Scholz.
Sedum brissemoretii Raymond-Hamet.

CRUCIFERAE.

* *Crambe arborea* Webb ex Christ.
Crambe laevigata DC. ex Christ.
 * *Crambe sventenii* R. Petters ex Bramwell & Sund.
 * *Parolinia schizogynoides* Svent.
Sinapidendron rupestre (Ait.) Lowe.

CYPERACEAE.

Carex malato-belizii Raymond.

DIPSACACEAE.

Scabiosa nitens Roemer & J. A. Schultes.

ERICACEAE.

Erica scoparia L. subsp. *azorica* (Hochst.) D. A. Webb.

EUPHORBIACEAE.

* *Euphorbia handiensis* Burchard.
Euphorbia lambii Svent.
Euphorbia stygiana H. C. Watson.

GERANIACEAE.

* *Geranium maderense* P. F. Yeo.

GRAMINEAE.

Deschampsia maderensis (Haec. & Born.) Buschm.
Phalaris maderensis (Menezes) Menezes.

GLOBULARIACEAE.

* *Globularia ascanii* D. Bramwell & Kunkel.
 * *Globularia sarcophylla* Svent.

LABIATAE.

* *Sideritis cystosiphon* Svent.
 * *Sideritis discolor* (Webb ex de Noe) Bolle.
Sideritis infernalis Bolle.
Sideritis marmorea Bolle.
Teucrium abutiloides L'Hér.
Teucrium betonicum L'Hér.

LEGUMINOSAE.

* *Anagyris latifolia* Brouss. ex. Willd.
Anthyllis lemmaniana Lowe.
 * *Dorycnium spectabile* Webb & Berthel.
 * *Lotus azoricus* P. W. Ball.
Lotus callis-viridis D. Bramwell & D. H. Davis.

* *Lotus kunkelii* (E. Chueca) D. Bramwell & al.
 * *Teline rosmarinifolia* Webb & Berthel.
 * *Teline salsoloides* Arco & Acebes.
Vicia dennesiana H. C. Watson.

LILIACEAE.

* *Androcymbium psammophilum* Svent.
Scilla maderensis Menezes.
Semele maderensis Costa.

LORANTHACEAE.

Arceuthobium azoricum Wiens & Hawksw.

MYRICACEAE.

* *Myrica rivas-martinezii* Santos.

OLEACEAE.

Jasminum azoricum L.
Picconia azorica (Tutin) Knobl.

ORCHIDACEAE.

Goodyera macrophylla Lowe.

PITTOSPORACEAE.

* *Pittosporum coriaceum* Dryand. ex. Ait.

PLANTAGINACEAE.

Plantago malato-belizii Lawalree.

PLUMBAGINACEAE.

* *Limonium arborescens* (Brouss.) Kuntze.
Limonium dendroides Svent.
 * *Limonium spectabile* (Svent.) Kunkel & Sunding.
 * *Limonium sventenii* Santos & Fernández Galván.

POLYGONACEAE.

Rumex azoricus Rech. fil.

RHAMNACEAE.

Frangula azorica Tutin.

ROSACEAE.

* *Bencomia brachystachya* Svent.
Bencomia sphaerocarpa Svent.
 * *Chamaemeles coriacea* Lindl.
Dendriopoterium pulidoi Svent.
Marcetella maderensis (Born.) Svent.
Prunus lusitanica L. subsp. *azorica* (Mouillef.) Franco.
Sorbus maderensis (Lowe) Dode.

SANTALACEAE.

Kunkeliella subsucculenta Kammer.

SCROPHULARIACEAE.

* *Euphrasia azorica* H.C. Watson.
Euphrasia grandiflora Hochst. in Seub.
 * *Isoplexis chalcantha* Svent. & O'Shanahan.
Isoplexis isabelliana (Webb & Berthel.) Masferrer.
Odontites holliana (Lowe) Benth.
Sibthorpia peregrina L.

SOLANACEAE.

* *Solanum lidii* Sunding.

UMBELLIFERAE.

Ammi trifoliatum (H. C. Watson) Trelease.
Bupleurum handiense (Bolle) Kunkel.
Chaerophyllum azoricum Trelease.

Ferula latipinna Santos.
Melanoselinum decipiens (Schrader & Wendl.) Hoffm.
Monizia edulis Lowe.
Oenanthe divaricata (R. Br.) Mabb.
Sanicula azorica Guthnick ex Seub.

VIOLACEAE.

Viola paradoxa Lowe.

PLANTES INFERIORS.

BRYOPHYTA.

* *Echinodium spinosum* (Mitt.) Jur. (o).

* *Thamnobryum fernandesii* Sergio (o).

ANNEX III

Criteris de selecció dels llocs que es poden classificar com a llocs d'importància comunitària i es poden designar zones especials de conservació

Etapa 1: avaluació en l'àmbit nacional de la importància relativa dels llocs per a cada tipus d'hàbitat natural de l'annex I i cada espècie de l'annex II (inclosos els tipus d'hàbitats naturals prioritars i les espècies prioritàries).

A. Criteris d'avaluació del lloc per a un tipus donat d'hàbitat natural de l'annex I.

a) Grau de representativitat del tipus d'hàbitat natural amb relació al lloc.

b) Superfície del lloc compresa pel tipus d'hàbitat natural amb relació a la superfície total que compregui el tipus d'hàbitat natural esmentat pel que fa al territori nacional.

c) Grau de conservació de l'estructura i de les funcions del tipus d'hàbitat natural de què es tracti i possibilitat de restauració.

d) Avaluació global del valor del lloc per a la conservació del tipus d'hàbitat natural en qüestió.

B. Criteris d'avaluació del lloc per a una espècie donada de l'annex II.

a) Mida i densitat de la població de l'espècie que estigui present al lloc amb relació a les poblacions presents al territori nacional.

b) Grau de conservació dels elements de l'hàbitat que siguin rellevants per a l'espècie de què es tracti i possibilitat de restauració.

c) Grau d'aïllament de la població existent al lloc amb relació a l'àrea de distribució natural de l'espècie.

d) Avaluació global del valor del lloc per a la conservació de l'espècie de què es tracti.

C. D'acord amb aquests criteris, les administracions públiques competents han de classificar els llocs que proposin a la llista nacional com a llocs que es poden classificar «d'importància comunitària», segons el seu valor relatiu per a la conservació de cadascun dels tipus d'hàbitat natural o de cadascuna de les espècies que figuren en els annexos I o II respectivament, que es refereixen a aquests.

D. La llista esmentada ha d'incloure els llocs en què hi hagi els tipus d'hàbitats naturals prioritars i les espècies prioritàries que hagin estat seleccionats per les administracions públiques competents d'acord amb els criteris enumerats als apartats A i B.

Etapa 2: avaluació de la importància comunitària dels llocs inclosos a les llistes nacionals.

1. Tots els llocs definits per les administracions públiques competents a l'etapa 1 en què hi hagi tipus d'hàbitats naturals i/o espècies prioritàries es consideren llocs d'importància comunitària.

2. Per a l'avaluació de la importància comunitària dels altres llocs inclosos a les llistes de les administracions públiques competents, és a dir, de la seva contribució al manteniment o al restabliment en un estat de conservació favorable d'un hàbitat natural de l'annex I o d'una espècie de l'annex II i/o a la coherència de Natura 2000, s'han de tenir en compte els criteris següents:

a) El valor relatiu del lloc en l'àmbit nacional.

b) La localització geogràfica del lloc amb relació a les vies migratòries d'espècies de l'annex II, així com la seva possible pertinença a un ecosistema coherent situat a un costat i a l'altre d'una o diverses fronteres interiors de la comunitat.

c) La superfície total del lloc.

d) El nombre de tipus d'hàbitats naturals de l'annex I i d'espècies de l'annex II existents al lloc.

e) El valor ecològic global del lloc per a la regió o regions biogeogràfiques de què es tracti i/o per al conjunt del territori a què fa referència l'article 2, tant per l'aspecte característic o únic dels elements que l'integrin com per la combinació dels elements esmentats.

ANNEX IV

Espècies que han de ser objecte de mesures de conservació especials quant al seu hàbitat, amb la finalitat d'assegurar-ne la supervivència i reproducció en la seva àrea de distribució

1. *Gavia stellata*, Calàbria petita.
2. *Gavia arctica*, Calàbria àrtica.
3. *Gavia immer*, Calàbria gran.
4. *Podiceps auritus*, Cabusset orellut.
5. *Pterodroma madeira*, Petrell de Madeira.
6. *Pterodroma feae*, Petrell de Cap Verd.
7. *Bulweria bulwerii*, Petrell de Bulwer.
8. *Calonectris diomedea*, Baldriga cendrosa.
9. *Puffinus mauretanicus*, Baldriga balear.
10. *Puffinus yelkouan*, Baldriga mediterrània.
11. *Puffinus assimilis*, Baldriga petita.
12. *Pelagodroma marina*, Petrell carablanc.
13. *Hydrobates pelagicus*, Ocell de tempesta.
14. *Oceanodroma leucorhoa*, Petrell boreal.
15. *Oceanodroma castro*, Petrell de tempesta de Madeira.
16. *Phalacrocorax aristotelis desmarestii*, Corb marí emplomallat (mediterrani).
17. *Phalacrocorax pygmeus*, Corb marí pigmeu.
18. *Pelecanus onocrotalus*, Pelicà vulgar.
19. *Pelecanus crispus*, Pelicà cresp.
20. *Botaurus stellaris*, Bitó comú.
21. *Ixobrychus minutus*, Martinet menut.
22. *Nycticorax nycticorax*, Martinet de nit.
23. *Ardeola ralloides*, Martinet ros.
24. *Egretta garzetta*, Martinet blanc.
25. *Egretta alba*, Agró blanc.
26. *Ardea purpurea*, Agró roig.
27. *Ciconia nigra*, Cigonya negra.
28. *Ciconia ciconia*, Cigonya blanca.
29. *Plegadis falcinellus*, Capó reial.
30. *Platalea leucorodia*, Becplaner.
31. *Phoenicopterus ruber*, Flamenc.
32. *Cygnus bewickii* (*Cygnus columbianus bewickii*), Cigne petit.
33. *Cygnus cygnus*, Cigne cantaire.
34. *Anser albifrons flavirostris*, Oca riallera de Groenlàndia.
35. *Anser erythropus*, Oca riallera petita.
36. *Branta leucopsis*, Oca de galta blanca.
37. *Branta ruficollis*, Oca de coll roig.
38. *Tadorna ferruginea*, Ànec canyella.
39. *Marmaronetta angustirostris*, Xarxet marbrenc.
40. *Aythya nyroca*, Morell xocolater.
41. *Polysticta stelleri*, Eider de Steller.

41. *Mergus albellus*, Bec de serra petit.
 42. *Oxyura leucocephala*, Ànec capblanc.
 43. *Pernis apivorus*, Aligot vesper.
 44. *Elanus caeruleus*, Esparver d'espallles negres.
 45. *Milvus migrans*, Milà negre.
 46. *Milvus milvus*, Milà real.
 47. *Haliaeetus albicilla*, Àguila marina.
 48. *Gypaetus barbatus*, Trencalòs.
 49. *Neophron percnopterus*, Aufrany.
 50. *Gyps fulvus*, Voltor.
 51. *Aegyptius monachus*, Voltor negre.
 52. *Circaetus gallicus*, Àguila marcenca.
 53. *Circus aeruginosus*, Arpella vulgar.
 54. *Circus cyaneus*, Arpella pàl·lida.
 55. *Circus macrourus*, Arpella pàl·lida russa.
 56. *Circus pygargus*, Esparver cendrós.
 57. *Accipiter gentilis arrigonii*, Astor de Còrsega i Sardenya.
 58. *Accipiter nisus granti*, Esparver vulgar (subesp. de les Illes Canàries i arxipèlag de Madeira).
 59. *Accipiter brevipes*, Esparver grec.
 60. *Buteo rufinus*, Aligot rogenic.
 61. *Aquila pomarina*, Àguila pomerània.
 62. *Aquila clanga*, Àguila cridanera.
 63. *Aquila heliaca*, Àguila imperial.
 64. *Aquila adalberti*, Àguila imperial ibèrica.
 65. *Aquila chrysaetos*, Àguila daurada.
 66. *Hieraaetus pennatus*, Àguila calçada.
 67. *Hieraaetus fasciatus*, Àguila cuabarrada.
 68. *Pandion haliaetus*, Àguila pescadora.
 69. *Falco naumanni*, Xoriguer petit.
 70. *Falco vespertinus*, Falcó cama-roig.
 71. *Falco columbarius*, Esmerla.
 72. *Falco eleonora*, Falcó de la reina.
 73. *Falco biarmicus*, Falcó llaner.
 74. *Falco cherrug*, Falcó sagrat.
 75. *Falco rusticolus*, Grifó.
 76. *Falco peregrinus*, Falcó peregrí.
 77. *Bonasa bonasia*, Grèvol.
 78. *Lagopus mutus pyrenaicus*, Perdiu blanca piri-nenca.
 79. *Lagopus mutus helveticus*, Perdiu blanca alpina.
 80. *Tetrao tetrix tetrix*, Gall de cua forçada (continental).
 81. *Tetrao urogallus*, Gall fer.
 82. *Alectoris graeca saxatilis*, Perdiu de roca alpina.
 83. *Alectoris graeca*, Perdiu de roca.
 84. *Perdix perdix italica*, Perdiu xerra italiana.
 85. *Perdix perdix hispaniensis*, Perdiu xerra (subespècie ibèrica).
 86. *Porzana porzana*, Polla pintada.
 87. *Porzana parva*, Rasclotó.
 88. *Porzana pusilla*, Rasclot.
 89. *Crex crex*, Guatlla maresa.
 90. *Porphyrio porphyrio*, Polla blava.
 91. *Fulica cristata*, Fotja banyuda.
 92. *Turnix sylvatica*, Guatlla andalusa.
 93. *Grus grus*, Grua.
 94. *Tetrax tetrax*, Sisó.
 95. *Chlamydotis undulata*, Hubara.
 96. *Otis tarda*, Ploc salvatge.
 97. *Himantopus himantopus*, Camallarga.
 98. *Recurvirostra avosetta*, Bec d'alena.
 99. *Burhinus oedicephalus*, Torlit.
 100. *Cursorius cursor*, Corredor.
 101. *Glareola pratincola*, Perdiu de mar.
 102. *Charadrius alexandrinus*, Corriol camanegre.
 103. *Charadrius morinellus (Eudromias morinellus)*, Corriol pit-roig.
 104. *Pluvialis apricaria*, Daurada grossa.
 105. *Hoplopterus spinosus*, Fredeluga esperonada.
 106. *Calidris alpina schinzii*, Territ variant.
 107. *Philomachus pugnax*, Batallaire.
 108. *Gallinago media*, Becadell gros.
 109. *Limosa lapponica*, Tètol cuabarrat.
 110. *Numenius tenuirostris*, Polit becfi.
 111. *Tringa glareola*, Valona.
 112. *Xenus cinereus*, Siseta cendrosa.
 113. *Phalaropus lobatus*, Escuraflascons becfi.
 114. *Larus melanocephalus*, Gavina capnegra.
 115. *Larus genei*, Gavina capblanca.
 116. *Larus audouinii*, Gavina corsa.
 117. *Larus minutus*, Gavina menuda.
 118. *Gelochelidon nilotica*, Nilotica, curroc.
 119. *Sterna caspia*, Xatrac gros.
 120. *Sterna sandvicensis*, Xatrac becllarg.
 121. *Sterna dougallii*, Xatrac rosat.
 122. *Sterna hirundo*, Xatrac comú.
 123. *Sterna paradisaea*, Xatrac àrtic.
 124. *Sterna albifrons*, Xatrac menut.
 125. *Chlidonias hybridus*, Fumarell carablanç.
 126. *Chlidonias niger*, Fumarell negre.
 127. *Quria aalge ibericus*, Somorgollaire (subespècie ibèrica).
 128. *Pterocles orientalis*, Xurra.
 129. *Pterocles alchata*, Ganga.
 130. *Columba palumbus azorica*, tudó de les Açores.
 131. *Columba trocaz*, Tudó canari.
 132. *Columba bollii*, Colom canari de Bolle.
 133. *Columba junoniae*, Xixella canària.
 134. *Bubo bubo*, Duc.
 135. *Nyctea scandiaca*, Duc blanc.
 136. *Sumia ulula*, Mussol esparverenc.
 137. *Glaucidium passerinum*, Mussol menut.
 138. *Strix nebulosa*, Gamarús de Lapònia.
 139. *Strix uralensis*, Gamarús dels Urals.
 140. *Asio flammeus*, Mussol emigrant.
 141. *Aegolius funereus*, Mussol pirinenc.
 142. *Caprimulgus europaeus*, Enganyapastors.
 143. *Apus caffer*, Falcot cuablanç africà.
 144. *Alcedo atthis*, Blauet.
 145. *Coracias garrulus*, Gaig blau.
 146. *Picus canus*, Picot cendrós.
 147. *Dryocopus martius*, Picot negre.
 148. *Dendrocopos major canariensis*, Picot garser gros de Tenerife.
 149. *Dendrocopos major thanneri*, Picot garser gros de Gran Canària.
 150. *Dendrocopos syriacus*, Picot garser siríac.
 151. *Dendrocopos medius*, Picot garser mitjà.
 152. *Dendrocopos leucotos*, Picot garser dorsblanc.
 153. *Picoides tridactylus*, Picot tridàctil.
 154. *Chersophilus duponti*, Alosa becuda.
 155. *Melanocorypha calandra*, Calàndria.
 156. *Calandrella brachydactyla*, Terrerola vulgar.
 157. *Galerida theklae*, Cogullada fosca.
 158. *Lullula arborea*, Cotoliu.
 159. *Anthus campestris*, Trobat.
 160. *Troglodytes troglodytes fridariensis*, Caragolet de Fair Isle.
 161. *Luscinia svecica*, Cotxa blava.
 162. *Saxicola dacotiae*, Bitxac de Fuerteventura.
 163. *Oenanthe leucura*, Còlit negre.
 164. *Oenanthe cypriaca*, Còlit de Xipre.
 165. *Oenanthe pleschanka*, Còlit de pit negre.
 166. *Acrocephalus melanopogon*, Boscarla mostatxuda.
 167. *Acrocephalus paludicola*, Boscarla d'aigua.
 168. *Hippolais olivetorum*, Bosqueta dels olivers.
 169. *Sylvia sarda*, Tallareta cuallarga.
 170. *Sylvia undata*, Tallareta cuallarga.
 171. *Sylvia melanothorax*, Tallareta de pit negre.
 172. *Sylvia rueppelli*, Tallarol golanegre.
 173. *Sylvia nisoria*, Tallarol esparverenc.
 174. *Ficedula parva*, Papamosques menut.

174. *Ficedula semitorquata*, Papamosques de mig collar.
 175. *Ficedula albicollis*, Papamosques de collar.
 176. *Parus ater cypriotes*, Mallerenga petita de Xipre.
 177. *Sitta krueperi*, Pica-soques de Krüper.
 178. *Sitta whiteheadi*, Pica-soques cors.
 179. *Certhia brachydactyla dorotheae*, Raspinell comú de Xipre.
 180. *Lanius collurio*, Escorxador.
 181. *Lanius minor*, Trenca.
 182. *Lanius nubicus*, Capsigrany emmascarat.
 183. *Pyrrhocorax pyrrhocorax*, Gralla de bec vermell.
 184. *Fringilla coelebs ombriosa*, Pinsà comú.
 185. *Fringilla teydea*, Pinsà del Teide.
 186. *Loxia scotica*, Trencapinyes escocès.
 187. *Bucanetes githagineus*, Pinsà trompeter.
 188. *Pyrrhula murina*, Pinsà borrones de les Açores.
 189. *Emberiza cineracea*, Sit cendrós.
 190. *Emberiza hortulana*, Hortolà.
 191. *Emberiza caesia*, Hortolà cendrós.

ANNEX V

Espècies animals i vegetals d'interès comunitari que requereixen una protecció estricta

Les espècies que apareixen en aquest annex estan indicades:

- pel nom de l'espècie o subespècie, o
- pel conjunt de les espècies pertanyents a un tàxon superior o a una part designada d'aquest tàxon.

Quan l'abreviatura «spp.» apareix després del nom d'una família o d'un gènere serveix per designar totes les espècies pertanyents a aquesta família o gènere.

a) ANIMALS.

VERTEBRATS.

MAMÍFERS.

INSECTIVORA.

Erinaceidae.

Erinaceus algirus.

Soricidae.

Crocidura canariensis.

Crocidura sicula.

Talpidae.

Galemys pyrenaicus.

MICROCHIROPTERA.

Totes les espècies.

MEGACHIROPTERA.

Pteropodidae.

Rousettus aegyptiacus.

RODENTIA.

Gliridae.

Totes les espècies excepte *Glis glis* i *Eliomys quercinus*.

Sciuridae.

Marmota marmota latirostris.

Pteromys volans (*Sciuropterus ruscicus*).

Spermophilus citellus (*Citellus citellus*).

Spermophilus suslicus (*Citellus suslicus*).

Sciurus anomalus.

Castoridae.

Castor fiber (excepte les poblacions estonianes, letones, lituanes, poloneses, finlandeses i sueques).

Cricetidae.

Cricetus cricetus (excepte les poblacions hongareses).

Mesocricetus newtoni.

Microtidae.

Microtus cabreræ.

Microtus oeconomus arenicola.

Microtus oeconomus mehelyi.

Microtus tatricus.

Zapodidae.

Sicista betulina.

Sicista subtilis.

Hystriidae.

Hystrix cristata.

CARNIVORA.

Canidae.

Alopex lagopus.

Canis lupus (excepte les poblacions gregues al nord del paral·lel 39, les poblacions estonianes, les poblacions espanyoles del nord del Duero, les poblacions búlgares, letones, lituanes, poloneses i eslovaques i les poblacions finlandeses dins de l'àrea de gestió del ren, tal com es defineix a l'apartat 2 de la Llei finlandesa número 848/90, de 14 de setembre de 1990, sobre la gestió del ren).

Ursidae.

Ursus arctos.

Mustelidae.

Lutra lutra.

Mustela eversmanni.

Mustela lutreola.

Vormela peregusna.

Felidae.

Felis silvestris.

Lynx lynx (excepte la població estoniana).

Lynx pardinus.

Phocidae.

Monachus monachus.

Phoca hispida saimensis.

ARTIODACTYLA.

Cervidae.

Cervus elaphus corsicanus.

Bovidae.

Bison bonasus.

Capra aegagrus (poblacions naturals).

Capra pyrenaica pyrenaica.

Ovis gmelini musimon (*Ovis ammon musimon*) (poblacions naturals - Còrsega i Sardenya).

Ovis orientalis ophion (*Ovis gmelini ophion*).

Rupicapra pyrenaica ornata (*Rupicapra rupicapra ornata*).

Rupicapra rupicapra balcanica.

Rupicapra rupicapra tatrica.

CETACEA.

Totes les espècies.

RÈPTILS.

TESTUDINATA.

Testudinidae.

Testudo graeca.
Testudo hermanni.
Testudo marginata.

Cheloniidae.

Caretta caretta.
Chelonia mydas.
Lepidochelys kempii.
Eretmochelys imbricata.

Dermochelyidae.

Dermochelys coriacea.

Emydidae.

Emys orbicularis.
Mauremys caspica.
Mauremys leprosa.

SAURIA.

Lacertidae.

Algyroides fitzingeri.
Algyroides marchi.
Algyroides moreoticus.
Algyroides nigropunctatus.
Gallotia atlantica.
Gallotia galloti.
Gallotia galloti insulanagae.
Gallotia simonyi.
Gallotia stehlini.
Lacerta agilis.
Lacerta bedriagae.
Lacerta bonnali (*Lacerta monticola*).
Lacerta monticola.
Lacerta danfordi.
Lacerta dugesi.
Lacerta graeca.
Lacerta horvathi.
Lacerta schreiberi.
Lacerta trilineata.
Lacerta viridis.
Lacerta vivipara pannonica.
Ophisops elegans.
Podarcis erhardii.
Podarcis filfolensis.
Podarcis hispanica atrata.
Podarcis lilfordi.
Podarcis melisellensis.
Podarcis milensis.
Podarcis muralis.
Podarcis peloponnesiaca.
Podarcis pityusensis.
Podarcis sicula.
Podarcis taurica.
Podarcis tiliguerta.
Podarcis wagleriana.

Scincidae.

Ablepharus kitaibelii.
Chalcides bedriagai.
Chalcides ocellatus.
Chalcides sexlineatus.
Chalcides simonyi (*Chalcides occidentalis*).
Chalcides viridianus.

Ophiomorus punctatissimus.

Gekkonidae.

Cyrtopodion kotschy.
Phyllodactylus europaeus.
Tarentola angustimentalis.
Tarentola boettgeri.
Tarentola delalandii.
Tarentola gomerensis.

Agamidae.

Stellio stellio.

Chamaeleontidae.

Chamaeleo chamaeleon.

Anguidae.

Ophisaurus apodus.

OPHIDIA.

Colubridae.

Coluber caspius.
Coluber cypriensis.
Coluber hippocrepis.
Coluber jugularis.
Coluber laurenti.
Coluber najadum.
Coluber nummifer.
Coluber viridiflavus.
Coronella austriaca.
Eirenis modesta.
Elaphe longissima.
Elaphe quatuorlineata.
Elaphe situla.
Natrix natrix cetti.
Natrix natrix corsa.
Natrix natrix cypriaca.
Natrix tessellata.
Telescopus falax.

Viperidae.

Vipera ammodytes.
Macrovipera schweizeri (*Vipera lebetina schweizeri*).
Vipera seoanni (excepte les poblacions espanyoles).
Vipera ursinii.
Vipera xanthina.

Boidae.

Eryx jaculus.

AMFIBIS.

CAUDATA.

Salamandridae.

Chioglossa lusitanica.
Euproctus asper.
Euproctus montanus.
Euproctus platycephalus.
Mertensiella luschani (*Salamandra luschani*).
Salamandra atra.
Salamandra aurorae.
Salamandra lanzai.
Salamandrina terdigitata.
Triturus carnifex (*Triturus cristatus carnifex*).
Triturus cristatus (*Triturus cristatus cristatus*).
Triturus italicus.
Triturus karelinii (*Triturus cristatus karelinii*).
Triturus marmoratus.
Triturus montandoni.
Triturus vulgaris ampelensis.

- Proteidae.
Proteus anguinus.
- Plethodontidae.
Hydromantes (Speleomantes) ambrosii.
Hydromantes (Speleomantes) flavus.
Hydromantes (Speleomantes) genei.
Hydromantes (Speleomantes) imperialis.
Hydromantes (Speleomantes) strinatii (Hydromantes (Speleomantes) italicus).
Hydromantes (Speleomantes) supramontis.
- ANURA.
- Discoglossidae.
Alytes cisternasii.
Alytes muletensis.
Alytes obstetricans.
Bombina bombina.
Bombina variegata.
Discoglossus galganoi (Discoglossus «jeanneae» inclòs).
Discoglossus montalentii.
Discoglossus pictus.
Discoglossus sardus.
- Ranidae.
Rana arvalis.
Rana dalmatina.
Rana graeca.
Rana iberica.
Rana italica.
Rana latastei.
Rana lessonae.
- Pelobatidae.
Pelobates cultripes.
Pelobates fuscus.
Pelobates syriacus.
- Bufoanidae.
Bufo calamita.
Bufo viridis.
- Hylidae.
Hyla arborea.
Hyla meridionalis.
Hyla sarda.
- ACIPENSERIFORMES.
- Acipenseridae.
Acipenser naccarii.
Acipenser sturio.
- SALMONIFORMES.
- Coregonidae.
Coregonus oxyrhynchus (poblacions anàdromes d'alguns sectors del Mar del Nord, excepte les poblacions finlandeses).
- CIPRINIFORMES.
- Cyprinidae.
Anaocypris hispanica.
Phoxinus phoxinus.
- ATERINIFORMES.
- Cyprinodontidae.
Valencia hispanica.
- PERCIFORMES.
- Percidae.
Gymnocephalus baloni.
Romanichthys valsanicola.
Zingel asper.
- INVERTEBRATS.
- ARTRÒPODES.
- CRUSTACEA.
- Isopoda.
Armadillidium ghardalamensis.
- INSECTA.
- Coleoptera.
Bolbelasmus unicornis.
Buprestis splendens.
Carabus hampei.
Carabus hungaricus.
Carabus olympiae.
Carabus variolosus.
Carabus zawadzskii.
Cerambyx cerdo.
Cucujus cinnaberinus.
Dorcadion fulvum cervae.
Duvalius gebhardti.
Duvalius hungaricus.
Dytiscus latissimus.
Graphoderus bilineatus.
Leptodirus hochenwarti.
Pilemia tigrina.
Osmoderma eremita.
Phryganophilus ruficollis.
Probaticus subrugosus.
Propomacrus cypriacus.
Pseudogaurotina excellens.
Pseudoseriscius cameroni.
Pytho kolwensis.
Rosalia alpina.
- Lepidoptera.
Apatura metis.
Arytrura musculus.
Catopta thrips.
Chondrosoma fiduciarium.
Coenonympha hero.
Coenonympha oedippus.
Colias myrmidone.
Cucullia mixta.
Dioszeghyana schmidtii.
Erannis ankeraria.
Erebia calcaria.
Erebia christi.
Erebia sudetica.
Eriogaster catax.
Fabriciana elisa.
Glyphipterix loricatella.
Gortyna borelii lunata.
Hypodryas maturna.
Hyles hippophaes.
Leptidea morsei.
Lignyoptera fumidaria.
Lopinga achine.
Lycaena dispar.
Lycaena helle.
Maculinea arion.
Maculinea nausithous.
Maculinea teleius.
Melanargia arge.

Nymphalis vaualbum.
Papilio alexanor.
Papilio hospiton.
Parnassius apollo.
Parnassius mnemosyne.
Phyllometra culminaria.
Plebicula golgus.
Polymixis rufocincta isolata.
Polyommatus eroides.
Proserpinus proserpina.
Pseudophilotes bavius.
Xylomoia strix.
Zerynthia polyxena.
Mantodea.
Apteromantis aptera.

Odonata.

Aeshna viridis.
Cordulegaster heros.
Cordulegaster trinacriae.
Gomphus graslinii.
Leucorrhinia albifrons.
Leucorrhinia caudalis.
Leucorrhinia pectoralis.
Lindenia tetraphylla.
Macromia splendens.
Ophiogomphus cecilia.
Oxygastra curtisii.
Stylurus flavipes.
Sympecma braueri.

Orthoptera.

Baetica ustulata.
Brachytripes megacephalus.
Isophya costata.
Isophya harzi.
Isophya stysi.
Myrmecophilus baronii.
Odontopodisma rubripes.
Paracaloptenus caloptenoides.
Pholidoptera transsylvanica.
Saga pedo.
Stenobothrus (Stenobothrodes) eurasius.

ARACHNIDA.

Araneae.

Macrothele calpeiana.

MOL·LUSCOS.

GASTROPODA.

Anisus vorticulus.
Caseolus calculus.
Caseolus commixta.
Caseolus sphaerula.
Chilostoma banaticum.
Discula leacockiana.
Discula tabellata.
Discula testudinalis.
Discula turracula.
Discus defloratus.
Discus guerinianus.
Elona quimperiana.
Geomalacus maculosus.
Geomitra moniziana.
Gibbula nivosa.
Hygromia kovacsi.
Idiomela (Helix) subplicata.
Lampedusa imitatrix.
Lampedusa melitensis.
Leiostyla abbreviata.
Leiostyla cassida.

Leiostyla corneocostata.
Leiostyla gibba.
Leiostyla lamellosa.
Paladilhia hungarica.
Patella ferruginea.
Sadleriana pannonica.
Theodoxus prevostianus.
Theodoxus transversalis.

BIVALVIA.

Anisomyaria.

Lithophaga lithophaga.
Pinna nobilis.

Unionoida.

Margaritifera auricularia.
Unio crassus.

Dreissenidae.

Congeria kusceri.

ECHINODERMATA.

Echinoidea.

Centrostephanus longispinus.

b) PLANTES.

La lletra b) de l'annex V conté totes les espècies vegetals enumerades a la lletra b) (*) de l'annex II, més les que s'esmenten a continuació:

PTERIDOPHYTA.

ASPLENIACEAE.

Asplenium hemionitis L.

ANGIOSPERMAE.

AGAVACEAE.

Dracaena draco (L.) L.

AMARYLLIDACEAE.

Narcissus longispathus Pugsley.
Narcissus triandrus L.

BERBERIDACEAE.

Berberis maderensis Lowe.

CAMPANULACEAE.

Campanula morettiana Reichenb.
Physoplexis comosa (L.) Schur.

CARYOPHYLLACEAE.

Moehringia fontqueri Pau.

COMPOSITAE.

Argyranthemum pinnatifidum (L.f.) Lowe ssp. *Succulentum* (Lowe) C. J. Humphries.
Helichrysum sibthorpii Rouy.
Picris willkommii (Schultz Bip.) Nyman.
Santolina elegans Boiss. ex DC.
Senecio caespitosus Brot.
Senecio lagascanus DC. subsp. *Iusitanicus* (P. Cout.) Pinto da Silva.
Wagenitzia lancifolia (Sieber ex Sprengel) Dostal.

CRUCIFERAE.

Murbeckiella sousae Rothm.

EUPHORBIACEAE.

Euphorbia nevadensis Boiss. & Reuter.

GESNERIACEAE.

Jankaia heldreichii (Boiss.) Boiss.
Ramonda serbica Pancic.

IRIDACEAE.

Crocus etruscus Parl.
Iris boissieri Henriq.
Iris marisca Ricci & Colasante.

LABIATAE.

Rosmarinus tomentosus Huber-Morath & Maire.
Teucrium charidemi Sandwith.
Thymus capitellatus Hoffmanns. & Link.
Thymus villosus L. subsp. *villosus* L.

LILIACEAE.

Androcymbium europaeum (Lange) K. Richter.
Bellevalia hackelli Freyn.
Colchicum corsicum Baker.
Colchicum cousturieri Greuter.
Fritillaria conica Rix.
Fritillaria drenovskii Degen & Stoy.
Fritillaria gussichiae (Degen & Doerfler) Rix.
Fritillaria obliqua Ker-Gawl.
Fritillaria rhodocanakis Orph. ex Baker.
Ornithogalum reverchonii Degen & Herv.-Bass.
Scilla beirana Samp.
Scilla odorata Link.

ORCHIDACEAE.

Ophrys argolica Fleischm.
Orchis scopulorum Simsmerh.
Spiranthes aestivalis (Poiret) L. C. M. Richard.

PRIMULACEAE.

Androsace cylindrica DC.
Primula glaucescens Moretti.
Primula spectabilis Tratt.

RANUNCULACEAE.

Aquilegia alpina L.

SAPOTACEAE.

Sideroxylon marmulano Banks ex Lowe.

SAXIFRAGACEAE.

Saxifraga cintrana Kuzinsky ex Willk.
Saxifraga portosanctana Boiss.
Saxifraga presolanensis Engl.
Saxifraga valdensis DC.
Saxifraga vayredana Luizet.

SCROPHULARIACEAE.

Antirrhinum lopesianum Rothm.
Lindernia procumbens (Krocker) Philcox.

SOLANACEAE.

Mandragora officinarum L.

THYMELAEACEAE.

Thymelaea broterana P. Cout.

UMBELLIFERAE.

Bunium brevifolium Lowe.

VIOLACEAE.

Viola athis W. Becker.
Viola cazorlensis Gandoger.

ANNEX VI

ESPÈCIES ANIMALS I VEGETALS D'INTERÈS COMUNITARI LA RECOLLIDA EN LA NATURA I L'EXPLOTACIÓ DE LES QUALS PODEN SER OBJECTE DE MESURES DE GESTIÓ

Les espècies que apareixen en aquest annex estan indicades:

pel nom de l'espècie o subespècie, o pel conjunt de les espècies pertanyents a un tàxon superior o a una part designada d'aquest tàxon.

Quan l'abreviatura «spp.» apareix després del nom d'una família o d'un gènere serveix per designar totes les espècies pertanyents a aquesta família o gènere.

a) ANIMALS.

VERTEBRATS.

MAMÍFERS.

RODENTIA.

Castoridae.

Castor fiber (poblacions finlandeses, sueques, letones, lituanes, estonianes i poloneses).

Cricetidae.

Cricetus cricetus (poblacions hongareses).

CARNIVORA.

Canidae.

Canis aureus.

Canis lupus (poblacions espanyoles al nord del Duero, poblacions gregues al nord del paral·lel 39, poblacions finlandeses dins de l'àrea de gestió del ren, tal com defineix l'apartat 2 de la Llei finlandesa número 848/90, de 14 de setembre de 1990, sobre la gestió del ren; poblacions búlgares, letones, lituanes, estonianes, poloneses i eslovaques).

Mustelidae.

Martes martes.*Mustela putorius*.

Felidae.

Lynx lynx (població estoniana).

Phocidae.

Totes les espècies no esmentades a l'annex IV.

Viverridae.

Genetta genetta.*Herpestes ichneumon*.

DUPLICIDENTATA.

Leporidae.

Lepus timidus.

ARTIODACTYLA.

Bovidae.

Capra ibex.

Capra pyrenaica (excepte *Capra pyrenaica pyrenaica*).

Rupicapra rupicapra (excepte *Rupicapra rupicapra balcanica*,

Rupicapra rupicapra ornata i *Rupicapra rupicapra tatrica*).

(*) Amb excepció de les briofites de la lletra b) de l'annex II.

- AMFIBIS.
ANURA.
Ranidae.
Rana esculenta.
Rana perezi.
Rana ridibunda.
Rana temporaria.
PEIXOS.
PETROMIZONIFORMES.
Petromyzonidae.
Lampetra fluviatilis.
Lethenteron zanandrai.
ACIPENSERIFORMES.
Acipenseridae.
Totes les espècies no esmentades a l'annex V.
CLUPEÏFORMES.
Clupeidae.
Alosa spp.
SALMONIFORMES.
Salmonidae.
Thymallus thymallus.
Coregonus spp. (excepte *Coregonus oxyrhynchus*-
poblacions anàdromes d'alguns sectors del Mar del
Nord).
Hucho hucho.
Salmo salar (només en aigua dolça).
CIPRINIFORMES.
Cyprinidae.
Aspius aspius.
Barbus spp.
Pelecus cultratus.
Rutilus friesii meidingeri.
Rutilus pigus.
SILURIFORMES.
Siluridae.
Silurus aristotelis.
PERCIFORMES.
Percidae.
Gymnocephalus schraetzer.
Zingel zingel.
INVERTEBRATS.
COELENTERATA.
CNIDARIA.
Corallium rubrum.
MOLLUSCA.
GASTROPODA-STYLOMMATOPHORA.
Helix pomatia.
BIVALVIA-UNIONOIDA.
Margaritiferidae.
Margaritifera margaritifera.
Unionidae.
Microcondylaea compressa.
Unio elongatulus.
ANNELIDA.
HIRUDINOIDEA-ARHYNCHOBDELLAE.
Hirudinidae.
Hirudo medicinalis.
ARTHROPODA.
CRUSTACEA-DECAPODA.
Astacidae.
Astacus astacus.
Austropotamobius pallipes.
Austropotamobius torrentium.
Scyllaridae.
Scyllarides latus.
INSECTA-LEPIDOPTERA.
Saturniidae.
Graellsia isabellae.
b) PLANTES.
ALGAE.
RHODOPHYTA.
CORALLINACEAE.
Lithothamnium coralloides Crouan frat.
Phymatholithon calcareum (Poll.) Adey & McKibbin.
LICHENES.
CLADONIAEAE.
Cladonia L. subgenus *Cladina* (Nyl.) Vain.
BRYOPHYTA.
MUSCI.
LEUCOBRYACEAE.
Leucobryum glaucum (Hedw.) AAngstr.
SPHAGNACEAE.
Sphagnum L. spp. (excepte *Sphagnum pylaisii* Brid.).
PTERIDOPHYTA.
Lycopodium spp.
ANGIOSPERMAE.
AMARYLLIDACEAE.
Galanthus nivalis L.
Narcissus bulbocodium L.
Narcissus juncifolius Lagasca.
COMPOSITAE.
Arnica montana L.
Artemisia eriantha Tem.
Artemisia genipi Weber.
Doronicum plantagineum L. subsp. *tournefortii* (Rouy)
P. Cout.
Leuzea rhaponticoides Graells.
CRUCIFERAE.
Alyssum pintadasilvae Dudley.
Malcolmia lacera (L.) DC. subsp. *graccilima* (Samp.)
Franco.
Murbeckiella pinnatifida (Lam.) Rothm. subsp. *Hermi-
nii* (Rivas-Martínez) Greuter & Burdet.

GENTIANACEAE.

Gentiana lutea L.

IRIDACEAE.

Iris lusitanica Ker-Gawler.

LABIATAE.

Teucrium salviastrum Schreber subsp. *salviastrum* Schreber.

LEGUMINOSAE.

Anthyllis lusitanica Cullen & Pinto da Silva.*Dorycnium pentaphyllum* Scop. subsp. *Transmontana* Franco.*Ulex densus* Welw. ex Webb.

LILIACEAE.

Lilium rubrum Lmk.*Ruscus aculeatus* L.

PLUMBAGINACEAE.

Armeria sampaio (Bernis) Nieto Feliner.

ROSACEAE.

Rubus genevieri Boreau subsp. *herminii* (Samp.) P. Cout.

SCROPHULARIACEAE.

Anarrhinum longipedicelatum R. Fernandes.*Euphrasia mendonçae* Samp.*Scrophularia grandiflora* DC. subsp. *grandiflora* DC.*Scrophularia berminii* Hoffmanns & Link.*Scrophularia sublyrata* Brot.».

ANNEX VII

PROCEDIMENTS PER A LA CAPTURA O MORT D'ANIMALS I MODES DE TRANSPORT QUE QUEDEN PROHIBITS

a) mitjans massius o no selectius.

- animals cecs o mutilats utilitzats com a reclams.
- gravadors i magnetòfons, aparells electrocutants, dispositius elèctrics i electrònics que poden matar o atordir.

- fonts lluminoses artificials, miralls, dispositius per il·luminar els blancs, dispositius de visor que incloguin un convertidor d'imatge o un amplificador d'imatge electrònic per a tir nocturn,.

- armes semiautomàtiques o automàtiques el carregador de les quals pugui contenir més de dos cartutxos.

- trampes no selectives en el seu principi o en les seves condicions d'ús.

- xarxes, llaços (només per a aus), ceps, trampes-cep, verins, esquers enverinats o tranquil·litzants.

- lligues.

- explosius.

- asfíxia amb gas o fum.

- ballestes.

- hams (llevat per a l'exercici de la pesca).

b) mitjans de transport.

- aeronaus.

- vehicles de motor.

- vaixells de motor (llevat per a l'exercici de la pesca).

ANNEX VIII

GEODIVERSITAT DEL TERRITORI ESPANYOL

I. UNITATS GEOLÒGIQUES MÉS REPRESENTATIVES

1. Estructures i formacions geològiques singulars de l'orogen varisc al massís Ibèric.

2. Estructures i formacions geològiques singulars del basament, unitats al·lòctones i cobertora mesocenozoica de les serralades alpines.

3. Estructures i formacions geològiques singulars de les conques cenozoiques continentals i marines.

4. Sistemes volcànics.

5. Dipòsits, sòls edàfics i formes de modelat singulars representatius de l'acció del clima actual i del passat.

6. Dipòsits i formes de modelat singulars d'origen fluvial i eòlic.

7. Dipòsits i formes de modelat costaners i litorals.

8. Sistemes càrstics en carbonats i evaporites.

II. CONTEXTOS GEOLÒGICS D'ESPANYA DE RELLEVÀNCIA MUNDIAL

1. Xarxa fluvial, ranyes i paisatges apalatxians del massís Ibèric.

2. Costes baixes de la península Ibèrica.

3. Sistemes càrstics en carbonats i evaporites de la península Ibèrica i les Balears.

4. Sèries estratigràfiques del Paleozoic inferior i mitjà del massís Ibèric.

5. El carbonífer de la serralada Cantàbrica.

6. Sèries mesozoiques de les serralades Bètica i Ibèrica.

7. Fòssils i icnofòssils del Cretàcic continental de la península Ibèrica.

8. Seccions estratigràfiques del límit Cretàcic-Terciari.

9. Conques sinorogèniques del sud dels Pirineus.

10. Conques terciàries continentals i jaciments de vertebrats associats d'Aragó i Catalunya.

11. Unitats olistotròmiques de l'avantpaís bètic.

12. Episodis evaporítics messinians (crisis de salinitat mediterrània).

13. Jaciments de vertebrats del Plio-Pleistocè espanyol.

14. Associacions volcàniques ultrapotàssiques neògenes del sud-est d'Espanya.

15. Edificis i morfologies volcàniques de les Illes Canàries.

16. L'orogen varisc ibèric.

17. Extensió miocena al domini d'Alborán.

18. Mineralitzacions de mercuri de la regió d'Almadén.

19. La Faixa Pirítica Ibèrica.

20. Les mineralitzacions de Pb-Zn i Fe de l'urgonià de la conca bascocantàbrica.